

De Groot

overzicht van de nakomelingen van
Berend Jacobsen (geboren ca 1700)
uit Övelgönne (Hamburg-Altona)

Uitgave: januari 2012
Deel 1/2

Verklaring van gebruikte tekens en afkortingen

- ~ = ongeveer; *~1800 wil zeggen ongeveer in 1800)*
- < = kleiner dan, of vóór; *geboren <1800 wil zeggen: vóór 1800 geboren*
- > = groter dan, of na; *>1800 wil zeggen: na 1800*
- >> = verder terug bekend (in een kwartierstaat)
- geb. = geboren
- ged. = gedoopt
- begr. = begraven
- overl. = overleden
- BS = Burgerlijke Stand
- DTB = Doop Trouwen Begraven boek
- GZ = gezinskaart
- NN = naam van de persoon is niet bekend
- RK = Rooms Katholiek
- NH = Nederlands Hervormd
- EL = Evangelisch Luthers
- GK = Gereformeerde Kerk
- CG = Christelijk Gereformeerd

Inhoud

pag

Deel 1

1. Inleiding	4
2. De naam De Groot	5
3. De eerste generatie (de kinderen van Berend Jacobs en Engel Elhart)	7
4. Hamburg: Altona – Ottensen - Oevelgönne	8
5. De tweede generatie (de kinderen van Jacob Jacobs de Groot en Jan Jacobs de Groot)	11
6. Waddeneiland Juist	14
7. Dokkum	16
8. Oostzeevaart	17
8.1 Oostzeereizen van Jacob Jacobs de Groot	18
8.2 Oostzeereizen van Jan Jacobs de Groot	26
9. Belastingregister van Estland	29
10. De derde generatie (de kleinkinderen van Jacob Jacobs de Groot)	35
11. De vierde generatie (de achterkleinkinderen)	42
12. De vijfde generatie	59
12.1 Kleinkinderen van Egbert Johannes de Groot en Aaltje Schonewagen	
12.2 Kleinkinderen van Stientje de Groot en Hendrik Hohnhorst	
12.3 Kleinkinderen van Petronella Augustina de Groot en Jan Jans van Dijk	
12.4 Kleinkinderen van Barend de Groot en Pietertje Zaaghoorn	
12.5 Kleinkinderen van Mattheus de Groot en Johanna Smit	
12.6 Kleinkinderen van Johannes de Groot en Gesina de Jong	
13. De zesde generatie	66
13.1 Kleinkinderen van Berend de Groot en Carolina Grondman	
13.2 Kleinkinderen van Pieter Mattheus de Groot en Johanna Pompe	
13.3 Kleinkinderen van Barend de Groot en Margaretha Alida Kok	
- Kwartierstaat Stientje Janssen	
- Kwartierstaat Berend en Johannes de Groot	

Deel 2

14. De zevende generatie
15. De achtste generatie
16. De negende generatie
17. Kwartierstaten
18. Adressen

1. Inleiding

Voorouders

Dit is een overzicht van de nakomelingen van **Berend Jacobs(en)** en **Engel Elhard** uit Altona (Hamburg, Duitsland). Bengel en Berend hadden twee zonen: **Jacob Jacobs de Groot** (geboren 1727 in Övelgönne (Altona - Hamburg) en **Johan (Jan) Jacobs de Groot** (geboren 1729 in Övelgönne), beiden gedoopt in Ottensen (Altona – Hamburg).

Jacob en Jan waren (evenals hun vader) schippers. Zij zijn beiden getrouwd met een vrouw van het Waddeneiland Juist (Oostfriesland, in de tegenwoordige Bondsrepubliek Duitsland). **Jacob Jacobs de Groot** met **Stientje Janssen** en **Jan Jacobs de Groot** met **Haatje Onnen**, een nicht van Stientje Janssen.

Beide echtparen hadden onder meer een zoon Berend Jacobs en een dochter Engel, vernoemd naar de grootouders **Berend** en **Engel**. Van de dochters zijn geen nakomelingen bekend. De Berend Jacobs de Groot van het echtpaar Jan Jacobs en Haatje trouwde met Lücke Gerrelts en is na de dood van zijn vrouw met zijn twee/drie dochters naar Holland vertrokken (1825). De Berend Jacobs de Groot van het echtpaar Jacob en Stientje, trouwde met Rena Mos. Alleen via deze laatste tak loopt de lijn van afstammelingen met de achternaam De Groot.

Eerste en tweede tak

Berend Jacobs de Groot en Rena Mos kregen negen kinderen, waarvan de eerste vier op het eiland Juist zijn geboren. Hun tweede zoon ,

Egbert Johannes de Groot, trouwde met de weduwe **Aaltje Schonewagen** uit Hoorn. Aanvankelijk waren zij ook een schippersfamilie, maar zijn ze later voorgoed aan wal gegaan. Daarbij vestigde Egbert zich als winkelier in Amsterdam. Hun nakomelingen vormen de *eerste tak*.

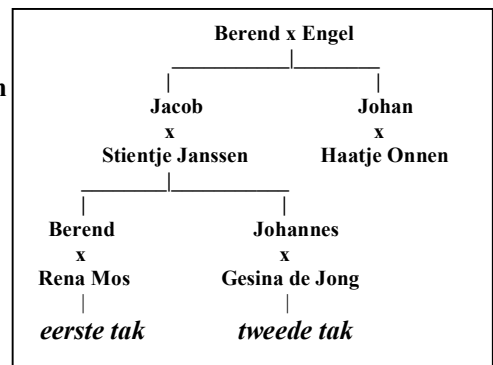
De jongste zoon van Berend en Rena, **Johannes de Groot**, trouwde met **Gesina de Jong**. Johannes is tot zijn dood schipper gebleven.

De nakomelingen van hen vormen de *tweede tak*.

Eén van de nakomelingen van deze tweede tak woont in Den Haag:

Barend (Bob) de Groot getrouwd met Thea Touwen.

Het is aan hun familielid Tim Krooneman te danken dat beide takken met elkaar konden worden verbonden.

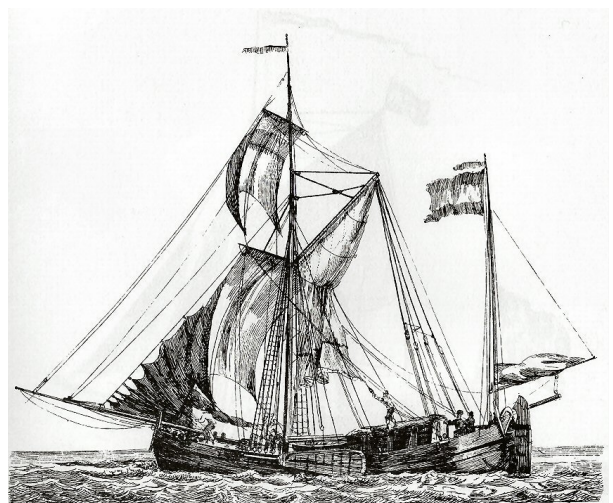
Afstammelingen van andere takken zijn tot op heden niet bekend.

Stamboombeheer

De complete stamboomgegevens van de eerste tak zijn te vinden op de web-site van mijn neef Ben Ides:

<http://www.geneadutch.nl> .

Die van de tweede tak op de web-site van Tim Krooneman: <http://members.home.nl/timkrooneman/> Krooneman .

Schepen van voorvader Jacob Jacobs de Groot:

Links een Kofschip ("Sibillina & Hildegonda" in 1766) en rechts een Smak ("De jonge Jan & Engelina" in 1772); een Koffe heeft een kielbalk en een Smak zijzwaarden

2. De naam De Groot

2.1 Onze voorouders met de naam De Groot

Er zijn vele families *De Groot* in Nederland. Sommigen kozen die naam toen een achternaam in 1811 door de Fransen verplicht werd gesteld.

In 1771 voerde koning Christian IV van Denemarken en hertog van Sleeswijk (in de huidige deelstaat Sleeswijk-Holstein in Duitsland) blijvende vaste familienamen in in Sleeswijk. Maar ook vóór die tijd was de naam *De Groot* bekend.

Het ziet er naar uit, dat onze familie de naam *De Groot* aannam of kreeg toebedeeld in de periode 1731-1753, en misschien wel tussen 1751 en 1753. In 1731 werd nog de naam Jacobs/Jacobsen (zoon van Berend Jacobsen) gebruikt, zij het niet meer als patroniem, want dan zou het Johan Berends moeten zijn.

In 1753 komen we voor het eerst de naam Jacobs de Groot tegen, en wel bij Jacob Jacobs de Groot. In diezelfde tijd woonde op Juist ook een schipper Jacob Jacobs de Kleine, die als enige van zijn familie deze toevoeging had. De namen De Groot en De Kleine worden vermeld in het kerkregister (trouwen) van de Lutherse Kerk op het Waddeneiland Juist. In 1753 wordt de naam De Groot ook vermeld in een Sonttolregister.

Later in 1755 in de Leeuwarder Courant en eveneens in 1755 in de Kerkregisters op het eiland Juist. In de Leeuwarder Courant zijn hun Sontpassages vermeld en in de kerkregisters de dopen, huwelijken en overlijdens. In hetzelfde jaar 1755 komt hun naam ook voor in het burgerboek van Dokkum.

Opgetekend zijn:

1753, 20 jan: Het huwelijk van Jacob Jacobs de Groot met Stientje Janssen in het kerkregister van Juist, met vermelding van Jacobs vader, wijlen Bernd Jacobs, uit Altona.

1753, 16 sept: In het Sonttolregister staat dat Jacob de Groot de Sont is gepasseerd, van St. Petersburg is vertrokken en met een lading hennep op weg is naar Amsterdam.

1755, 19 jan: De inschrijving van het huwelijk van Johan Jacobs de Groot met Haatje Onnen in het kerkregister van Juist, met vermelding van Jacobs vader, Bernd Jacobs, uit Altona. En op dezelfde datum ook de doopschrijving van hun eerste kind Berend Jacobs, vernoemd naar diens overgrootvader, met vermelding vqn Altona (bij Hamburginschrijvingsnr 157.

1755, 12 april: inschrijving van Jacob Jacobs de Groot in het burgerboek van Dokkum, komende van Juist.

1755, 17 mei: Melding in de Leeuwarder Courant dat Jacob de Groot de Sont is gepasseerd en van Leba (Pommeren in Polen) is vertrokken op weg naar Bordeaux met een lading staven.

1757: Jan Jacobs de Groot en Haatje Onnen, vader en moeder van dopeling Engel, getuigen: Jacob Jacobs de Groot (broer van Jan), Fraucke Arends (moeder van Haatje Onnen), Hymke Gerjets; nr. 168

2.2 Stambomen van andere families De Groot

Er zijn verscheidene families met de naam De Groot bekend, maar de meeste ervan zullen geen familie van de onze zijn. Op internet is gevonden:

Van auteur J.B.Kranenborg: Jakob Jans de Groot gedoopt 26 mei 1748 te Veendam, beroep schipper, binnenvaarder, overl. 11 dec 1817 Windeweer, ouders Jan Jacobs en Geertruid Berends.

<http://www.xs4all.nl/~karelk/de%20Groot.htm> met Jacob Hindriks de Groot, geboren op zaterdag 16 februari 1765 in Muntendam, zoon van Hendrik Jacobs de Grote en Okjen Jans. De stamboom gaat terug naar Hindrik Otten, geboren in 1650.

Jacob Jans de Groot, geboren te Nieuwolda op 18 februari 1759, gedoopt aldaar op 25 februari 1759. Hij was de enige van de familie met de achternaam De Groot. Zijn ouders waren Jan Claassens en Etjen Jacobs. Oudste voorvader was Luitjen Claessen, landbouwer, geboren rond 1562 (?) (doopsgezind), wonende te Aylingwehr (Duitsland) bij de Dollard.
<http://members.home.nl/jp.de.groot/index3.htm>

Jacob Ruurds de Groot, geboren ca. 1749, overleden Franeker 29-12-1816,
<http://www.warrink.net/diversen/nauta/degroot.htm>

Vissersfamilie te Schokland: Theunis Jacobs de Groot 1688 Schokland en zijn afstammelingen

Jan Jans de Groot schipper, geboren rond 1670 in Ureterp, overleden tussen 1749 en 1754 aldaar, zoon van Jan Michiels en Pleun Harkes. <http://home.hetnet.nl/~famzijlstra/genngroot.htm>

Mormonenlijst (www.familysearch.com):

Katharina Elisabeth de Groot geb. 4 juli 1768 te Neckarburken, Mosbach, Baden, dochter van Jakob de Groot en Maria Katharina Ludwig.

Jacob de Groot geb 3 apr 1807 Hamburg, zoon van Jan Jacobs de Groot en Martje Hindriks Hees

Fam. Touwslager: Roelof Aukes de Groot, geb. circa 1725, ovl. voor 1827 <http://www.xs4all.nl/~touwslag/touwslager/>

Fam. Cornets de Groot (waaronder de bekende Hugo de Groot van de boekenkist, 1583-1645.

<http://www.genealogieonline.nl/genealogie-de-groot/> *Andries Meertense de Groot, 1680, Vuren.*

http://www.tonnydegroot.nl/genealogie_de_groot.htm, *Cornelis Pietersz de Groot 1580-1640, Noordwijk*

<http://members.home.nl/jp.de.groot/index3.htm> 1562, *eerste De Groot 1759*

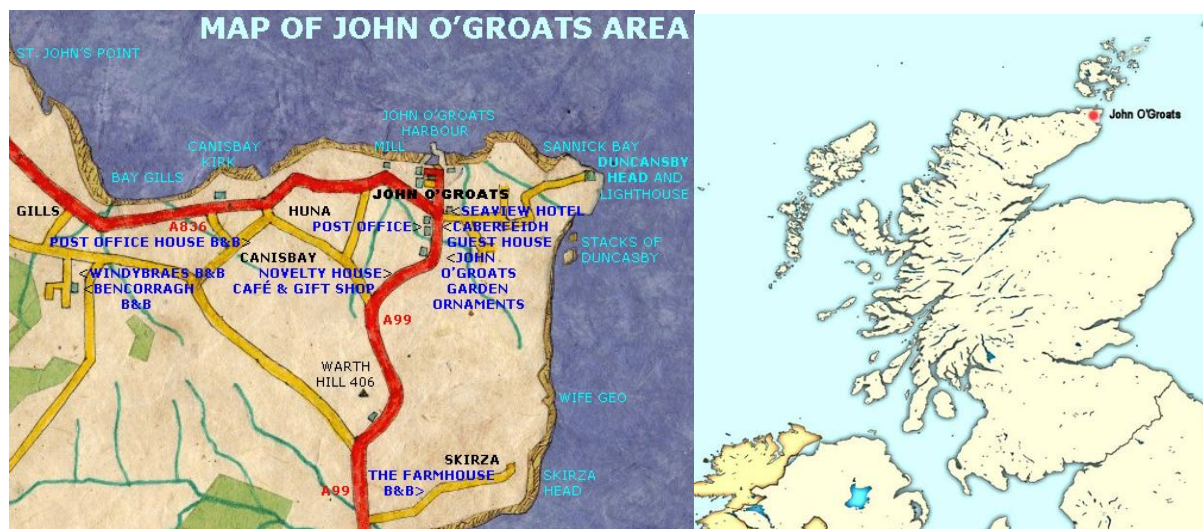
<http://www.stratum-heden-en-verleden.nl/generatiedegroot/index.html> ; *eerste De Groot 1775*

http://www.ninaenco.com/de_groot.htm ; *eerste De Groot vanaf 1792*

http://nl.wikipedia.org/wiki/De_Groot

John O'Groats

John O'Groats, de meest noordoostelijke plaats van Schotland, zou zijn naam ontleen aan een Hollander, **Jan de Groot**, die in **1496** het veerrecht tussen het vasteland en de Orkney eilanden verwierf van koning Jacobus IV van Schotland

3. De eerste generatie

1. **Berend Jacobsen**, geboren ~1700 (wellicht zoon van ene **Jacob NN**, geboren omstreeks 1675), overleden vóór januari 1753 en getrouwd met **Engel Elhart** tussen 1727 en 1729, geboren ~1700 en wellicht ook overleden voor 1753. Zij woonden in het, destijds Deense, Övelgönne (nu deel van Hamburg).

Kinderen (de eerste generatie):

2. i **Jacob Elhard/Jacobsen** gedoopt 28 april 1727 in Ottensen (nu een wijk in Hamburg)
3. ii **Jan (/Johan) Jacobsen** gedoopt 20 november 1729 in Ottensen (nu Hamburg).
- iii **NN Jacobsen**, vermoedelijk doodgeboren, begraven 16 december 1731 te Ottensen.

Kerkarchieven

In de kerkboeken van Juist staat bij de huwelijken van Jacob en Jan als vader vermeld: Berend Jacobs(en) uit Altona. Dit bracht mij ertoe informatie in te winnen in Altona, wat heeft geleid tot de doopvermeldingen van beide zoons met verder de naam van hun moeder. Deze gegevens hebben mijn achterneef Peter en ik later (nov. 2011) inderdaad teruggevonden in het oudste kerkboek (Kirchenbuch) van de Evangelische Christianskirche in Ottensen (Hamburg-Altona). Het ligt opgeslagen in de kelder van het Nordelbische Kirchenarchiv te Pinneberg (Bahnhofstrasse 18-20) en mag worden ingezien. Helaas is het verboden om de gegevens te fotograferen.

In het alfabetische inhoudsregister is te vinden: Jacobsen, doop Jacob, 1727, April 28, met ouders Behrend J. en Engel Elhart en een verwijzing naar Kirchenbuch bladzijde 472. In het Kirchenbuch staat “April. Am 28. April ein onrechtliches Kind des Vaters Behrend Jacobsen von Övelgönne, Jacob genannt, die Mutter Engel Elhart. Gevatter (doopgetuigen): Bardolt Sivers, Dierck Corties, Hedwig Hennigsen/Hinrichsen”.

Via datzelfde inhoudsregister hebben we ook kunnen lezen:

“Seite 544, 1729, November, 20, Behrend Jacobsen von Övelgönne, Seinen Sohn Johann nennen lassen. Mutter Engel Elhart. Gevatter Johann Boraun?, Peter Reimers, Elisabeth Rogers/Röpers”.

En verder een begrafenis op bladzijde 567, nr 77: “16 december 1731 Behrend Jacobsen von Övelgönne hat ein Kind begraben lassen”.

Blijkbaar zijn Engel en Berend tussen de dopen van Jacob en Johann getrouwd, maar gegevens daarover hebben we niet terug kunnen vinden. Ook hebben we van hen geen overlijdensgegevens gevonden.

Uit gegevens van het Altonaer museum weten we ook wie tijdens de dopen en begrafenis de dominee was. In 1727 was dat Joachim Christiani (dominee van 1690 tot 1728) en in 1729 en 1731 was dat Ullrich Hallmann (1728-1742).

<http://www.nordelbisches-kirchenarchiv.de>
<http://www.museen-sh.de/ml/digicult.php?suce>

Es amtierten an der Kirche in Ottensen folgende Pastoren 1556-1938	
Die Pastoren der alten Kirche in Ottensen von 1556 bis 1738	Die Pastoren an der Christianskirche von 1738 bis 1873.
Reinhold Walter - 1556	Ullrich Hallmann 1738 - 1742
Samuel Feldberg 1556 - 1564	Joachim Würger 1742 - 1774
Joh. Timmermann 1564 - 1587	Georg Chr. Würger 1774 - 1789
Caspar Rist 1587 - 1624	Mathias G. Krohn 1789 - 1818
Arnold Schepler 1624 - 1650	Arminius Köster 1818 - 1848
Martinus Kiliani 1650 - 1659	Carl Beuck 1848 - 1853
Joh. Fridr. Schepler 1659 - 1680	Friedr. Jul. Heynsen 1850 - 1853
Magister Chr. Keil 1681 - 1690	Wilb. Heintz Köpman 1853 - 1855
Joachim Christiani 1690 - 1728	G. Joh. Theod. Lau 1855 - 1873
Ullrich Hallmann 1728 - 1742
Von 1873 an wurden zwei Pastoren an der Christianskirche angestellt.	
Clemens Kühler 1873 - 1912	Hans Th. Neelsen 1873 - 1893
Emil A. Petersen 1893 - 1921	Amandus Wenrich 1893 - 1898
Rudolph Reuter 1912 - 1938	Cornelius Ketels 1921 - 1938
Hammer 1938 -	

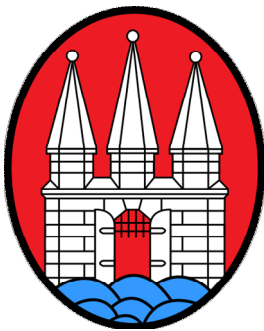
4. Hamburg: Altona – Ottensen – Övelgönne

Ottensen - Altona

De doopinschrijvingen van Jacob en Jan zijn vermeld in de kerkregisters van de Christianskirche (Ottenser Marktplatz) in Ottensen. Maar bij hun doop was de bouw (1735-1738) van deze kerk nog niet gereed. De patroonsnaam is van deze nieuwere kerk is ontleend aan de naam van de koning van Denemarken: Christian VI (1577-1648). De nieuwe kerk kwam in de plaats van de oude dorpskerk in Ottensen, die uit 1548 dateerde en ook aan de rand van Altona lag. De originele doopvont uit de 13de eeuw, de doopengel van 1547, de torenvaan met het jaartal 1718 en de barokke kansel zijn bewaard gebleven.

Christianskerk voor de renovatie (1900)

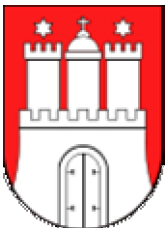

wapen van Altona met open poort

Altona sinds 1938 deel van Hamburg

Ottensen wordt voor het eerst vermeld in 1310. Het heet dan Ottenhusen. In 1640 kwam het onder Deens bestuur en was het toen groter dan Altona. In 1889 ging Ottensen samen met andere dorpen tot Altona behoren. Ottensen ligt ten westen van Altona-Altstadt. Altona werd gesticht in 1535 als vissersdorp. In 1664 ontving het stadsrechten van Frederik III van Denemarken. Tot 1864 was Altona één van de belangrijkste Deense havensteden. Sinds 1938 is het een deel van de stad Hamburg.

wapen van Hamburg met gesloten poort

ALTONA - HAMBURG
1=Altona Altstadt, 2=Ottensen, 3=Othmarschen →
Övelgönne ligt aan de noorderoever van de Elbe ten zuiden van Othmarschen (3) en Ottensen (2)

Övelgönne

In het doopboek van de Christianskerk in Ottensen staat bij de dopen van Jacob en Jan vermeld, dat de familie in **Övelgönne** woont.

Begrenzing Övelgönne: in het zuiden de Elbe; in het noorden Othmarschen en Ottensen, gescheiden door een 1200m lang voetpad; in het westen Othmarschen (Övelgönner Hohlweg und das Hans-Leip-Ufer); en in het oosten Neumühlen (Lüdemannsweg).

Övelgönne (1889 en 2010) <http://www.oevelgoenne.net/>

Hollandse schippers:

Holländische Reihe - eine Straße in Hamburg im Stadtteil Ottensen. Benannt im 17. Jahrhundert nach den Niederländern, die sich hier in der zweiten Hälfte des 16. Jahrhunderts ansiedelten und die Straße nach holländischem Vorbild bebauten. Die Bezeichnung *Reihe* steht für eine nur auf einer Seite bebauten Straße. Auch nachdem dies nicht mehr zutrifft, behielten viele Straßen diese Bezeichnung als Straßennamen bei. In der Altstadt gibt es auch noch den **Holländischen Brook**, dessen Namensgebung sich gleichfalls auf die Besiedlung durch Niederländer bezieht.

Geschiedenis van Altona (Ottensen, Övelgönne en Neumühlen)

- 1710** Mit 12.000 Einwohnern zählt Altona mittlerweile zur zweitgrößten Stadt Dänemarks (Kopenhagen ca. 60.000). Probleme: Korrupter Magistrat, keine Beleuchtung oder Kanalisation und fast keine befestigten Strassen.
- 1711** 2./3. November: Ein Großfeuer wütet in der Altstadt (Kleine Elbstrasse) und vernichtet 80 Grundstücke mit 273 Wohnungen. Ca. 1200 Menschen werden Obdachlos.
- 1712-1713** Die Pest, weitere Brände und Kriege suchen Altona heim.
- 1713** 7. Januar: Nachdem Friedrich IV abermals erfolglos Krieg gegen die Schweden führte, marschierten diese in Altona ein und brennen dieses weitestgehend nieder. Entrüstung und Verurteilung dieser Tat trifft die Schweden. 16. März: Der dänische König ernennt Graf von Reventlow zum neuen Oberpräsidenten von Altona, einer Position, der er sich mit all seiner Erfahrung und vollem Einsatz widmet. Das Stadtprivileg, die Freiheiten und die Aufhebung aller Monopole (Zünfte) werden erneunt betont. Geldsammlungen für das niedergebrannte Altona bringen namhafte Summen zusammen. Claus Stallknecht wird als Baumeister berufen.
- 1714** 1. Januar: Reventlow erhält vom dänischen König weitgehende ("fast diktatorische") Rechte, die er aber vernünftig einzusetzen vermag. Der bisherige Magistrat und einige Beamten werden abgesetzt In der Folge werden **Ottensen, Övelgönne** und **Neumühlen** verwaltungstechnisch übernommen.
- 1727** **Doop van Jacob Elhart/Jacobs (de Groot)**
- 1729** **Doop van Johan Jacobs (de Groot)**
- 1730** Nach dem Tod des Königs Friedrich IV verlieren Reventlow und Stallknecht ihren entscheidenden Rückhalt und ziehen sich 1732 zurück. Sie hinterlassen aber ein neues Altona. Der Wiederaufbau nach dem großen Brand in eine "moderne" Stadt" war erfolgreich.
- 1732** Matthias Jessen, ehemaliger dänischer Gesandtschaftssekretär in London, wird zum neuen Präsidenten ernannt. Seine Aufgabe besteht überwiegend darin, die unter Reventlow herrschende "diktatorische" Verwaltungsform, in eine demokratische überzuleiten.
- 1733** Die Abgabefreiheit für Baulustige wird um weitere 20 Jahre verlängert.
- 1736** Der Präsident Jessen stirbt. Der dänische König besucht Altona und setzt Volkmar von Schomburg als Präsidenten ein.
- 1738** 19. September: Gründung des königlichen akademischen Gymnasiums Christianeum.
- 1746** Altona's Statistik: 15.000 - 16.000 Einwohner, 3.000 Häuser, 4.000 Wohnungen. Der dänische König Christian VI stirbt, Schomburg geht. Altona wächst stetig.
- 1768** Dänemark verkauft die Elbinseln Kaltenhove und Finkenwärder an Hamburg. Hier zeigt sich ein erstes nachlassendes Interesse am weiteren Ausbau Altona's von dänischer Seite.

Sonttolregister

In de Sonttolregisters wordt een Berend Jacobsen genoemd, maar of hij onze voorvader is, is hoogst twijfelachtig, want volgens de gegevens op Juist was hij in 1753 (huwelijk van Jacob) al overleden.

Sont passage	Schipper	Thuishaven	Reis	Lading
28-4-1741	Berend Jacobsen	Arendal Noorwegen	Bordeaux - Kiøbenhavn	wijn
16-5-1741	Berend Jacobsen	Arendal	Kiøbenhavn - Ahrendal	ballast
26-8-1749	Berend Jacobsen	Arendal	Arendal - Kiøbenhavn	
10-9-1749	Berend Jacobsen	Arendahl	Kiøbenhavn - St. Malo	
2-5-1754	Berend Jacobsen	Arendahl	Arendahl - Kiøbenhavn	
4-5-1755	Berend Jacobsen	Arendal	Bordeaux - Kiøbenhavn	
2-6-1755	Berend Jacobsen	Ahrendal	Kiøbenhavn - Ahrendal	

En voor ene **Jan Jacobsen/Johan Jacobs** zijn de volgende vermeldingen gevonden:

25/6/1751

Schipper: **Jan Jacobsen**, thuishaven: **Altona**, Duitsland, vertrekhaven: Kristiansand, Noorwegen, bestemmingshaven: Oostzee, lading haring.

17/8/1751

schipper: **Johan Jacobs**, thuishaven: **Altona**, Duitsland, vertrekhaven: Danzig, Polen, bestemmingshaven: Port a Port, Portugal; lading staven.

Arendal (Noorwegen) →

Aannames en feiten

- Het gezin van Berend woonde in een huis met grond aan de noordelijke oever van de Elbe te Övelgönne. In Övelgönne woonden schippers, vissers en loodsen. Het kan haast niet anders of Berend was ook schipper.
- Of Berend Jacobsen evenals zijn zoons, naar bestemmingen als Frankrijk, Noorwegen, Denemarken en de Oostzeelanden voer, wordt niet bevestigd door de Sonttolregisters.
- De jongste zoon deed mee aan de Oostzeevaart op 22 jarige leeftijd (1751), mogelijk om reden dat zijn vader toen gestorven was. Sterfdatum Berend: vóór of in 1751.
- Opmerkelijk is dat op Juist voor de achternamen van Jacob en Jan niet het patroniem Berends wordt gebruikt, maar de naam "Jacobsen". Blijkbaar werd "Jacobsen" al gebruikt als een vaste achternaam.
- In 1751 werd de toevoeging De Groot nog niet gebruikt.
- In 1753 trouwde Jacob op het Waddeneiland Juist en verbleef daar ook tijdens de winters. Op Juist woonde een naamgenoot Jacob Jacobs, ook schipper. Hij kreeg de naam Jacob Jacobs de Kleine. Het zou kunnen, dat de datum van de toevoeging De Kleine samenvalt met die van De Groot. Ook een aangetrouwde neef, Hilrich Onnen de Groot (1718-1768), kreeg diezelfde toevoeging, waarschijnlijk ter onderscheiding van schipper en naamgenoot Hilrich Onnen (1685-1771)
- In 1755 werd een zoon van Johan geboren met als doopdatum 19 jan 1755. In het Kirchenbuch van Juist staat daarbij de aantekening Altona vermeld. Op dezelfde dag wordt ook zijn huwelijk gesloten. Vanaf die tijd verbleef hij 's winters op Juist in plaats van in Altona.

5. De tweede generatie

2. **Jacob Jacobs de Groot**, gedoopt 28 april 1727 in Ottensen-Altona; beroep: schipper; overleden 15 nov 1775 op zee bij Schiermonnikoog tijdens een hevige storm. Hij trouwde **Stientje Janssen**, getrouwd 20 jan 1753 te Juist, geboren 9 sep 1733 te Juist, (dochter van Jan Janssen en Trientje Arends) overleden 22 feb 1811 te Juist.

Kinderen:

4. i **Engel (Jacobs) de Groot** (*vernoemd naar haar grootmoeder Engel Elhard*), geboren 15 jan. 1754 te Juist, overleden 26 apr 1829 (75jr, 3 mnden en 11 dagen oud) in Juist.
5. ii **Berend Jacobs de Groot** geboren 12 mrt 1773 te Juist (*vernoemd naar zijn grootvader Berend Jacobsen*).
3. **Jan (/Johan) Jacobs de Groot**, gedoopt 20 nov 1729 te Altona-Ottensen, overleden 12 feb 1811 te Juist (Dld), van beroep schipper. Hij (25j) trouwde **Haatje Onnen**, (14j), getrouwd 19 jan 1755 te Juist, geboren 16 mei 1740 te Juist (Dld), (dochter van Onne Arends en Haucke Alberts) gedoopt 17 mei 1740 te Juist, overleden 9 sept 1811, 71 jaar te Juist.

Kinderen:

- i **“Berend Jacobs” de Groot**, gedoopt 19 jan 1755 (*tevens de trouwdag van zijn ouders, zijn moeder toen 14 jaar oud*) te Juist (*vernoemd naar zijn grootvader Berend Jacobsen*).
Opm: Opvallend is dat zijn doopnaam de voornaam én het patroniem/achternaam draagt van zijn grootvader; dit komt op Juist vaak voor. Overleden: < 1763 te Juist.
6. ii **Engel de Groot**, geboren 13 dec 1757 te Juist (*vernoemd naar haar grootmoeder Engel de Groot-Elhard*).
- iii **Hauke de Groot**, geboren 26 okt 1759 te Juist. *Vernoemd naar haar grootmoeder aan moeders kant: Haucke Alberts.*
7. iv **“Berend Jacobs” (Jansen) de Groot**, geboren 28 okt 1763 te Juist, gedoopt 29 okt 1763 te Juist. *Vernoemd naar zijn grootvader Berend Jacobsen.*
- v **Onne Janssen**, geboren 1765? te Juist, op zee verdrongen okt. 1783. *Vernoemd naar zijn grootvader Onne Arends.*
- vi **Jacomina (Janssen) de Groot**, geboren 19 okt 1767 te Juist, gedoopt 23 okt 1767 te Juist. *Vernoemd naar haar vaders broer Jacob, en misschien is Jacob de naam van de overgrootvader, de vader van Berend Jacobs.*
- vii **Albert (Janssen) de Groot** geboren 21 aug 1771 te Juist. *Vernoemd naar een broer van zijn moeder: Albert Onnen of naar de overgrootvader: Albert Hilrichs).*
- viii **Ariana (Ariantje) Johanna de Groot** geboren 10 nov 1773 te Juist. *Vernoemd naar een broer van zijn moeder: Arend Onnen of naar de overgrootvader: Arend Janssen).*
- ix **Johanna (Aentje) (Janssen) de Groot** geboren 10 okt 1776 te Juist. *Waarschijnlijk vernoemd naar de overgrootmoeder: Jantje Bojen).*
8. x **“Jacob Jacobs” de Groot** geboren 7 okt 1781 te Juist. *Blijkbaar vernoemd naar zijn in 1775 verdrongen oom Jacob Jacobs de Groot.*

Zie voor het vervolg van de familiestamboom: Hoofdstuk 10. Generatie 3, pag 35.

Dominees - In de tijd dat familie De Groot op Juist verbleef waren er achtereenvolgens de volgende dominees op het eiland: Halle Edden Boyunga (1738-1753), Gerhard Christoph Vechtmann (1753-1765), Gerhard Julius Leiner (1765-1771), Otto Christoph Janus (1771-1789), Henrich Christian Müller (1789-1790), Lorenz Eberhard Hölischer (1790-1806), Hans Thomas Leiner (1806 - +1809). In 1785 is de kerk naar het oosten verplaatst i.v.m. overstromingen..

Onderwijzers – Er was één onderwijzer op het eiland voor alle schoolplichtige leerlingen. De onderwijzers waren achtereenvolgens: Garrelt Hermens (1756), Lukas Janssen Hooft (1767), Ude Jürgens de Buhr (1769), Johannes Ludwig Meene (1773-1780), Berend Friedrich Gnaphay (1780-1781), H.W. Ihnen (1782-1785) en Willem Dirk Hinrichs (1785-1831).

Eilandvoogden - Weyert Janssen (1689-1754), Oltman Dircks (1754), Ulrich Ubben

Gegevens over het gezin van Jacob Jacobs de Groot:

Uit het doopregister van Juist:

6. Stijntie

Vatt.(vader): Jan Janssen, Mutt.(moeder): Trintie Arends

Gevatter (doopgetuigen): Arend Janssen Senior (1661-1743, vader van Trintie Arends en Onne Arends); geboren den 9 sept 1733, getauft:

(Uit: boek van Rüdiger Berthold)

Adres: Oostdorp (Juist);

Stijntie
Mutt: Jan Janssen
Mutt Trintie Arends
gevatert Arend Janssen Sen:
Maſſcia Onnen. onne!!
Maſſcia Onnen A 115

geboren 9 Sept:
getauft 11 Oct:

Schepen

Van Jacob zijn twee schepen bekend: het kofschip "Sibillina & Hillegonda" (1766), welke hij in dec 1770 bij het waddeneiland Nordernei verloor, en het smakschip "De jonge Jan & Engelina" (1772), welke is aangeschaft in 1771 en is vergaan in 1775. Vanaf 1773 staat hij als "zetschipper" vermeld.

Armenfonds

In het Nedersaksische archief in Aurich is een brief uit 1769 (18 mei; *Jacob Jacobs De Groodt*) gevonden met een handtekening waaruit blijkt dat hij beheerder van het armenfonds (*Arm Vorsteder=Armenvorsteher*) was. Zijn broer Jan volgde hem na zijn dood in 1775 op.

Jacob Jacobs De Groot
Armen Vorsteher

Overlijden

Als overlijden wordt vermeld de nacht van 15 op 16 november 1775 bij Schiermonnikoog. Zijn schip is daarbij vergaan met de hele bemanning en lading. In de Leeuwarder Courant is te vinden dat in de nacht van 14 op 15 november 1775 een hevige noordwesterstorm (NNW) woedde, waarin vele schepen zijn vergaan en dijkdoorbraken plaatshadden (zie afbeelding krantenbericht).

ONGELUKKEN.	
<p>Schiermonnik-Oog den 21 November. Den 14 en 15 dezer hadde men hier een zwaare Storm uit het N. W. en een buitengewone hooge Zee-vloed, waar door de Dyken van onze bedykte Landen veel hebben geleden. en vier Schepen van onze Rhede voor haare Ankers zyn weg gedreven. waar van eene wederom is te regt gekomen, terwyld: overige drie, hoog op tegens de Kust van Groningerlandt, thans nog vlotloos zittten; ook zyn er aan onze Zeestrandt verscheiden stukken van verscbillende Schepen komen aandryven, onder deze vind men op een Strook hout de naam <i>Jacob Jacobs</i>, op een ander de Letters H. en G. <i>En de twee Gebroeders</i>, de Goederen hier aangedraven zyn van weinig belang, bestaande in 9 quart kasjes Thee, en een Bos dito, een kistje met 321 en een tweede Doccyn Dames Handschoenen van Zeemleer, en andere kleinsigheden alles nat en beschadigt.</p> <p>Amsterdam den 15de November. De hevige Storm uit het N. N. Westen, dien wy gisteren en den gepasfeerden nacht gehad hebben, heeft niet alleen zeer veel nadeel aan SchoorReenen en Daken toegebracht, maar boven dien deezen morgen, om 4 uren, het water der wyze opgezet, dat het zelve slechts agt duim onder de hoogste peil, die 104 duim is, gestaan heeft, waar door aan de laage zyde van de Stad, de meeste huizen en huizen geinundeerd zyn geworden, 200 wel als de Bilanden aan den Ykant gelegen. Men spreekt van zwaare schaden aan Koopgoederen, en van groote Ongelukken, die door dit toeval zouden veroorzaakt zyn; evenwel tot hier toe kan men dien angstaande nog niets met zekerheid bespelen. Thans, daar wy dit schryven, 's middags om 3 uren, stond het water tegen de Sluizen 61 duim, de Wind W. N. West.</p> <p>Amsterdam den 17de November. Nadere Berichten wgens den Storm en Watervloed, tuschen den 14de en 15den dezer.</p> <p>Zo veel wy vernemen, heeft de hooge Watervloed</p>	<p>berichten van over het Y veel onaanmerck: T. Durgerdam, is een gat van 30 voet breedte in den Dyk gekoomen, waar door twee huizen omver vloed. en andere grootelyks beschadigt zyn. Tusschen Edam en Warder, is de Zeedyk doorgebrooken, en heeft dat district onder water gezet, waar door de arme Landman en verdere Ingezeten, van al het kunne beroofd, in de uiterste elende gedompelt zyn; ook zegt men, dat'er veel Vee in die overstroming zverdronken is. Te Schellingwouwe en in andere aan den Ykant gelegen Dorpen, zyn door de sterke Vloed mede veel gaten in de dyken gebracht. en verscheide huizen hebben merkelyk geleden. Uit de Barmster hebben wy geene bezwaarende tyding ontvange. Van Delfshaven by Rotterdam meld men, dat het water den 14den, 's morgens, met zoo veel geweld over den buitendyk storte, dat het Vee in de binnen Polder gints en herwaards zwemmen moest; dat eindelyk 's avonds den aandrang nog veel sterker wordende, men voor een innundatie van Delfland begon te vreczen; veel der Inwooneren vluchten naar den dyk, de angst was op aller wezens; het loeien van den wind, het gekletter der hagelbuijen en gefladigeblikfem, maak: het tydſip nog askliger; nooit heeft men by menscheu gehangen, op 3 duim na, zulk een Vloed gehad; de schade aan Tuinen en Traficquen is zeer groot. Het water is dirmaal 4 duim hooger geweest dan de hoogste Vloed van 't Jaar 1720. Te Kralingen was ook een doorbraak, en het g'rucht liep insgelyks van den Krimpsner Waard.</p> <p>Den 14den is in Tesfel niets gepasfeerd; door den harden N. Westen wind is geen Post-Schuit van nog na Tesfel gevaaren.</p> <p>Den 15 is niets gepasfeerd, de wind Noord West.</p> <p>Door de nog sarhoudende harde wind, is het niet mogelyk geweest, van het gepasfeerde, zoo onder de Vlieter als onder Oost-End een echt bericht te kunnen geeven, als alleen het g'rucht door den Post-Schipper, heden avond, van Tesfel aangekoomen, gerapportzeerd word.</p>

Kofschip "Sibillina & Hillegonda"

Uit een bericht in de Leeuwarder Courant van 1766 wordt een aandeel in het schip van Jacob verhandeld: De secretaris B. Suiderbaan en advocaat P.A. Bergsma presenteren bij strijkgeld te verkopen in Dokkum o.a.:

No XII. 3/32ste Portien in het Koffeschip SIBILLINA en HILLEGONDA, door Jacob Jacobs de Groot gevoerd, lang 88, wijd 22½ en hol 10½ voeten (ca 23x5,5x2.5m), in het jaar 1764 nieuw uitgehaald (= gebouwd), zijnde op reis naar Noorwegen.

No. XI. Een Agtste Portie in 't Koffe-schip DE JONGVROUW MARIA genaamt, door Jan Jansen Ro-
waan wordende gevoert, lang 80, wyd 20 en hol 8 en een tweede voeten, in den jaare 1755 nieuw uit-
gehaalt, en leggende althans tot Amsterdam.
No. XII. Drie Twee-en dertigste Portien in 't Koffe-schip SIBILLINA en HILLEGONDA, door **Jacob Ja-**
cobs de Groot gevoert, lang 88, wyd 22 en een tweede en hol 10 en een tweede voeten, in den jaare
1764 nieuw uitgehaalt, zynde op reis na Noorweegen.
No. XIII. Een Zestiende Part in 't Koffe-schip ANNA MARIA en ELISABETH genaamt, lang 83, wyd
20 en twee derde, en hol 9 en een derde voeten, in den jaare 1764 nieuw uitgehaalt, leggende thans
te Harlingen.
No. XIV. Een vyf-en-twintigste Part in 't Koffe-schip genaamt DE JONGE JANKE DE GROOT, door
Tennis Claafes de Groot gevoert, lang 98, wyd 34 en hol 12 voeten, in den jaare 1764 nieuw uitge-
haalt, leggende mede tot Harlingen.
No. XV. Een Zestiende Portie in 't Koffe-schip genaamt DE NIEUWE WERF VAN BOCK, door Bodes
Jacobs als schipper gevoert, lang 90 en een tweede, wyd 23 en een zesde, en hol 11 en eenzesde voeten.
No. XVI. Een Twee-en-dertigste Portie in 't Koffe-schip, genaamt Juffrouw GEERTRUID, lang 99
wyd 24, en hol 12 voeten, door Aart Arjens als Schipper gevoert.

Partenrederij:

De Nederlandse handels- en visserijvloot ontleende zijn snelle groei mede aan een ingenieuze eigendomsconstructie, namelijk de partenrederij. Het eigendom van een schip werd gesplitst in aandelen of parten tot 1/32^e, 1/64^e en soms wel 1/132^e toe. De kopers daarvan deelden naar rato in de winst en waren slechts aansprakelijk tot het bedrag van hun aandeel. Via de partenrederij konden reders makkelijk kapitaal mobiliseren van dikwijls vrij kleine beleggers. Tegelijk bood de constructie beleggers gelegenheid hun risico te spreiden door aandelen te nemen in verscheidene schepen. Zo kon een relatief kapitaalarme streek als Holland al in de 15^e eeuw beginnen met de opbouw van een indrukwekkende koopvaardijvloot (zie het bericht in de Leeuwarder Courant).

Gegevens over het gezin van Jan Jacobs de Groot:

Het gezin woonde vanaf 1768 in Ostdorf op Juist. Jan Jacobs de Groot bezat een groot aantal stuks vee; hij was van 1775 tot 1799, na de dood van zijn broer, beheerder van het armenfonds, samen met Jacob Janssen Oltmanns.

Veiling in 1776 van een aandeel (1/128 portie) in het smakschip "De twee gezusters" (Leeuwarder Courant)

Jan Jacobs de Groot was schipper en had in de periode 1776 - 1883 een schip van het type Smak met de naam "De twee gezusters". Het schip was groot 50 lasten en er was 5 man nodig om het te bezeilen. De helft was van hem en de andere helft behoorde toe aan aandeelhouders in de stad Dokkum. In 1776 werd er een aandeel van 1/128ste portie per opbod verkocht

DE INVOERERS J. NIEUWENHUIS, zal op Saterdag den 24 Augusty 1776 te één Uur na Noen pincys by de eerste Ziedag, ten Huize van **Albert Hendriks Bakker**. Ildo. Een gaste Portie in 't Coffe-Schip de Stad Bolsward, Schipper **Al-**
Schip by **Tewis Jans van Ackrum** gevoerd, IVto. Een gaste Portie in 't Bergantyn Coffe-Schip de Jonge Basselcur, Schipper **Jelle Murks** Vto.
Een 38ste Portie in 't Galjoet-Schip de Juffrouw Debora, Schipper **Matthys Pieters**. Vltio. Een gaste Portie in 't zelve Schip, Vllmo. Een 128ste Portie
in 't Smak-Schip de **twee Gezusters**, Schipper **Jan Jacobs de Groot**. VIIIvo. Een Franche Obligatie groot van Capitaal 2000 Livres. IXmo.
Een Stoel in de Westerkerk No. 88. Letter B. Breder by Billetten.
BY de Zadelmaker **SYBE DE VRIES** by de Bilpoort te Harlingen syn nu uit de hand te Koop: Een party **RYTUIGEN**, bestaande in Nieuwe
Verdekte Faëtons met Tryp bekleed, dito halfseeten opene Faëtons met kromme en regte Panneelen, dito Groeninger Wagens en Chaises, met
Bromme en regte Panneelen tot 2 a 2 Paerden, alsmede een Chais op vier Wielen.

Uit het doopregister van Juist: geboren 16 mei, gedoopt 17 mei 1740:

Haatie, dochter van Onne Arends en Haucke Alberts. Gevatter: Arend Janssen Senior (1661-1743, vader van Onne en Trintie Arends); Trintie Arends (zus van Onne Arends); Hindertie Focken (1708-1790, geen familie).

Onne Arends (1706-1785), de vader van Haatje Onnen, staat ook in het burgerboek van Dokkum, en wel als grootschipper. In het Sonttolregister staat hij vermeld in de periode 1741-1763. In 1753 staat hij genoemd in het Nederlandsch Gedenkboek als kapitein van het schip "De Gulde Arend" in verband met een schadeloosstelling voor kaping door Engelsen.

A Haatie
d. Walter Onne Arends
m. Haucke Alberts
g. Arend Janssen Senior
Trintie Arends
Hindertie Focken
an boeke: 16 Maj
Juden 1740

6. Waddeneiland Juist

Voorouders

Gedurende ca 60j (1753-1815) hebben twee generaties van onze voorvaders De Groot op Juist gewoond: **Jacob Jacobs de Groot** (genoemd zijn 1753, 1755, 1758-1763, 1766-1775) met zijn vrouw Stientje Janssen (1766, 1811), hun zoon **Berend Jacobs de Groot** (1763, 1799, 1804, 1806) met diens vrouw Rena Egberts Mos (uit Appingedam; in 1799, 1804, 1806, 1808, 1813 is haar naam verbonden met Juist) en hun kinderen Jacob, Egbert Johannes, Stientje Frederica en Petronella Augustina. Onze voorouders via Stientje Janssen woonden daar al zeker vanaf 1650.

Toen de familie de Groot daar woonde bestond het eiland uit twee delen: een westelijk deel met Billdorf en een oostelijk deel met Loogdorf (Westdorf) en Ostdorf.

Huizen

Ostdorf: Berend Jansen de Groot (overleden in 1814, zijn vrouw Lücke Gerrelts in 1822). Hun woonhuis is in 1825 door een stormvloed verwoest.

Ostdorf: Jacob Jacobs Jansen de Groot (zijn vrouw Harmina Jobs is overleden in 1819; hij is met zijn 3 dochters in 1825 naar Holland vertrokken)

Ostdorf: Berend Jacobs de Groot (zoon van Jacob) is in 1813 vertrokken met vrouw en kinderen.

Hun huizen stonden op de plek tussen het huidige Janusplatz en villa Daheim (zwischen Dünenstrasse en Wilhelmstrasse)

Historie

Juist (uitgesproken als Juust) is een waddeneiland ten noorden van Duitsland. Het ligt ten oosten van Rottum tussen Borkum en Norderney en is 17 km lang en maar 0,5 km breed (zie kaart, website: www.juist.de).

Voor de jaartelling wordt er door de Romeinen een eiland Burchana genoemd op de plaats van het huidige Borkum, Nordenei en Juist. In 1398 duikt in een ambtelijk stuk voor het eerst de naam Juist op. De naam Juist zou van het Friese woord "guust" komen, wat onvruchtbaar beteken (gust paard/schaap=na dekking onbevruucht gebleven paard/schaap).

In de loop der eeuwen wordt het eiland Juist kleiner door de stijgende zeespiegel en de daarmee samenhangende overstromingen. Omstreeks 1651 wordt het eiland door een zware stormvloed in twee delen gesplitst. Het westelijke deel wordt in de loop der jaren nog kleiner, en het oostelijke deel groeit aan. De bewoners van het westelijke deel verhuizen geleidelijk naar het oostelijke deel. En van een boerenbestaan gaat de bevolking over naar het beroep van schipper.

Na een tijd van relatieve bloei komt er een kentering. Holland en Juist komen in Franse handen en Frankrijk is in oorlog met Engeland. De Engelsen nemen in 1808 12 op Juist geregistreerde schepen in beslag.

In 1825 is er weer een stormvloed en er breekt een tijd van grote armoede aan; er zijn weinig of geen eigen schepen meer en de schippers varen nu in dienst van anderen. In dat jaar telt Juist 200 zielen.

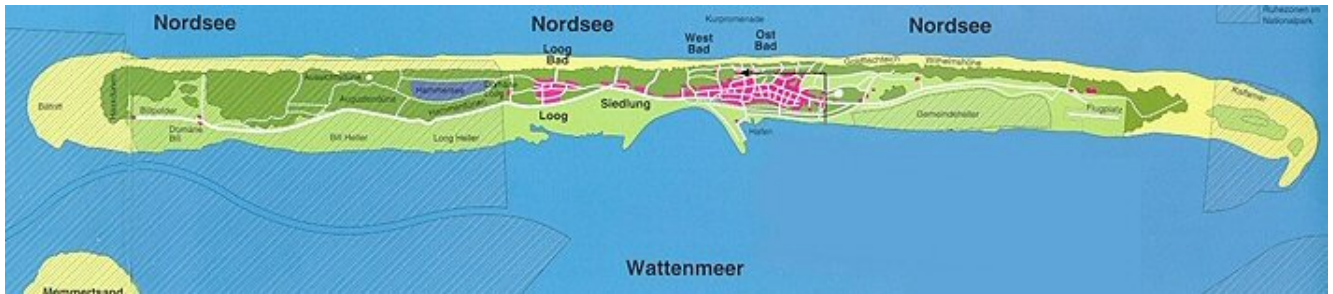
Omstreeks 1840 groeit het eiland aan de oostzijde nog verder aan en wordt het in 1900 weer één geheel. Juist is vanaf 1840 een badplaats geworden, waar 's zomers steeds meer gasten komen. In 2000 leven er 1800 mensen permanent op het eiland.

Juist maakt deel uit van Ostfriesland, dat in de loop der tijd tot verschillende machten heeft behoord:

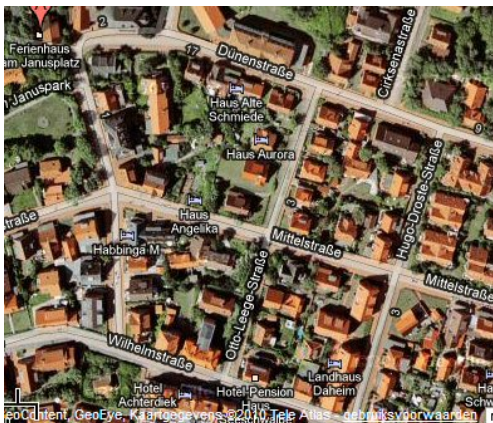
1744-1808: Pruisen	1813-1815: Pruisen
1808-1810: Nederland	1815-1866: Hannover
1810-1813: Frankrijk	1866: Pruisen

Juist ↓

Evangelisch Lutherse kerk van Juist met begraafplaats aan de Wilhelmstrasse en de nieuwbouw uit 1964 Lutherse kerk van Juist met begraafplaats aan de Wilhelmstrasse en de nieuwbouw uit 1964 rechts

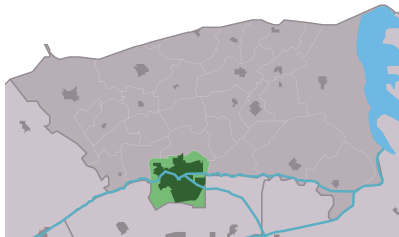
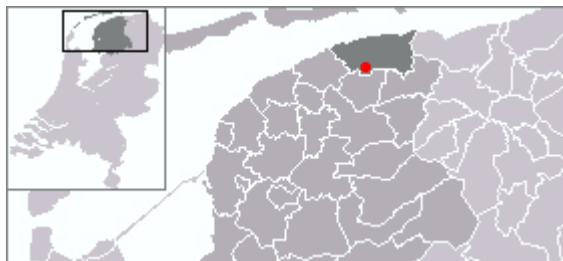

Fam De Groot woonde tussen de huidige Dünenstrasse en de Wilhelmstrasse

Juist anno 2000

7. Dokkum

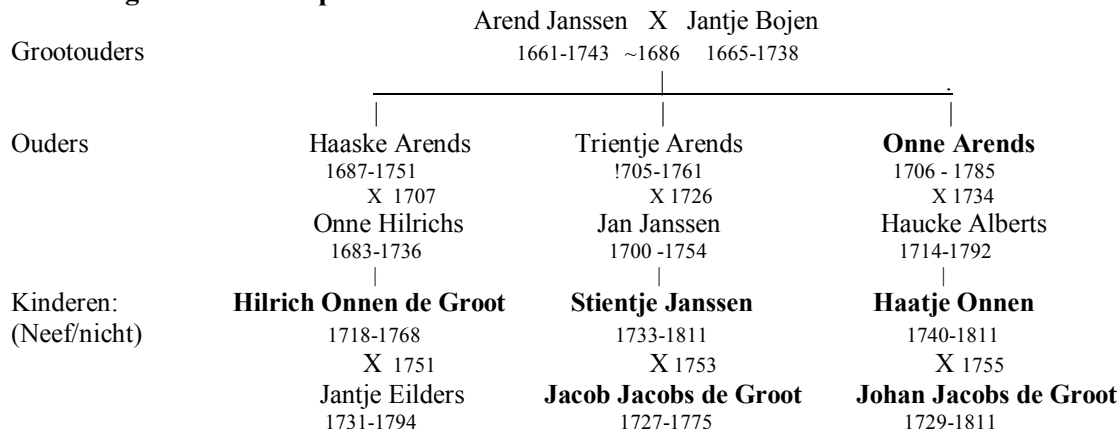
De broers Jacob en Jan Jacobs de Groot woonden in de winter wanneer er niet gevaren werd, bij hun gezin op het eiland Juist. Maar hun schepen bleven in de haven van **Dokkum**, want de rede van Juist was dan door ijsgang te gevaarlijk. Hoewel ze inwoners waren van Juist, staan zij ingeschreven in het Burgerboek van Dokkum. Wellicht was dit noodzakelijk voor de contracten, in Dokkum woonden immers de kooplieden en tussenpersonen voor kooplieden die voor scheepslading zorgden. Ook waren daar assuradeuren voor de verzekering van schip en lading.

De waag in Dokkum gebouwd in 1754 als boterwaag

In het burgerboek van **Dokkum** zijn de volgende inschrijvingen gevonden:
(Zie: <http://www.angelfire.com/vt/sneuper/main.html>)

- 12 apr 1755: Jacob Jacobs de Groot, schipper, komende van Juist**
opm: dan 27 jaar, getrouwd met Stientje Janssen (23j, dochter van Jan Janssen en Trientje Arends).
- 26 jul 1760: Jan Jacobs de Groot, komende van Altona**
opm: broer van Jacob, dan 30 jaar; getrouwd met Haatje Onnen (van Juist, 20j en een nicht van Stientje Janssen).
- 26 feb 1757: Onne Arends, grootschipper, komende van Juist.**
opm: vader van Haatje Onnen en schoonvader van Jan Jacobs de Groot
- 24 mrt 1759: Hildrik Onnen de Groot, schipper, komende van Juist**
opm: 40j, geboren 27 nov 1718 op Juist, als zoon van Hilrich Onnen en Haaske Arends (opgetekend in het kerkregister van Juist).
Aangetrouwde familie van Jacob en Jan de Groot: een neef van hun vrouwen Stientje Janssen en Haatje Onnen (dezelfde grootouders: Arend Janssen en Jantje Bojen). Aan een beroerte (Schlagfluss) overleden en begraven in 1768 bij Arendal in Noorwegen.

Onderlinge verwantschap:

8. Oostzeevaart

De handel met de Oostzeelands in de 16de en 17de eeuw staat bekend als "de Moedernegotie". In die tijd werden de schepen naar de Oostzee voornamelijk bemand met Nederlanders. Vaak familie van elkaar of afkomstig uit dezelfde streek, aanvankelijk veelal rond Enkhuizen en Hoorn, maar later uit Friesland en Groningen.

Tol op de Sont

Om van Nederland naar de Oostzee te komen moesten de schepen door een nauwe doorgang bij Elseneur (Helsingör) varen, de Sont. De Denen en later de Zweden namen daar gebruik van en hieven er tol. Deze tol werd geregistreerd in de zogenaamde **Sonttolregisters** (1497-1799). Hierin staan de gegevens over de schippers en hun lading opgetekend. In 1992 zijn Nederlandse registers (vanaf 1714) ontdekt en is een aantal van deze registers gedigitaliseerd: 1721-1723, 1731, 1741-1743, 1748-1799. Zie: www.soundtoll.nl.

In deze **Sonttolregisters** worden de namen van de broers Jacob en Jan Jacobs de Groot verscheidene malen genoemd, met daarbij ook de plaatsen van bestemming in het Oostzeegebied.

Estlands tolregister

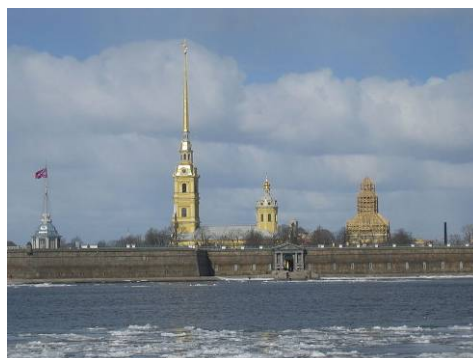
In een door een Estlands archief gepubliceerde transcriptie is te lezen, dat Jacob Jacobs de Groot in de periode 1772-1773 ook **Estland** aandeed. Daarin staan zelfs de gegevens van zijn schip opgetekend: type Smak, naam "De Jonge Jan & Engelina".

Einde Nederlandse Oostzeehandel

Met de Vierde Engels-Nederlandse oorlog (1780 - 1784), een oorlog tussen de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en Groot-Brittannië, kwam er een einde aan de Nederlandse Oostzeehandel (1780) en Engeland kreeg de hegemonie (toch wordt in 1781 nog een Oostzeetocht vermeld van Jan Jacobs de Groot).

8.1 Oostzeereizen van Jacob Jacobs de Groot:

8.1.1 Uit de Sonttolregisters:

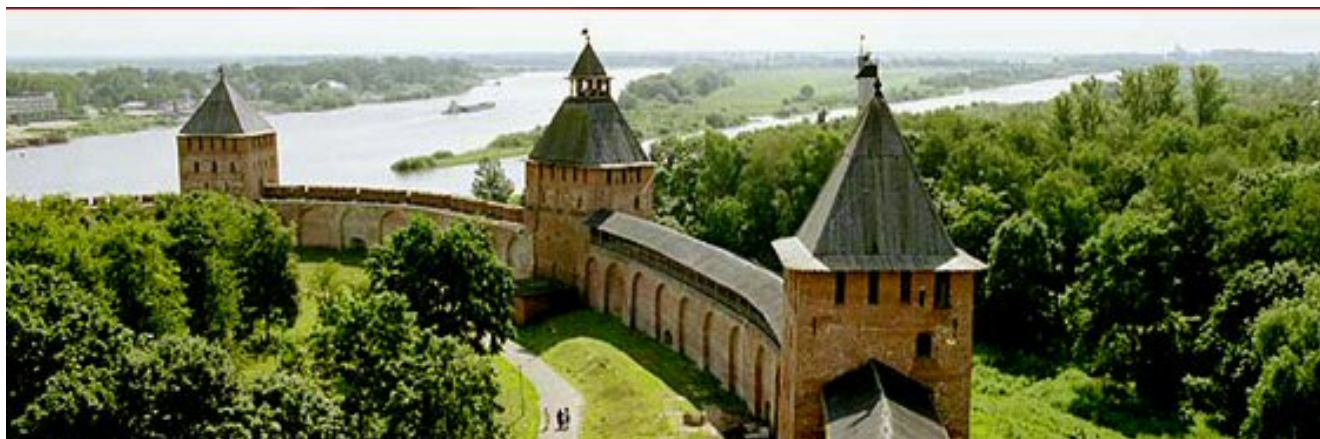
- **16/9/1753** Terugreis
schipper: Jacob de Groot; thuishaven Amsterdam;
vertrekhaven **St. Petersburg** (Rusland); bestemmingshaven
Amsterdam; lading **hennep**.
- **26/07/1761*** Heenreis, wind: WNW (Elseneur -
Koningsbergen: 35/2 dgn) schipper: Jacob Jacobs de Groot;
thuishaven Friesland; vertrekhaven **St Martin** (Frankrijk);
bestemmingshaven: Oostzee; lading **zout**.

St.Martin op île de Ré bij La Rochelle →

Grote handelsschepen verlieten Ile de Ré met zout en wijn aan boord, met bestemmingen als de Baltische havens, de Nieuwe Wereld en talrijke plaatsen daartussen. Eénvijfde van de oppervlakte van het eiland is moerassig, dus de zoutproductie is verklaarbaar. Ooit was de marktwaarde van dit specerij zo hoog dat het 'wit goud' werd genoemd. Vandaag wordt het zout nog altijd ontgonnen door een aantal families die dezelfde technieken en gereedschap gebruiken als hun voorouders.

- **30/08/1761** Terugreis (Koningsbergen – Elseneur: ca 17 dagen); schipper: Jacob Jacobs de Groot;
thuishaven Friesland; vertrekhaven **Koningsbergen** (Rusland), bestemmingshaven: **Amsterdam**;
lading **haver**.
- **19/04/1762** Heenreis: 14 dgn
schipper: Jan* (*dit moet Jacob zijn*) Jacobs de Groot; thuishaven: Friesland; vertrekhaven: **Hamburg**
(Duitsland);
bestemmingshaven: **Koningsbergen** (Rusland); lading: **stukgoed**.

Kaliningrad (Koningsbergen), exclave van Rusland

17/05/1762* Terugreis: (Koningsbergen – Elseneur: ca 14 dgn). Wind: Oost
schipper: Jacob Jacobs de Groot; thuishaven Dokkum; vertrekhaven: **Koningsbergen** (Rusland);
bestemmingshaven: **Delfzijl**; lading: **rogge**.

• **13/07/1762*** Heenreis (43/2 dgn), wind: WNW
schipper: Jacob Jacobs de Groot; thuishaven Dokkum; vertrekhaven **Delfzijl** (Nederland);
bestemmingshaven: **Oostzee**; lading: **ballast**.

• **27/08/1762*** Terugreis; wind OZO;
schipper: Jacob Jacobs de Grooth; thuishaven: Dokkum; vertrekhaven: **Koningsbergen** (Rusland); bestemmingshaven: **Amsterdam**; lading: **hennep**.

• **26/05/1763** Heenreis (52/2 dagen)
schipper: Jacob Jacobs; thuishaven Friesland; vertrekhaven **Amsterdam**; bestemmingshaven **Stettin** (Polen); lading: **wol**.

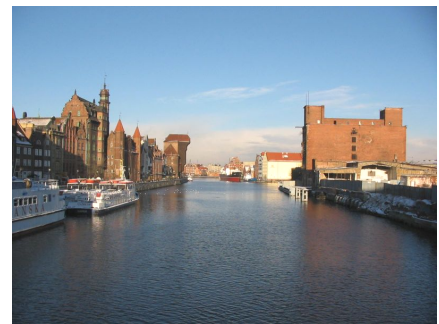
• **18/07/1763** Terugreis
schipper; Jacob Jacobs de Groot; thuishaven Dokkum; vertrekhaven: **Danzig** (Polen);
bestemmingshaven: **Hamburg** (Duitsland); lading: **rogge**.

Szczecin (Stettin) is de hoofdstad van het historische Pommeren

Danzig kwam in 1945 bij Polen en heet vanaf die tijd Gdansk

)* De hierboven met * gemarkeerde reisdata staan ook opgetekend in de **Leeuwarder Courant**.

8.1.2 ***Uit de Leeuwarder Courant***

In deze krant die vanaf 29 juli 1752 verscheen en sinds 2007 on line kan worden geraadpleegd (www.archiefleeuwardercourant.nl) staan de volgende **Sontpassages** van Jacob:

- **17/05/1755** Van Leba (Pommeren in Polen) op weg naar Bordeaux, lading: staven (ijzer)
- **24/09/1757** Van Dantzig naar Delfzijl met hout. Wind OZO.
- **24/03/1758** Van Delfzijl naar Oostzee met ballast stukgoed, WZW
- **18/10/1758** Van Stettin naar Amsterdam met hout.
- **04/05/1760** Van Bergen (N) naar de Oostzee met haring en kolen; wind: W.
- **06/07/1760** Naar Amsterdam met hennep, teer, canon en delen
- **26/07/1761** Wind WNW. Ook vermeld in het Sonttolregister.
- **30/08/1761** Wind NW.
- **17/05/1762** Wind Oost; zie ook het Sonttolregister
- **13/07/1762** Zie het Sonttolregister
- **27/08/1762** Zie het Sonttolregister
- **jan 1763** Van Gothenburg. Op Texel door ijsgang het schip van Jacob J. de Groot zwaar beschadigd
- **18/07/1763** Zie het Sonttolregister
- **24/05/1764** Wind N en NW
- **19/06/1764**
- **29/08/1765**
- **29/09/1765**
- **17/11/1765**
- **12/04/1770** J.J.& J.J. de Groot

- **dec 1770:** Van Stettin (Polen) lading en schip van Jacob Jacobsz vergaan bij Norderney. Bemanning gered.
- **22/03/1775** Jacob J.& Jan J. de Groot
- **21/04/1775 en 25/04/1775** J.J.& J.J. de Groot
- **15/06/1775** J.J. de Groot (Jacob is 15 nov 1775 overleden)

8.3 Uit de Estlandse tolregisters

- **19/06/1772** Estland
- **28/06/1773** Estland

8.4 Nieuw 1760, zie <http://www.soundtoll.eu/nl/>

5. 1 oktober 1760 - Boek A pagina 47 nummer 423

Schipper **Jacob Jacobs de Grodt** afkomstig uit Dokkum
 Haven herkomst: Le Croisic (havenplaats in het departement vlak onder Bretagne (Fr))
 Haven bestemming: Koningsbergen
 Tol: 35 Rijksdaalders 12 Stuivers
 Lading: zout 65 last

1. 1 mei 1760 - Boek A pagina 10 nummer 55

Schipper Jan Jacobes de Grodt afkomstig uit Dokkum
 Haven herkomst: Bergen
 Haven bestemming: Danzig
 Tol: 4 Rijksdaalders
 Lading: haring 680 tónder
 Opmerking: Betaalde geen tolgeld voor de lading, alleen voor het schip.

2. 16 mei 1760 - Boek A pagina 12 nummer 81

Schipper Henrick Onnen de Grodt afkomstig uit Dokkum
 Haven herkomst: Amsterdam
 Haven bestemming: Danzig
 Tol: 8½ Rijksdaalders
 Lading: haring, wijn 8 ahmer
 Opmerking: De lading wijn bestond onder andere uit Rijnwijn.
(Aam = inhoudsmaat of vat van 153,6 liter)

3. 21 juli 1760 - Boek A pagina 37 nummer 312

Schipper Hildrick Ones de Grodt afkomstig uit Friesland
 Haven herkomst: Amsterdam
 Haven bestemming: Stettin
 Tol: 77½ Rijksdaalders 6 Stuivers
 Lading: loodwit 5 schippond, olie, specerijen, staal 10 centener, tabak, textiel, traan, wijn, zuidvruchten
 Opmerking: De lading bestond o.a. uit 37 ahmer Rijnwijn en 900 pond peper

7. 24 augustus 1760 - Boek C pagina 85 nummer 280

Schipper Hildrick Onnes de Grodt afkomstig uit Dokkum
 Haven herkomst: Stettin
 Haven bestemming: Amsterdam
 Tol: 9½ Rijksdaalders 6 Stuivers
 Lading: hout

Opmerking: Het **drietal** Jacob, Jan en Hildrick komt ook voor in de kerkregisters van Juist. Hildrich Onnen de Groot komt eveneens van het Waddeneiland Juist. Hij is geen directe familie, maar een neef van de beide respectievelijke vrouwen van Jacob en Jan. Hildrik kreeg als enige van zijn familie de naam De Groot.

Oorlogen

- Noordse Oorlog tussen Zweden en Denemarken-Rusland (1701-1721).
- De Zevenjarige oorlog tussen Frankrijk en Engeland (1756-1763) zorgt er voor dat de vele Nederlandse koopvaarders en reders kapitalen verdienen. Ook Derde Silezische Oorlog genoemd, een oorlog van Pruisen, gelieerd met Engeland, tegen Oostenrijk, Rusland, Frankrijk, Zweden, Saksen en het rijksleger van het Heilige Roomse (Duitse) Rijk
- De Vierde Engels-Nederlandse oorlog (1780 - 1784) was een oorlog tussen de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en Groot-Brittannië. Pas in mei 1781 verklaarde de Republiek de oorlog aan Engeland, nadat dat land dat op 20 december 1780 had gedaan. Engelse hegemonie. Na 1780 voer nauwelijks nog een Hollands schip naar de Oostzee. Slag bij de Doggersbank (5 aug 1781): Een Engelse vloot onder admiraal Hyde Parker viel de Nederlandse marine aan die een konvooi koopvaardijschepen begeleidde naar de Oostzee. Vrede van Parijs (1784).

A°. 1755. N°. 157

LEEUWARDER **Saturdagse Courant.**

STAAT NIEUWS.

Petersburg den 30 Juny. In deze Stad bevinden zig nu drie Engelse Couriers, een van dewelke overmoigen naar Hanover vertrekken, maar den laagsten weg, namentlyk door Poolen en over Weenen, nemen zal.

Londen den 11 July. Men twyfelt niet, of de Slag geleverd tusshen de Engelse en Franche Oorlogschepen, zal in 't korte een Oorlogs-Declaratie na zig slepen. Zulks heeft ten minsten de Franche Kroon te kennen gegeven, toen den Admiraal Boscawen te Portsmouth zeeitoe lag, indien de Engelse maar een Kanon-schoot deden op een Franche Oorlogschip. Nu zal het een zaak wezen, die veel PRO EN CONTRA zal veroorzaken, wie in dit geval de Aggresseur is; zo lang dat ongedecideert blyft, is 'er nog hoop dat de vlam des Oorlogs zig niet verder extendieren zal: maar dit eens gelupponeert, het welk meer eene reflexie, uit eene hoop des Vredes gesproten is, als waarlichynlyk. Nogtans is het zeker, dat indien het Franche Hof eens dagte dat een Oorlog te Lande, hare schade ter Zee konde verzoeten: dan is het ook onmogelyk, of de een of de andere Mogendheden zullen genoodzaakt zyn Party te kiezen.

Ons Hof verzuimt ten minsten niet, om in geval van eene ruptuure in Europa, zulke Alliantien te maken, welke in staat zullen zyn, om dat gene dat ze aan d' eene kant mogten verliezen, aan d' andere kant wel rykelyk zullen winnen. Dit is het voorwerp van de menigvuldige Conferentien, die onze Ambassadeurs dagelyks houden met de Hoven van Weenen, Petersburg, Turin, Brussel, &c. Men verzekert dat wy alreede een Subsidie-Tractaat getekent hebben, met de Koning van Sardiniën en den Hertog van Modena.

De zaken nu ernstiger werdende, wil men, dat de Jagten en Oorlogschepen op de eerste ordre na Holland moeten oversteeken, om zyn Majesteit af te halen. Men gelooft dan dat het Huwelyk van den Prins van Wallis met de Princesse Carolina van Brunswyk-Wolfenbittel, zal verklaart werden, en men belooft zig veel, in het Polityk Systema, van deze Alliantie. Men spreekt nog van twee andere op tapyt zynde Huwelyken.

MILITAIR NIEUWS.

Weenen den 9 July. De Hof-Krygs Raad heeft herhaald bevel doen afvaardigen, dat nog dit jaar alle de Keizerlyke Regimenten, zo te Paard als te Voet, in de gezamentlyke Erf-landen voltallig gemaakt, en verders gene Vrywilligers aangenomen zullen worden, enz.

Frankfort den 16 July. De 8000 Man Hessische Troupen, welke de Koning van Engeland in dienst neemt, zullen in 't korte Compleet zyn. 't Is, om dit Tractaat te tekenen, dat de Erfprins van Hessen-Kassel, van Hamburg aldaar is overgekomen. Het zelve Hof heeft 4000 Man gereed, om in dienst van een andere Mogendheid te treden, indien zulks geëischt werd.

Londen den 11 July. Brieven met het Oorlogschip de Gibraltar overgekomen, door den Admiraal Boscawen geschreven, en gedateert den 22 Juny 1755., melden, dat de Franche Oorlogschepen de Alcides van 64 stukken en 450 Man voerende, gecommandeert door den Heer Hoquert, en de Lely gevoert door de Heer Largeril, wel voor 64 stukken geboord, dog maar met 22 gemonteert, en aan boort hebbende 3 Compagnien Landmilitie, van het Esquader van den Heer du Bois de la Motte afgeraakt zynde, den 10, dier Maand de Engelse Vloot by de Terraneufse Banken gerencontreert had: dat daar op tusshen de gemelde Oorlogschepen en 's Konings Schepen de Dunkirk en de Defiance een hevige Gevegt was ontstaan, waar in de eerste genomen waren; dat het Franche Schip de Koninkl. Dauphin genaamt, 'twelk in gezelschap der beide bovengenoemde was geweest, door een opgekome zware Mist was verdweenen; en eindelyk dat de Schout-by-Nagt Holbourne met het Esquader onder zyn Commando, den 21sten van die zelve Maand, zynde daags voor 't vertrek van ons Schip de Gibraltar, by den Admiraal Boscawen was gearriveert: dit is al het gene ons Hof-Courant daar eenvoudig van meld.

Andere berigten melden, dat de Actie op de breedte van 48 Graaden ten Zuiden van Terraneuf was voorgevallen; dat Capt. Howe die het Schip de Dunkirk Commandeerde, de Franche gewaar wordende, op het gewone SALUT infisteerde, en dat hy op de

R I I I I I I
wei

Vermelding van oorlogsdreiging tussen Engeland en Frankrijk, Leeuwarder Courant 1755.

Leeuwarder Courant

25 mei 1755, Jacob passeert de Sont (Helsingör) op weg naar Bordeaux:

NEGOTIE NIEUWS

Dantzig den 7 July. Hier legt zeilree 't Smakſchip DE KOOPMAN, Schipper Joris Ootes de Haan gedeſtineert na Rotterdam.

Koningsbergen den 11 July. Alhier is in goede ſtaat gearriveert het ſchip DE CATHARINA, Schipper Pytter Jurjens Les van Doekum, met Zout uit de Grooswyk, met nog twintig dito Schepen en Ladingen.

Amſterdam den 18 July. De Hoeren Gecommitteerde Raden ter Admiraliteit alhier zetideerende, hebben vaſtgeſteld Convoy te verlenen na de Middelandſche Zee, waar van aan de Kooplieden, Schippers en andere Geintreſſeerden word kennis gegeven, dat de Koopvaardy-ſchepen dezer Landen, derwaarts gemunt, uit Tefſel zullen werden geconvoyeert met de

eerſte goed Wind die waayen zal na den dag in de Maand Auguſty aantiaende, by naede affixie te publiceeren.

Amſterdam den 21 July. Den 19, zyn in Tefſel binnen gekomen de Ooft-Indiſche Retour-ſchepen SPAANDERSWOUD, Schipper Nicolaas Pieterſz van Bengalen, voor deze Kamer, en DE ORANJE-ZAAL, Schipper Jacob Hertog van Batavia, voor de Kamraten Hoorn en Enkhuizen: Den 18 dezer zyn in Zeeland mede binnen gekomen de O. I. Retour-ſchepen OUDCARSPHEL, Schipper Marten Woud van Ceylon, en DE SNOEK, Schipper Cornelis Jurians van Bengalen.

Vlie den 21 July. Alhier is in een goede ſtaat binnen gekomen 't Koffe-ſchip DE JONGVROUW ANNA, Schipper Eeſge Anes, met nog een grote Vloot Schepen.

Amſterdam den 21 July. Heden is van hier vertrokken 't Koffe-ſchip DE MARIA EN ANNA, Schipper Johannes Hylkes de Haan na Vrankryk.

Frieſche Schepen die de Zond gepaſſeert zyn.

Frieſche Schepen die de Zond gepaſſeert zyn. Den 9 July, Joris Claafte de Haan van Dantzig na Dort met Deelen, Siebe Minnes van Petersburg na Amſterdam met Hen. balken. ſtaven, en Friedrik Bleker de Jonge. Den 10 Dito, Tiert Jansz, Gabbe Meynderts, Anne Pommers, Sitze Coenes, en Rommet Minnes, alle van Dantzig na Amſterdam met Rogge, Tiert Olferts, Rinke Joltjes, Sierd Thomas, Witze Tymons, en Sierd Luyx, alle van Nerva na Amſterdam met Hour, Fredrik Bleker van Petersburg na Amſterdam met Hennip, Herman Theunis van Koningsbergen na Amſterdam met Hennip, en Tiert Baukes van Chriſtiaanſand na d' Ooftzee met Haring. Den 11 Dito, Ige Iges Blom van Riga na Amſterdam met Balk. as. ro. del. tar., Anne Tymons van Nerva na Amſterdam met Balk. as. ro. del. tar., Jentje Saakes en Isbrand Thomas van Dantzig na Amſterdam met Balk. as. ro. del. tar., Siebold Jolmes van Petersburg na Amſterdam met Balk. as. ro. del. tar. Den 12 Dito, Gerrit Egberts van Dantzig na Seudres met Hour, en Gerrit Harm. Boterkoper van Nerva na Amſterdam met Balken. Den 13 Dito, Jan Grindet van Dantzig na Rouaan met Deelen, en Ids Piers van Wyburg na Duinkerken met Deelen. Den 14 Dito, Ulke Meynkes en Fedde Moofes van Riga na Amſterdam met Hour, Vlas, Glas, Itſe Minnes van Koningsbergen na Amſterdam met Hour, Vlas, Glas, Doede Abbes en Broer Abes van Nerva na Amſterdam met Hour, Vlas, Glas, Theunis Claafen van Anklam na Amſterdam met Hour, Vlas, Glas, en Gale Fokles van Amſterdam na d' Ooftzee met Ballaſt. Den 15 Dito, Pieter Aukes de Vries van Amſterdam na d' Ooftzee met Ballaſt, Haring, Durk Jans Witting van Duinkerken na d' Ooftzee met Ballaſt, Haring, Jacob Hobbes van Dantzig na Havre de Grace met Hour, en Jacob de Groth van Leba na Bordeaux met Staven.

17 mei 1762, Jacob's terugkeer uit Koningsbergen:

SCHIEP - VAART.

Revel den 25 April. Alhier is in goede ſtaat gearriveert het Koffe ſchip DE 5 GEBROEDERS ALTEANA, Schipper Johannes Jans Gariper.

Blaye den 11 May. Alhier legt Zeilree het Koffe

ſchip DE JONGE JOHANNES, Schipper Durk Jans Witting.

Breit den 11 May. Hier is in een goede welſtand gearriveert het Koffe ſchip, SUSANNA LE MAIRE, Schipper Jan Ernst Steege.

Leeuwarden den 28 May. Volgens Brieven was te in Seters beladen en Zeilree het Koffe ſchip JOHANNA HENDERYKA, Schipper Jan Teekles; Kopenhagen gearriveert DE FRADERIK EN AGE, Schipper Cornelis Engels; en tot Meemel met Ballaſt gearriveert het Nieuwe Drie-Malt Grijpoot AGTKARPELEN genaamd, Schipper Frans Rebus Gras.

Schepen die de Zond gepaſſeert zyn. Den 15 May, Johan Doodt. Den 16 Dito, Chriſtoph Scholt, Olof Norberg, Chriſt Hans Ahlman, Jacob Lafen Wilder, Robert Buchanan, Gabriel Witteveen, Hindr. Barkhorn en Olle Aggelfen. Den 17 Dito, Jürgen Hielin, Michel Meyer, Jon. Schroder, Claus Franſen Wulf, Iſack Buchof, Hans Dank, Peter Hanſen, Petteer Chriſtianſen, Hindr. Bohle, Lars Olfen Helts, Hans Firing, Simon Methofen, Willem Kierford, Jacob Fortbeck, Theoph. Bowitz, Carl Jenſen, Anders Torkildſen, Peter Riism. Scheit, Petr. Grondahl, Hans Sager, Anders Hanſen, Swen Pyk, Douwe Sioerts, Jacob Gerrits, Barend Davids, Hans Goffis, Joh. Jurg. Heitman, Heere Claafes, Willem Crimpen, Will. Hendriks, Jacob Onnes, Jan Brack, Joh. Gotz. Ratske, Jlden Frericks, Ede Niebe. Hilde. Janſen. Matur. Reinhold. Gerhman.

Goffe Jochims, Andr. Blom, Pieter Poſtma, Thyſ Boyelon, Joh. Jacob Brenke, Hans Siwerſen, Arnoides Montagne, Hans. Fr. Holmboe, Lars Olfen, Auke Rinkes, Asbiorm Borsas, Pet. Jenſen Groth, Pet. Janſen Schult, James Frenk, Edward Anderſen, William Duun: Francis Stenner, Johan Fols, George Rofs, Syſe Piebes de Jonge, Jan Swart, Minne Wiebes, Heere Richlefs Kruſſe, Claas Jacobs, Ryn Rinfes Peſtma, Rintje Dirks, Jan Geerds, Job. Bremer, Jacob Wittenhagen, Jeronimus Holſt, Herman Claafen Driefft, Goſfried Edelman, Hinrich Rits, Jan Schaan, John Warſon, Chriſt. Math. Elberg, Lubbe Gerrits, Jan Hindr. Perdock, Ewert Jans, Meindert Gerrits, Rintje Johannes, Syſe Coenes, Tiebbe Sackets, Sicke Jentjes, Marin Blank, Jan Grindet, Jan Garrelds, Jacob Jacobs de Groth, Joh. Didr. Moller, Claas Hendriks, Sinije Eltjes, Jacob Jacobs, Jan Pieter Ebes, Jacob Renkes, C. Scheites, Hindrich Harmens, Jan Tiehbes Swart, Cornelis Schomaker, Jan Jacobs, Frans Erich Kierberg en Jacob Hindr. Kruger. Den 18 Dito, Salve Pedersen, Jan Gerres, Fridr. Lewin, Sander Huſſelſon, Aucke Tiarnes, Peter Behncke, Thomas Davidſon, Obbe Ulbes, Swen Dahlgren, Jacob Theuniſſe, John Wilſon, Andrew Roxborg, Thomas Smith en William Robinſon. De Wind Ooft.

Leeuwarden den 28 May. De Gedeputeerde Staten van Frieſland, hebben goedgevonden een Extraordinaris Landsdag uit te ſchryven, tegens den 5 July in de Stad, en 's anderendaags op 't Landſchap Huis.

26 juli 1761, Jacob in Helsingör op weg naar Koningsbergen:

SCHEEP - VAART.

St. Petersburg den 10 July. Heden de Klok agt uur ontstaat hier een yzelyke Brand, (in onze vorige reeds van gemeld), en heden drie uur zyn de Hollands **Scheepen** gered, waar af veel in groot gevaar zyn geweest, maar tot nog toe geene verbrand, maar veele Russische **Scheepen** tot de grond afgebrand, en alle de Pakhuizen der Hennip zyn afgebrand; en zyn mede hier de Hollandse **Scheepen** MARIA en ANNA, Schipper Joh. H. de Haan, en het Schip de + VRIJSEN, Schipper Douwe Bartels; het Schip Juffer SARA (in ons laatste gemeld) was

den 21 July in goede staat te Coningsbergen gearriveerd.

Honsfleur den 29 July. Den 26 dezer, is hier geladen met Zout gearriveert het Koffie-schip MARGRIETHA, Schipper Willem Lucas, deze Schipper schryft den 26 July voor Havre de Grace door een Engelsche Vloot des morgens te 5 uur gezeild zynde, wierde geroepen van een Engelsche Codder, Bras op, wy deden zo, en terwyl de Sloep van dit Schip ons vast naderde, komt een tweede Codder-schip om voor de Sloep van de eerste te komen, regt op ons aan, en Zeilde my dwars in de zyde van het Schip, met de Steven op myn Wandt, dat in stukken, en viel alle op de **groote Mast**, het Boord weg, 't Yzerwerk aan stukken, en de Luywagen van de Fok aan de andere kant door het Boord heen, en zo lag ik als een Wrak, dog 't Schip bleef digt, en de Codder die 't my gedaan hadde Zeilde schielik weg, daar lag ik als verslagen, evenwel schikte ik my zo best konde, kwam nog al spoedig binnea, hebbe geloft en heritelle het gebroekene.

Hellevoetsluis den 29 July. Heden is van hier vertrokken na Fekamp het Koffie-schip de JONGE SIERD, Schipper Wybrand Gerrits, geladen met Smidskool.

Puns den 31 July. Is van Staveren vertrokken het Barquentyn-Koffie-schip de vier JONKERS, Schipper Hykkes Sierks-Holder, met Ballast na Danswyk en van daar met Vragt gedefineerd na Port à Port, en dan weer vry.

Leeuwarden den 2 Augusty. Te St. Marten is gearriveerd Jelle Beerts, komende van Hamburg.

Scheepen die de Zond gepasseert zyn: Den 25 July, John Larson, Mich. With. Gude, Olof Jensen, Christopher Jac. Holm, Ruert Alberts, Jacob Hommes, Paulus Melis, Pieter **Jacobs** Zylvog, Ole Hansen Gloyle, Peter Hansen Ebbe, John Cranflon, Peter Nilsen Passer. Den 26 Dito, Hans Chr. Nilsen, Hans Ahlman, Petter Wollin, Casper Blaffert, Haring Corn de Koe, Dirck Roelofs, Pehr Jonson, Elling Nielsen, **Jacob Jacobs de Groot**, Waife Haeffels, Jan Bartels, **Jacob** Hobbes, George Blank, M. Christoph. Boltner, Niels Anderssen, John Watson, Johan Weffels, Hindrich Blentje, Johan Radelef, Christopher Weyer, Hans Christensen, H. Fr. Holmboe, Mathias Woitge, Robbert Betty. Den 27 Dito, Petter Holm, Hans Hansen Hoyer, Aucke Volkerts, Pieter Pieters, Cornelis Engels, Boote **Jacobs**, **Jacob** Botker, Simon Lidin, Francis Stenner, Anders Marlon, Peter Gronberg, Jeremias Miltz, Jan Jansen Garyper, Robert Hedley. Den 28 Dito, H. Stoffels, Thomas Dirks, Herke Dirks, Wiebe Jooftes, Stoffel Johannes, Ewert Ver, Johannes Bakker, Pieter Buurs, John Scharp, George Corney, William Lewis, Paul Albertsen, Abbe Meynders, Rigt Ihmen, Uylke Minkes, Hindrich Kelmner, Age Broert.
De Wind W. N. W.

In de Leeuwarder Courant

10 juli 1761: In St Petersburg woedt een grote havenbrand; de hennepakhuizen en een groot aantal Russische schepen zijn verbrand, maar de Hollandse schepen zijn gered.

← Over een aanval van Engelse Kotters op een Hollands Kofschip

← Schepen die de Sont zijn gepasseerd

← Jacob Jacobs de Groot op weg naar Koningsbergen op 26/7/1761, wind WNW .

13/7/1762, Jacob naar Koningsbergen, wind WNW:

S C H E E P - V A A R T .

Stettin den 5 July. Heden is alhier in goede staat gearriveert het Koffe-schip **FOCKJE TEITSMA**, Schipper Oege Jans Kuiper.

Boardeaux den 7 July. Hier is in een goede welstand gearriveert het Koffe schip **DE JONGE JOHANNES**, Schipper Dirk Jans Witting.

Leeuwarden den 23 July. Volgens Brieven was den 10 dezer te Stettin gearriveert het Schip **DE JONGE WIELINGA**, Schipper R. M. Brouwer; en op den zelve dato in Sutters Zeilree om te vertrekken het Schip **DE JONGE ABRAMAM REKKER**, Schipper Gerrit Bartels; **D'JUFFER JOHANNA HENDERIKA**, Schipper Jan Takles; en de **DISTELBLOEM**, Schipper Heye Dirks; en den 18 tot Embden aan de Stad **CATHARINA PAULINA**, Schipper Jan Hilles Kooten.

Scheepen die de Zond gepasseert zyn, Den 10 July, Samuel Elles, **Jacob** Martinus, Joh George Ewert, Christ. Laris. Danberg, Okke Hansen en Pieter Ryman. Den 11 Dito, Arent Steengraf, Eyldert Garrelts, Wil. Jackson Bonfield, Priebe Obles, Siebolt Upkes, Corn. Siebes Rotgans, Claas Hindrichs, Hans Joch. Vogelsang, Peter Wakan, Claas Hindrichs, Nomme Pieters, Pieter Bootes, Pieter Martens, Jappe Jappes, Martin Stiege, Pieter Simons, Jan Minne Douwes, Tjebbe Saakes, Cornelis **Groot**, Lars

Paulsen, Jens Jentsen Hierting en Martin Støyer. Den 12 Dito, Melf Rikkertsen, Johannes Feykes, Jan Grindet, Arp Volmers, Simon Ewouts, William Maffie, Robert Brown, Johan Radelef, **Jacob** Rulfs, John Hunter, Sirje Tymens, Eldert Eldersse, Okey Belfour, Thomas Cornish, Dates Hartisson, Edmund Searum, **Jacob** Ohman, George Hunter, George Meuris, William Taylor, Gerrit Kistemaker, William Hotching, Nommæ Laurens, Nicolaas Nommæ,

Rintje Pieters, Arne Olsen, Peter Wollin, Edde Lundgren, Claas Clausen Defin, Nils Smith en Jan Jansen Groot. Den 13 Dito, Jan Poppes, Riak Joltjes, Anders Norberg, Matz Mathisen, Boy Petersen Smith, Cornelis van Uyen, Pieter Pieters Postma, Folkert Hildrichs, Jelle Hanses, Erich Sohlberg, Anne Binnes, Jan Gerbrands, Olaus Siolin, Swen Brandt, Matz Pougdahl, Anders Anderson, Oie Louning, Hans Hansen Oustad, Jonas Ravn, Jochim Frohn, Thomas Pyman, Joseph Wake, Thomas Anderson, George Atty, Henry Duffil, George Farbank, Haring de Koe, Peter Stiernberg, Robert Rownesf, Nicolaas Piper, Robert Brown, William Otter, Junior Hull, William Prellik, Thomas Sweton, Hemme Tadsen en **Jacob Jacobs** de Groot. De Wind W. N. W.

27/8/1762, Jacob terug van Koningsbergen, wind OZO:

S C H E E P - V A A R T .

Dantzig den 23 Augusty. Alhier lag Zeilklaar het Koffe-schip **DE JONGE LE MAIRE**, Schipper Johannes Jans Bakker, gedestineert na Amsterdam.

Leeuwarden den 7 September. Volgens brieven van goederhand was het Drie-Mast Gallioor, genaamt **ACHTKARSPLEEN**, gevoerd by Schipper Frans Reins Gras, in July binnen gelopen in Noorwegen door contrarie Wind en hard Weer, en den 28 Dito van daar vertrokken van Arendsdaal, maar wederom moeten binnen Zeilen in Christiaanland, Schip en Volk was den 8 Augusty in de laatste Plaats nog alies wel. Te Colberg was gearriveert het Koffe-schip de **FREDERIK** en **AGE**, Schipper Cornelis Engels, van Riga komende met Meel, maar wederom met dezelve Lading geretourneert van waar hy kwam. Den 2 dezer is van Delfzyl naa Zee gezeild de **JUFFROUW CATHARINA PAULINA**, Schipper Jan Hilles Koten. op avontuur na de Oost-zee.

Scheepen die de Zond gepasseert zyn. Den 24 Aug., Jorgen Olsen, Michel Gever, Jeremias Bergh, Anders Dahlberg en Lars Nilson. Den 25 Dito, Jonas Christenson, Lars Nohrs, Lars Liungbom, Jorgen Deilefzen, Knud Nielsen en Herman Grubbe. Den 26 Dito, Christopher Larsen, Swen Pyk, Anders Thorson, Johan F. Franck, Johan Wegener, Luytje Jans, Jens Jensen Kornbeck en David Galley. Den 27 Dito, Borge Hemmer, Johan Kihlman, Helge Olofzon, John Dowson, George Metcalf, Abel Gerbrands, Euwe Fokles, **Jacob Jacobs** de **Groot**, C. A. Pil, Jens Gram, Jens Hansen Ellsegaard, Ede Onken, Hans Hansen Kaadt, Lars Idberg en Nils Larsen. Den 28 Dito, Nils Bernander, Johan Wendler, Peter Jans Visser, Pieter Ielts de **Groot**, Carsten Alberts Leeft, Thomas scrafton, John Simpson, Thomas Smith, John Brown, Jan Cornelis Holm, Dirk Eitman, Gald Doeden Visser, Albert Ruurts, **Jacob** Meyes, Christian Busch, Theunus **Jacobs**, H. Kock, Anders Holst, Johan Wessels, Hindr. Schulenburg, **Berend** Ratch, Dirk Hindr. Praat, Hylke **Jacobs**, Jorgen Hoeg en Oluf Hilbom De Wind J. Z. O.

← door harde tegenwind terug moeten keren

← Scheepen die de Sont gepasseert zijn.

← 27/8/1762 Terug van Koningsbergen, wind: OZO

O N G E L U K K E N.

Hamburg den 18 January. Uit de Lausitz wor gemeld, dat de Bus-Poeder-Moolen te Bauszen met een Voorraad van omtrent tien Centners Buskruid in de lugt gesprongen is, en dat by dit Ongeluk maar één Werkman het leven verlooren heeft.

Amsterdam den 22 January. Volgens een Brief van Cornes, van den 18 passato, was door een spaasche Loots, in 't binnen komen van de gemelde Haven, op de Klippen gezeild het Schip van Cornelis Theunis Geest, uyt de Corunna naar de Middellandsche Zee gedefineerd, dog de Lading is geborgen.

Uit Texel heeft men de onaangename tyding ontvangen, dat 's nagts tusschen den 20 en 21 dezer aldaar op de Wal een zoo zwaare Ysgang was geweest, dat 5 à 6 Schepen voor of op de Bank van 't Nieuwe Die zeer beschaadigd waaren, en 4 van dezelve t'eene maal zyn verspletterd geworden, welke gevoerd wierden door Jacob Meyer, van Libourne; Jacob Poppes van Koningsbergen; Sikke Wiebes en Corn. Jette Tromp, beide van Bourdeaux; werdende de Ladingen, zo veel mogelijk, gefalveerd.

Ook laagen aldaar zeer gevaarlyk, en zyn reed beschadigt, de Scheepen van Jacob J. de Groot, van Gottenburg, Sybold Oepkes, uit Noorweegen, en Marten Johannes, van Petersburg; welkers Ladingen in alle spoed wierden geborgen, enz.

Wydere word nog uit Texel gemeld, als dat de Loots-schuit, die met Volk van de Helder na 't Schip Riga, Schipper Jan Fopsen, van Dantzig herwaart moe'tende, was gezeild, te rug gekomen is, rap porteerende, dat het gemelde Schip vol water en de Lading weg was; hebbende de voorn. Loots eenig Rollen Linnen en Koks Commaliewand mede gebragt.

Amsterdam den 23 January. Van Riga werd gemeld, dat op den 18 December 17 Schepen zyn uitgeyft, maar dat door den aandrang van 't Ys, waren vastgeraakt, daar onder dat van Wyrnt Heiltje herwaarts; zynde de andere elf die 'er uit geraakt zyn, onbekend; dat den 19 een vliegende Storm uit den N. W. was ontstaan, en den 20 weer 2 van de elf binnen gekomen, maar een gestrand geraakt en dat 'er 3 van dezelve gelyks het water in 't Yzitten, zynde van de overige, twee by het Osel, en 1 op Domesnes gestrand, en de andere twee nog niet ontdekt.

Leeuwarder Courant 29 Januari 1763:

Terugkerende van Gothenburg is het schip van Jacob J. de Groot op Texel door ijsgang beschadigd, de lading is moet spoed geborgen

O N G E L U K K E N.

Amsterdam den 24 December. Met de Storm van den 19den dezer is in Tessel op de Scheer verongelukt het Schip van Pieter Albrecht, na Dantzig, het Volk is geborgen. En op de Zuidwal is na verlies van 2 Ankertouwen gedreven dat van J. Garbrandt na Gigon. Aan deze Stad is, na verlies van Ankertouwen &c., te rug gekomen Schipper Alb. Theunis na Rouen moe'tende. Volgens Brief, in dato 19 dezer, uit Termunterzyl, van Schipper Arend Berends, van Dantzig, is hy door Storm, met verlies van Gaffel, Boot en eenige verdere Schaden de Eems binnen gezeild en ligt aldaar in behouden Haven. Op de Steengronden by Reval heeft gestoten en is vervolgens gezonken, het Schip van Joh. Roos, van Reval, beide herwaards komende, de Schipper en het Volk, zyn reeds te Reval aangekomen; Schipper Frans Smit, in Tessel liggende, meld in een Brief, dato 21 December, dat hy twee Pakken Tabak geborgen heeft, gemerkt H. P. E. en ook T. E. No. 12, dewelke hy voornemens was, om met de Loots-schuit na de Helder te zenden.

Op Domesnes is gebleeven het Schip van Theunis Hendriks van Pernaauw, het Volk geborgen, maar 't Schip en Lading weg, en op Norderney dat van Jacob Jacobsz. de Groot van Stettyn, beide herwaards komende. In Hoylake is gestrand dat van Jan Ph. Klahn, van Dantzig na Liverpool, men hoopte het Schip 'er weder af te krygen, indien het Weer bedaard bleef. Op de Kust van Breragne een Schip van Bajoenen na Rouen, met Wol en andere Goederen, men sustineerd dat het is genaamd le Jean Ceafon, en gevoerd door Capt. Tizon. By Bajoenen het Schip St. Francisco Xavier, van Londen na St. Sebastiaan en Bilbao, een gedeelte van de Lading is geborgen, men hoopte de overige ook te salveeren, de Capt. en het overige Volk is verongelukt, doch een Passagier gered. By de Moulje by Barcelona is gebleeven het Schip the Admiral Cornish Capt. Allen. Capt. Ch. Wick van hier na Lisbon meld in een Brief, geschreven onder de Cingels, in dato den 14den dezer, dat hy tusschen den 6den en 7den dito in de Noordzee een hevige Storm kreeg, waar door het Schip Onderstallig, Beschadigd en Lek wierdt, den 9den dito dagt hy in Tessel binnen te koemen, maar door de Noordelyke Wind konde hy niet, rezolveerde na het Canal te zeilen, den 11den dito kreeg hy het Eiland Wigt in het Gezicht, doch des nagts daar op volgende kwam weder een zwaare Stormwind uit den Westen, die tot den 13den dito duurde, waar mede hy te rug dreef, en

Leeuwarder Courant 29 dec 1770:

Terugkomende van een reis naar Stettin is op het schip van Jacob Jacobsz. de Groot bij Norderney (Duits waddeneiland) gebleven, het volk geborgen, maar schip en lading weg.

In 1771 heeft Jacob Jacobs de Groot een nieuw schip aangeschaft, maar in 1773 voer hij als "zetschipper. In de nacht van 14 op 15 november 1775 is hij bij Schiermonnikoog tijdens een zeer zware noordwesterstorm verongelukt (info Onno F. Fisser en Rüdiger Berthold).

8.2 Oostzeereizen van Jan Jacobs de Groot

8.2.1 Uit de Sonttolregisters:

Libau (Liepaja) →

- **25/6/1751**
schipper: Jan Jacobsen; thuishaven Altona (Duitsland);
vertrekhaven: Kristiansand (Noorwegen) bestemmingshaven
bestemmingshaven: **Oostzee**; lading: haring
- **17/8/1751**
schipper: Johan Jacobs; thuishaven Altona (Duitsland);
vertrekhaven: Danzig (Polen); bestemmingshaven Port a Port
(Portugal); lading staven
- **14/4/1761** Heenreis (25/2 dgn)
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven Dokkum; vertrekhaven:
Hamburg (Duitsland); bestemmingshaven: **Oostzee**; lading:
haring.
- **9/5/1761** Terugreis
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven: Dokkum;
vertrekhaven: **Libau** (in Letland);
bestemmingshaven: **Bremen** (Duitsland); lading: **rogge**.
- **19/6/1761** Heenreis (48/2 dgn)
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven: Friesland;
vertrekhaven: **Bremen** (Duitsland); bestemmingshaven: **Oostzee**;
lading: **ballast**.
- **6/8/1761** Terugreis (48/2 dgn)
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven: Dokkum;
vertrekhaven: **Windau** (in Letland); **Windau (Ventspils) →**
bestemmingshaven: **Amsterdam**; lading: **rogge**.
- **31/3/1762** Heenreis (26/2 dgn)
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven: Dokkum;
vertrekhaven: **Delfzijl**; bestemmingshaven: **Oostzee**; lading:
ballast.
- **26/4/1762** Terugreis
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven: Dokkum;
vertrekhaven: **Libau** (Letland); bestemmingshaven:
Nieuweschans; lading: **rogge**.
- **13/9/1762** Heenreis (33/2 dgn)
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven: Friesland;
vertrekhaven: **Londen** (Verenigd Koninkrijk); **Londen →**
bestemmingshaven: **Stettin** (Polen); lading: **suiker**.
- **16/10/1762** Terugreis
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven: Dokkum; vertrekhaven:
Stettin (Polen);
bestemmingshaven: **Amsterdam**;
lading: **staven (ijzer)**.
- **2/4/1763** Heenreis (25/2 dgn)
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven: Friesland;
vertrekhaven: **Amsterdam**; bestemmingshaven: **Oostzee**; lading:
steen.
- **27/4/1763** Terugreis
schipper: Jan Jacobs de Groot; thuishaven: Friesland;
vertrekhaven: **Danzig** (Polen); bestemmingshaven: **Amsterdam**;
lading: **as**.
- **6/6/1763** Heenreis, terugreis? **Holstentor Lubeck →**
schipper: Jan de Groot; thuishaven: Dokkum; vertrekhaven:
Amsterdam;
bestemmingshaven: **Lubeck** (Duitsland); lading: **stukgoed**.

Bron: <http://www.nationaalarchief.nl/sont>

8.2.2 Uit de Leeuwarder Courant

In de Leeuwarder Courant is zijn naam ook opgetekend bij Sontpassages die niet boven zijn vermeld:

- 24/05/1764 Jan Jacobs de Groot
- 10/07/1765 Jan Jacobs de Groot
- 18/03/1766 Jan Jacobs de Groot
- 17/05/1766 J.J. de Groot
- 05/06/1766 J.J. de Groot
- 16/06/1766 J.J. de Groot
- 17/05/1766 J.J. de Groot
- 31/10/1766 J.J. de Groot
- 17/05/1767 J.J. de Groot
- 08/07/1767 J.J. de Groot
- 26/10/1767 J.J. de Groot
- 17/11/1767 J.J. de Groot
- 07/04/1768 J. de Groot
- 25/07/1768 J.J. de Groot
- 25/08/1768 J.J. de Groot
- 23/09/1768 J.J. de Groot
- 20/03/1769 J.J. de Groot
- 08/04/1769 J.J. de Groot
- 12/06/1769 J.J. de Groot
- 17/04/1770 J.J. & J.J. de Groot
- 03/09/1773 J.J. de Groot
- 19/07/1775 J.J. de Groth
- 19/03/1776 Jan Jacobs de Grot
- 21/07/1776 J.J. de Groot
- 29/03/1778 J.J. de Groot
- 16/04/1778 J.J. de Groot
- 29/09/1778 J.J. de Groot
- 12/04/1781 J.J. de Groot veilig aangekomen in Hamburg van Havre de Grace. Vierde Engels-Nederlandse oorlog 1780-1884, veel Engelse kapingen vermeld.
- 14/08/1781 J.J. de Groot uit Pillouw (Oostzee) in Amsterdam aangekomen (5/8/1781 slag bij de Doggersbank).
- 27/09/1781 Jan Jacobs de Groot uit Noorwegen in Amsterdam aangekomen.

Op 24/05/1764 zijn de beide broers Jan en Jacob tegelijkertijd in Helsingör, wind W en NW:

S C H E E P - V A A R T.

Nantes den 20 May. Voor eenige dagen is alhier gearriveert 't Koffie-schip **UTINGBRADEL**, **Schipper** Albert Sybes. Ballast Scheeps van Ferrol, leggende nu wederom in de Lading, zynde bevragt met Farw na Carthage in de Middellandse Zee.

Leeuwarden den 1de Juny. Den 21 May is het Schip de 4 **DE VRIESEN**, **Schipper** Feye Bartels van Marseille, met Ballast vertrokken na Jevoca. Den 22 dito te Dantzig gearriveert **DE FREDERIK** en **AGE**, **Schipper** Cornelis Engels. Den 23 dito te Elfenour het Drie-Mast Galjoot **ACHTKARSPLEN**, het welke zedert den 25ste April door zwaar Wêer tweemaal op de breedte van Hitland is gedreven, in de Trechter, en toen, door teegenwind en gebiek, een etmaal in Noorweegen geweest, veel slytagie gehad, maar Schip en Volk is wel gebleeven.

Scheepen die de Zond gepasseert zyn. Den 21ste May, Bonne Jacobs, Duure Jertes, Sipke Gerrits de Wilde, Simons Stockdale, James Cruckschank, W. Smithson, Piebe Jans, John Hooke, John Strawbridge, Thomas Flemming, Cornelis Janse Maat, M. Tindsen, Johan Leenhard, Hend. Thyfen Palm, Dirk Joris Fronk, Claas Kempes, Marcus Claasen, George Koon, Andreas Fomsgaard, Abraham Died. Borker, Carl Trolle, Jochim P. Wieberg, Johan Mirzner, Anders Andersen, James Bell, George Webster, Richard Watts, John Scharp en Aamund Olsen Moland. Den 23ste dito, Anders Andertien, James Slofs, Pieter Reynders, Jan Alders, Sjoerd S. van der Hout, Pieter Riewerts, Wm. Johnson, Wm. Millburn, Christopher Jenfen, Frans Ruth,

Hendrik Gerdes, Hendrick Kuhl, Morten Jenten, Berend Terkelsen, Elias Unonius, Erich Lundgreen, Cornelis Pietersen, Andreas Wahlback, Jochim Brinklund, James Arbuesnot, John Watson, Robbert Hedby, Wm. Greig, Oluf Lockner, Rasmus Bertelsen, Hinry Simpson, Frans Ryngras, Willem Liøsefiord, Adolf Liehuifen, Rasmus Christiaans, Lars Pederfen Aabroe, Hans Jacob Smith, Eule Egherts, C. Douwes Ney en Dirck Swerus. Den 24ste dito, Jo-

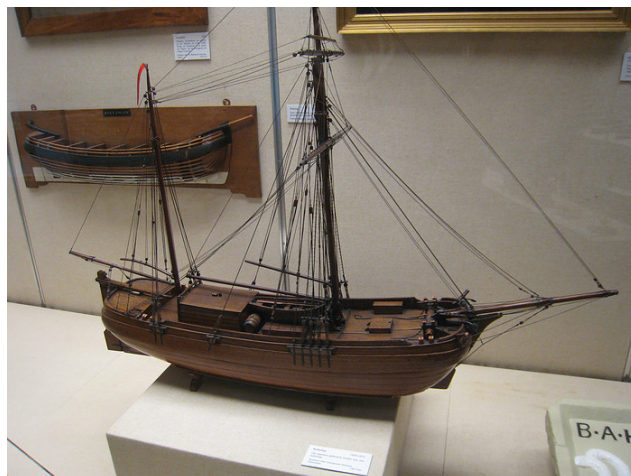
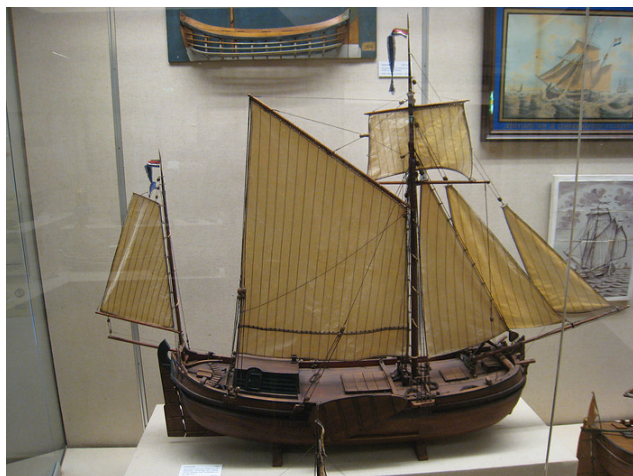
nas Lundström, Riewerd Ruurds, Daniel Bugge, Paul Willemsberg, Swen Nieltien, Hendrick Roelofs, Tonnis Winter, Jacob Halting, Arne Oilen, Peter Fried. Edlofs, Carl Gronberg en Jens Borgelien. Den 25 dito, Focke Fecken, Evert Hillers, Johan Koper, Jacob Rullis, Edlof Marcus, Hans Gerrens, Fopke Cornelis, Jan Barends de Jonge, Feyke Syhes, Jan Jacobs de Groot, Daniel Ostle, Luurd Theunis, Jochim Juriens, Boy Wulff, Hans Berg, Boy Martens, John Mouie, Michiel Boeslund, Severen Muusman, Jacob Christ Aagezen, Ole Langefelt, Claas Makeprang, Wm Harbult, Hendrik Vendt, Theophilus Howitz, Jacob Jacobs de Groot, Lars Pederfen Prestoe, Lubbert Park, Andreas Jördt, Jan Snoek en Johan Carl Ewert. Den 26ste dito, Jacob Asmulen, Haye Jans, John Hubert, John James, John Schougeil, Jelle Hanien, William Richardson en **Onne** Eylders Visser. De Wind N. en N W

Schepen van Jacob Jacobs de Groot:

- “Sibbillina & Hildegonda” 1766. Kofschip. Ook gevonden “Sibbillina & Alegonda” (collectie Beetstra)
- “Anna Maria en Elisabeth” (foutief genoemd in de collectie Beetstra) . Staat in de Leeuwarder Courant net na het vorige bericht. Maar hierbij staat geen schipper vermeld.
- “De Jonge Jan & Engelina” Smak (genoemd in het Tolregister Estland, 1772), aangeschaft in 1771 in Dokkum en vergaan bij Schiermonnikoog in 1775.

Schepen van Jan Jacobs de Groot:

In 1782 en 1783 wordt het smakschip “de twee gezusters” genoemd. De helft van hem en de andere helft het bezit van aandeelhouders in Dokkum.

Smak **Kofschip**
modellen in het Sneeker Scheepsmuseum (gestuurd door Hugo de Groot)

Kofschip

Kofschip

Smakschip

Opmerking: Een Kofschip heeft een kielbalk en een Smakschip heeft een platte bodem en zijzwaarden.

9. Belastingregister van Estland

De naam Jacob Jacobs de Groot duikt ook op in het scheepsbelastingregister van Pernau (Estland). Het Historisch Archief van Pernau heeft van dit register een transcriptie gepubliceerd van de jaren 1764 en 1766-1782. Hierin is terug te vinden dat Jacob Jacobs de Groot op 19 juni 1772 en 28 juni 1773 in Pernau was. Ook wordt aangegeven welke lading hij aan boord had en met welk type schip hij voer.

Pernau in Estland

Historisch Archief van Pernau

Hij zeilde in 1772 van Amsterdam naar **Estland** in een Smak met de naam “De Jonge Jan & Engelina”, lengte 19 m, breedte 5 m met laadvermogen van 100 ton, 5 bemanningsleden. Smaks werden gebouwd in de 2de helft van de 18de eeuw en werden gebruikt voor het transport van voornamelijk wijn, graan, zout, hout en eindproducten langs de Atlantische oceaankust, over de Noordzee en de Oostzee.

← “Gesine von Papenburg”, een gerestaureerde Smak met grote mast, bezaanmast en boegspriet

Balast

Jacob vervoerde op de heenweg balast. Dit was nodig omdat op de heenreis naar de Oostzee de lading van o.a. wijn en kaas niet zwaar genoeg was om het schip goed vaarbaar te laten zijn. Als extra ballast namen de Oostzevaarders aanvankelijk zand in, maar omdat ze dat zand losten voor de ingang van de havens van bestemming (Gdansk, Noord-Duitse havens, Tallinn, Riga, enz.) gingen die havens verzanden. Daarom werd dat verboden en gebruikten ze daarna bakstenen als ballast die vervolgens in de Oostzeehavens werden verkocht. Met die bakstenen werden huizen gebouwd volgens Nederlands model, met trapgevels en al. In die tijd waren in die gebieden dan ook veel Nederlandse kunstenaars en architecten actief (Nederland was toen een toonaangevende wereldnatie, ook qua cultuur). Je vindt die huizen nog steeds terug in met name Riga en Gdansk. Prachtig hersteld. Behalve met de bovengenoemde lading hout en rogge kwamen ze ook terug met potas en huiden. Hout werd in Holland vaak gebruikt voor de productie van masten (maar bij Jacob worden alleen planken genoemd en geen boomstammen).

Anker wijn

In de ladinglijst wordt de hoeveelheid wijn aangegeven in ankers. Een anker is een oude inhoudsmaat voor wijn. De omvang was een klein vaatje van 35 liter, ofwel 45 flessen. Zes ankers maken één okshoofd. Er bestaat een Brouwerij Het Anker en ook wijnzaken (Het gulden anker) zijn nog wel eens naar deze oude maat genoemd.

EAA, 1000–2–1412

**Pernauesches Stadts-Zulage-Journal
vom 1mo Octobris 1772 biß dahin 1773.**

http://www.eha.ee/raamatud/sadamaraamat/1772_1773.pdf

Journal von eingekommenen Schiffen

Datum	Jahr, Eintragsnummer, Schiffer, Ausgangsort, Bestimmungsort, Besitzer der Waren, Waren	Wert (Rthl.) (Reichstaler)	Zoll Rub./Kop (Rubel/Kopecke)	Zoll auf allen Waaren Rub./Kop
-------	---	----------------------------------	-------------------------------------	---

Anno 1772.

October

Die vom September-Monath nachgebliebene Schiffe
werden unter diesem dato aufgenommen

Junius

N^{ro} 32

d. 19. Schiffer **Jacob Jacobsz de Groot, von Amsterdam***

Herr Ober-Cämmerer (opperkamerheer) Jacob Jacke

75 Bouteill. weiß Bourgogner-Wein

100 Bouteill. roth Bourgogner-Wein

44/2 Bouteill. Malaga-Wein

15 □ Holländische Käse, à 100 □ [rtl.] 6

1/3 Reichstaler, 1774

35 — . 70

50 1. —

12 — . 24

— . 03

1. 97

Zuschlag

— . 49¼

2. 46¼

Herr Aeltermann (handelsvoorzitter) Matth. Sietam

2 Doppelte und 3 einfache blechene Lampen mit

1½ □ Baumwollen DachtGarn

75 Bouteill. Bourgogner-Wein

2 Halbe Tonnen gesaltzen Cabeljau

5 Rieß *ordinair* Schreib-Papier

15½ — . 31

20 — . 40

10 — . 20

8 — . 25

1. 16

Zuschlag

— . 29

1. 45

An die Ordre ist theils schon bey H. Aeltermann Sietam
gewesen und theils noch an

Joh. Matth. Harder Frau Wittibe

50 Bouteill. Bourgogner Wein, à Bout. rtl. ½

16⅔ — . 33½

Zuschlag

— . 8½

— . 42

Der Schiffer

300 □ Holländische Käse, à 100 □ wehrt rtl. 5

55 □ Coffe-Bohnen, à 100 □ [rtl.] 14

2 Ancker roth Frantz Wein, à ancker [rtl.] 4

2 Ancker weiß dito, à ancker [rtl.] 4

(1 Anker = 1 ton van 35 l)

— . 54

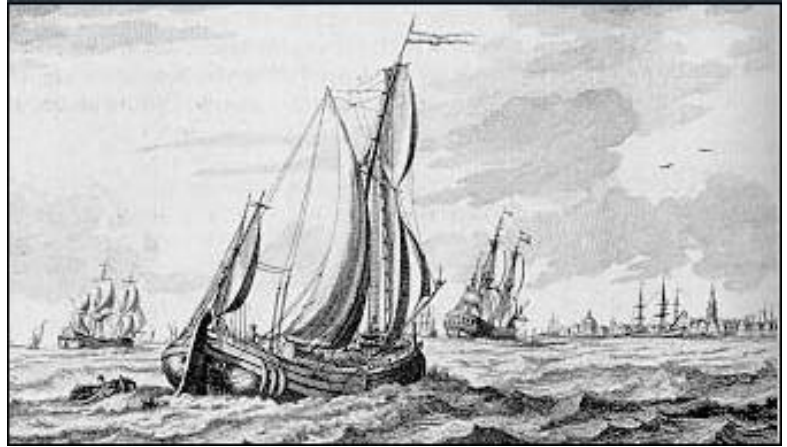
1. 10

— . 40

— . 30

2. 34

6 dutz pfeiffen mundstücker 1 rtl.
 3 □ blanck meßing drath 1 [rtl.]
 1 □ harffen [meßing] drath ½ [rtl.]
 1/m stahlerne Fisch angeln ¼ [rtl.]
 200 stk. meßing Fingerring ⅓ [rtl.]
 100 stk. metallene bretzen ⅓ [rtl.]
 1 dutz Tappe Kämme ⅓ [rtl.]
 2 stk. schwartz roll band ½ [rtl.]
 2 stk. rothen ditto ½ [rtl.]
 100 stk. griffeln 1/5 [rtl.]
 8 bünde weis lein band ¾ [rtl.]
 8 bünde incornat do 1 [rtl.]
 2/m Nehnadeln 1 [rtl.]
 6 dutz engl. schilt meßer 4 [rtl.]
 (Bl. 243 v.) 1 groß kleine pfeiffen ¼ [rtl.].

"Een smak op de ree van Amsterdam of Enkhuizen".

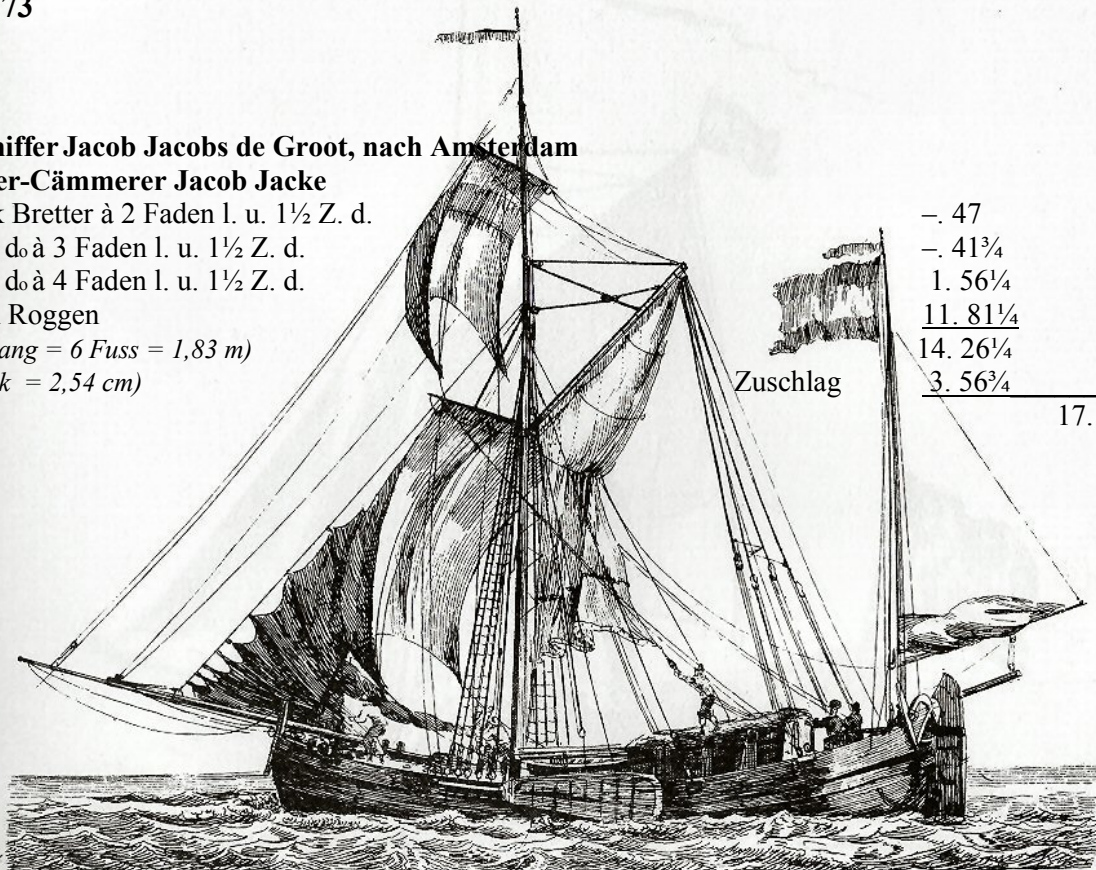
)* (Bl. 244) Ich Schiffer Jacob Jacobse de Groot gebürtig in Dockum, Kommende von Amsterdam mit mein **Schmack Schiff "de Jonge Jan & Engelina"** genant, ist groß 38 lasten (1 roggelast = 2066 kgf), gehet tief 6½ Fuß, fahre starck 5 Mann, bin unterwegs gewesen 4 wochen, geaddressiert an Herr Jacob Jacke Junior, und habe geladen Ballast.

Anno 1773
Junius

N^{ro} 29
 d. 28. **Schiffer Jacob Jacobs de Groot, nach Amsterdam**
Herr Ober-Cämmerer Jacob Jacke

300 Stück Bretter à 2 Faden l. u. 1½ Z. d.
 200 Stck. do à 3 Faden l. u. 1½ Z. d.
 500 Stck. do à 4 Faden l. u. 1½ Z. d.
 42 Lasten Roggen
 (1 Faden lang = 6 Fuss = 1,83 m)
 (1 Zoll dick = 2,54 cm)

-	47
-	41¾
	1. 56¼
	11. 81¼
	14. 26¼
	3. 56¾
	17. 83

A

een Smak Schip .

7

Afbeelding uit een boek gepubliceerd in 1789 (gestuurd door Peter de Groot)

LEEWARDER

Saturdagse Courant.

Deze Courant die men voornemens is alle weken uit te geven, zal volgens een bysonder en nieu plan geformeert worden, uit de volgende No. zal den Leser het rechte denkbeeld van deselve kunnen formeeren, men zal deselve meer en meer trachten te verbeteren, en tot de uiterste volmaaktheit brengen, geen moeite noch kosten ontsien om die voor het algemeen van nut te doen zyn, het welke de ondervinding beter dan een cietlyk opgepronkte Voorreden zal aantonen: Deselve zal een veel groter menichte van voorwerpen in zig bevatten dan de ordinaire Nieuspapieren in 't gemeen behelven, door dien het geentints myn oogmerk zoude zyn om de myne op de ondergang der andere te vestigen, de liefhebbers van den ouden traat kunnen zig mer de ordinaire Nieuspapieren vergenoegen, en men zal dese mer veel nut en vermaak kunnen lesen, zonder de jalousie van de Autheurs of Drukkers van de andere op den hals te halen.

De Couranten in 't algemeen aangemerkt, zyn hier zo zeer te verachten als sommige menschen zig wel verbeelden, zy kunnen de Histori-Schryvers voor Memorien of Gedenkstukken verstrekken in alles wat de wesentlykheit en de tydt der gebeurtenissen betrefte. Het verwyrt dat men haar doet van niet in alles oprecht en na waarheit te zyn, spruit dikwils voort uit een valsche Correspondentie: Maar het is de nootzakelyke plicht der Schryveren omme het gemeen van de begane mislagen te adverteren, dit is een point waar op in dese Courant een bysondere reflectie gemaakt zal worden: En hoewel wy aan den Leser de eerste en nieuwste tydingen zo veel ons mogelyk zullen mededelen, waar toe wy menen genoegsame middelen aan de hand te hebben; zo zullen wy nochtans als het eerste en voornaamste point de waarheit derselve in 't oog houden.

Men heeft veel reden om te vermoeden dat geen Schryver van enige Nieuspapieren verwaantheit genoeg besit, om zig te verbeelden dat zyne Lesers eenvoudig genoeg zullen zyn, om te

gelooven, dat zyne Correspondentie hem het geheim van het staarkundig Cabinet kan doen doorgronden, en al hadde hy het geheim van dese of gene intrigue ontdekt, zoude hy wel zekerheit hebben om deselve op een veilige wyse te divulgeren? Men belooft in desen opscate niets, als het gene dat men mag en kan zeggen, zonder zig te exponeeren. Men zal mer zo veel vrymoedigheid als ymand het Land der *Conjectures* doorwandelen: Nochtans altoos een billyke onsydighheit en een gepaste welvoegelykheit in agt nemen: De grondregel is ons zeer bekend dat het onvoorsigtig is zig tegens de sterkste party aan te kanten.

Het zal zeer dienstig zyn mer een woord uit te nodigen alle die gene die ons met hare Correspondentie gelieven te vereeren, al het gene dienen kan om het ware interest en wezentlyk nut van de inwoonders deser Provincien te bevorderen; zal een nuttig en geschikt onderwerp voor dese Courant verschaffen. Indien ymand dierhalven eenige nieuwe ontdekking doet in enige kunst of wetenschap, zo 'er iets zeltzaams en byzonders gebeurt waardig om tot de kennis van de nakomelingschap overgebracht te worden, indien 'er iets voortvalt dat van enig nut kan zyn voor de Commerceerende Inwoonders van dese Provincien; indien ymand in zyn functie of bediening deze of gene zaak uitgevonden heeft die voor het algemeen van nut kan zyn, in een woord alles wat het Politique, zo wel als den Koophandel of het Ketkelyke betrefte, ja van alle bysondere takken waar uit het nut en vermakelyke kan hervoortspruiten: Alle die gene die de Burgerlyke plichten der Maatschappie weten en betrachten, worden uitgenodigt ons de by haar bekend zynde bysonderheden mede te delen, en die gene die het nodig oordeelt zal zyn Naam mer de vereiste omzichtigheit gemeld zien.

Alle advertentien van wat Natuur deselve mogen zyn, zal men voor een zeer redelyke en geschikte prys in dese Courant kunnen invoegen, mits deselve aan niemands goede naam, of affaires enige prejuditie toebrengen.

A

De

Overzicht tolpassages van schipper: Jacob Jacobs de Groot, 1727-1775

Bronnen: Pernau-Estland (Pernausches Stadts-Zulage-Journal), Sonttolregisters, Leeuwarder Courant

passage	vertrekhaven	bestemming	thuis haven	lading	bron			wind
					P er n a u	S o n t o l	K r a n t	
16/9/1753	St Petersburg	Amsterdam		hennep		*		
28-4-1755	Amsterdam	Oostzee	Dokkum			*		
17/05/1755	Leba	Bordeaux		staven (ijzer)			*	
15-7-1755	Leba	Bordeaux	Dokkum			*		
20-6-1756	Stettin	Rotterdam	Dokkum			*		
2-8-1756	Amsterdam	Oostzee	Amsterdam			*		
25-8-1756	Riga	Rotterdam	Dokkum			*		
24/09/1757	Dantzig	Delfzijl	Dokkum	hout		*	*	OZO
24/03/1758	Delfzijl	Oostzee		ballast stukgoed			*	WZW
13-5-1758	Køningsberg	Amsterdam	Dokkum			*		
16-6-1758	Amsterdam	Køningsberg	Dokkum			*		
17-7-1758	Køningsberg	Amsterdam	Dokkum			*		
21-8-1758	Amsterdam	Oostzee	Dokkum			*		
6-10-1758	Amsterdam	Stettin	Dokkum			*		
18/10/1758	Stettin	Amsterdam		hout			*	
28-5-1759	Der Weer	Riga	Der Weer			*		
7-6-1759	Stettin	Amsterdam	Dokkum			*		
5-7-1759	Amsterdam	St Petersburg	Dokkum			*		
5-10-1759	Køningsberg	Amsterdam	Dokkum			*		
04/05/1760	Bergen (Nw)	Oostzee		haring en kolen			*	W
06/07/1760	Riga	Amsterdam	Amsterdam	hennep, teer, canon en delen		*	*	
01/10/1760	Le Croisic	Koningsbergen	Dokkum	zout		*		
11/11/1760	Koningsbergen	Amsterdam	Dokkum			*		
26/07/1761	St Martin (Fr)	Oostzee	Friesland	zout		*	*	WNW
30/08/1761	Koningsbergen	Amsterdam	Vriesland	haver		*	*	NW
19/04/1762	Hamburg	Koningsbergen	Friesland	stukgoed				
17-5-1762	Koningsbergen	Delfzyl	Dokkum			*		
13/07/1762	Amsterdam	Koningsbergen	Delfzyl	ballast		*	*	WNW
27/08/1762	Koningsbergen	Amsterdam	Dokkum	hennep		*	*	OZO
26/05/1763	Amsterdam	Stettin	Appingedam Friesland	wol		*	*	
25/05/1764	Dokkum	Oostzee	Dokkum	ballast		*	*	N,NW
19/06/1764							*	
20/07/1764	Dantzig	Amsterdam	Dokkum	Verschillende waren ++		*		
21-7-1767	Dantzig	Amsterdam	Vriesland			*		
4-9-1767	Amsterdam	Oostzee	Dokkum			*		
26/10/1767	Dantzig	Amsterdam	Dokkum			*		

Overzicht tolpassages - vervolg

passage	vertrekhaven	bestemming	thuis haven	lading	bron			wind
					P er n a u	S o n t o l	K r a n t	
25-5-1768	St Martin (Fr)	Oostzee	Vriesland			*		
25-7-1768	Riga	Amsterdam	Dokkum			*		
23-9-1768	Amsterdam	Oostzee	Dokkum			*		
16/10/1768	St. Petersburg - Texel		Amsterdam			*		
7-8-1769	Stettin	Amsterdam	Amsterdam			*		
12-4-1770	Amsterdam	Oostzee	Dokkum			*		
20/10/1770	Amsterdam	Stettin	Ameland			*		
19/06/1772	Amsterdam	Pernau		Verschillende waren	*			
25-3-1773	Amsterdam	Oostzee	Dokkum			*		
20-6-1773	Amsterdam	Oostzee	Dokkum			*		
28/06/1773	Amsterdam	Pernau		Verschillende waren	*			
23-7-1773	Pernau	Amsterdam	Dokkum			*		
14-5-1774	Dantzig	Amsterdam	Dokkum			*		
22/03/1775	Amsterdam	Oostzee	Dokkum	Ballast		*		
22/04/1775	Dantzig	Rotterdam	Dokkum	Rogge l. ++		*		
15/06/1775	Rotterdam	Oostzee	Rotterdam	Ballast		*		
16/07/1775	Koningsbergen	Hamburg	Rotterdam	75 Roggel.		*		
16-9-1775	Gottenborg	Oostzee	Dokkum			*		
07/11/1775	Koningsbergen	Amsterdam	Dokkum	70 roggelasten		*		
15/11/1775	Overleden	Op zee bij Schiermonnikoog tijdens een storm						

10. De derde generatie

Eerste generatie

1. **Berend (/Bernd) Jacobsen**, geb. ~1700 te ?, overl. <1753 te ?. Hij trouwde **Engel Elhart**, getrouwd ~1728 niet in Ottensen, geb. ~1705, overl. <1753 te ?.

Kinderen uit dit huwelijk:

2. i. **Jacob Elhart/Jacobsen** .
3. ii. **Jan (/Johan) Jacobsen**.
- iii. **NN Jacobsen**, geb. dec 1731, begraven 16 dec 1731 te Ottensen.

Tweede generatie

2. **Jacob Jacobs de Groot**, gedoopt 28 apr 1727 te Ottensen (Altona,Hamburg), overl. 16 nov 1775 te op zee bij Schiermonnikoog, beroep schipper, poorter 12 apr 1755 te Dokkum. Hij trouwde **Stientje (/Stijntie) Janssen**, getrouwd 20 jan 1753 te Juist, geb. 9 sep 1733 te Juist (dochter van Jan Janssen en Trientje (/Trintie) Arends), overl. 22 feb 1811 te Juist.

Kinderen uit dit huwelijk:

4. i. **Engel Jacobs de Groot** geb. 15 jan 1754.
5. ii. **Berend Jacobs de Groot** geb. 12 mrt 1773.

3. **Jan (/Johan) Jacobs de Groot**, gedoopt 20 nov 1729 te Christianskirche in Ottensen (Hamburg-Altona), overl. 12 feb 1811 te Juist (Dld), beroep schipper, poorter 26 juli 1760 te Dokkum. Hij trouwde **Haatje Onnen**, getrouwd 19 jan 1755 te Juist, geb. 16 mei 1740 te Juist (Dld) (dochter van Onne (Arents/) Arends en Haucke Alberts), gedoopt 17 mei 1740 te Juist, (zie getuige 1, 2, 3, 4) overl. 9 sept 1811 te Juist.

Kinderen uit dit huwelijk:

- i. **Berend Jacobs de Groot**, geb. te Altona (Hamburg-Dld), gedoopt 19 jan 1755 te Juist, overl. <1763 te Juist.
6. ii. **Engel Janssen de Groot** geb. 13 dec 1757.
- iii. **Hauke de Groot**, geb. 26 okt 1759 te Juist.
7. iv. **Berend Jacobs Janssen de Groot** geb. 28 okt 1763.
- v. **Onne Janssen**, geb. ~1765? te Juist, overl. okt 1783 te Op zee verdrinken.
- vi. **Jacomina Janssen de Groot**, geb. 19 okt 1767 te Juist, gedoopt 23 okt 1767 te Juist.
- vii. **Albert Janssen de Groot**, geb. 21 aug 1771 te Juist.
- viii. **Ariana Johanna (Ariantje) de Groot**, geb. 10 nov 1773 te Juist.
- ix. **Johanna (Aentje) Janssen Jacobs de Groot**, geb. 10 okt 1776 te Juist.
8. x. **Jacob Jacobs Jansen de Groot** geb. 7 okt 1781.

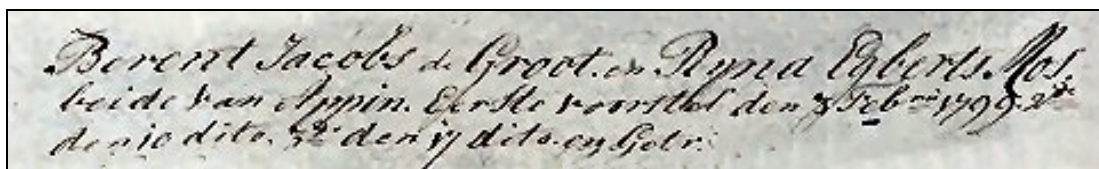
Derde generatie

4. **Engel (Jacobs) de Groot**, geboren 15 jan 1754 te Juist, overleden 23 apr 1829 (75jr, 3 mnden en 11 dagen oud) in Juist, getrouwd op Juist met weduwnaar **Frerk Peters** (zoon van Peter Frerichs en Hieske Alberts en weduwnaar van Hauke Taden), geboren ca 1749 op Juist, overleden 6 mei 1805 op Juist, van beroep stuurman.

Kinderen:

- i **Hieske Christina Frerichs**, geboren 17 sept. 1780 te Juist (Dld), overleden 26 juli 1781, Juist.
(vernoemd naar de beide grootmoeders: Hieske Alberts en Stientje Janssen)
- ii **Jacob Frerichs** , geboren 14 mei 1784 te Juist (Dld), overleden 6 oktober 1790, Juist.
(vernoemd naar de grootvader moeders zijde: Jacob Jacobs de Groot)

5. **Berend Jacobs de Groot**, geboren 1773 te Juist (Ev.Luth.), overleden 28 juni 1829 te Wichelen, schip De Hoop, beroep schipper. Hij (25j) trouwde **Rena (/Rijna) Egberts (Moos/Mosch/) Mos** (16j) getrouwd: 3 feb 1799 te Veendam, 17 feb 1799 te Appingedam, 19 feb 1799 te Juist (Dld) (dochter van Egbert Janssen Mos en Pieterella Pieters de Boer) geboren 29 april 1782 te Appingedam (Ned Herv), overleden 13 juni 1860 te Amsterdam, beroep: schippersche, schippersbedrijf.

Uit het DTB-register van Appingedam, huwelijksaankondigingen op 5, 10 en 17 feb 1799

Kinderen van Berend Jacobs de Groot en Rena Mos:

- i **Jacob de Groot**, geboren 3 nov 1799 te Juist (Dld), gedoopt 5 nov 1799 te Juist, beroep schippersknecht. *Jacob is vernoemd naar zijn grootvader Jacob Jacobs de Groot*
- 9. ii **Egbert Johannes de Groot** geboren 8 mei 1803 te Juist. *Egbert is vernoemd naar zijn grootvader Egbert Janssen Mos. Zijn nakomelingen vormen de eerste tak van de huidige familie De Groot.*
- 10. iii **Stientje Friderica Elisabet de Groot** geboren 20 aug 1806 te Juist. *Stientje is vernoemd naar haar grootmoeder Stientje Janssen, de vrouw van Jacob Jacobs de Groot, haar tante Elisabeth Mos (op haar beurt vernoemd naar haar grootmoeder Elisabeth Claassen Drijfhamer).*
- 11. iv **Petronella Augustina Berends de Groot** geboren 19 april 1808 te Juist. *Petronella is vernoemd naar haar grootmoeder Pieterella de Boer, de vrouw van Egbert Janssen Mos en naar haar andere grootmoeder Stientje Janssen.*

Kind van Rena Mos en Engenard Smit:

- v! **Petrus Mos**, geboren 5 jan 1813 op Juist (*Waarschijnlijk vernoemd naar Pieter de vader van haar grootmoeder Pieterella de Boer.*)

In 1807 wordt Juist bij het Franse koninkrijk Holland gevoegd. Van 1809-1813 wordt het bezet door Nederlandse soldaten onder leiding van Franse officieren. De Engelsen nemen in 1808 twaalf op Juist geregistreerde schepen in beslag (Kroniek van Juist). Blijkbaar ook het schip van Berend Jacobs de Groot, want er werd niets meer van hem vernomen. In 1813 wordt er een kind geboren van een andere vader (Engenard Smit). In 1813 kwam Berend weerom, waarna hij met het hele gezin uit Juist vertrok, hun huis in Ostdorp leeg achterlatend.

Verdere kinderen van Berend Jacobs de Groot en Rena Mos:

- 12. vi **Barend de Groot** geboren 9 dec 1815 te Zaandam. *Barend is vernoemd naar zijn vader Berend Jacobs de Groot*
- 13. vii **Mattheus de Groot** geboren 1 apr 1818 te Groningen.
- 14. viii **Elisabeth de Groot**, geboren 21 mrt 1820 te Doniawerstal. (*Vernoemd naar haar tante Elisabeth Mos*)
- 15. ix **Jacomina de Groot** geboren 1 dec 1822 te Rotterdam.
- 16. x **Johannes de Groot** geboren 26 jan 1826, 8u30 te Dendermonde (B). *Zijn nakomelingen vormen de tweede tak van de huidige familie De Groot.*

Kapers en krijgsgevangenen

In de Franse Tijd 1795-1813, hebben de Engelsen honderden Nederlandse vracht- en vissersschepen opgebracht en bovendien tijdens marineacties duizenden matrozen krijgsgevangen gemaakt.

De Engelsen nemen in 1808 twaalf op Juist geregistreerde schepen in beslag (Kroniek van Juist).

Familieleden verkeerden in grote onzekerheid over het lot van hun vaders, zonen en broers. De uitwisseling van krijgsgevangenen verliep traag. Het krijgsgevangenenkamp *Norman Cross* lag 100 km ten noorden van Londen. In de National Archives in Londen liggen duizenden Nederlandse brieven uit de 17de en 18de eeuw ooit buitgemaakt door Engelse kapers

– Uit NRC dec 2006.

Sailing Letters – Koninklijke Bibliotheek inventariseert oorlogsbuit in Engels archief
<http://www.kb.nl/nieuws/2005/sailingletters.html>

Gedenkteken Norman Cross →

gemeente van Wichelen, district
 van Dendermonde, provincie Oost-
 Vlaanderen, zijn gekomen Egd.
 Alred van de Meussche oud
 acht en dertig jaren, dagloner,
 kennisje van de overledene en
 Ivan Moens, oud veertig jaren
 dagloner, kennisje van de overledene
 Allen, beiden wonende binnen deze
 Gemeente. Wij geen ons hebben verklaard
 klaar dat gisteren acht en dertig
 ten zes junij ten zes uren om
 ged Berend Jacobs de Groot
 schipper van het Neijland juist
 het geboort op het Neijland juist
 onder Pruisssen, in woonende aan
 boord van zijn schip, zone
 van Jacob Jacobs de Groot en
 Stientje Janssen, beiden
 overleden, man van Renie
 Egberts Mos,

Egberts Mos, Schipperige van
 hante aan boord van haar schip,
 is overleden aan boord van zijn
 schip, liggende in de rivier
 de Schelde, binnen deze Ge-
 meente wijke Schoonaarde, en
 beiden de comparanten verklaren
 niet te kunnen schrijven,
 maar dat deze acte aan hun
 is voorgelezen.
 Ged J. J. Beeckman
 Burgemeester van
 Wichelen van 26 Augustus 1829
 De Burgemeester
 Ged J. J. Beeckman
 Gezien voor legalisatie van hand-
 tekening van den Heer J. J.
 Beeckman, Burgemeester
 ambtenaar van den Burgerlijke
 Stand der gemeente Wichelen

Overlijden van Berend Jacobs de Groot op 28 juni 1829 te Wichelen (België, toen nog Nederland)
 zoon van Jacob Jacobs de Groot en Stientje Janssen, en echtgenoot van Rena Egberts Mos
 (uit de huwelijksbijlagen van Johannes de Groot & Gesina de Jong)

TRANSCRIPTIE

Gemeente van Wichelen, district van Dendermonde, provincie Oostvlaanderen, zijn gekomen
 Egidius van de Meussche, oud 38 jaren, dagloner, kennisje van de overledene en Ivan Moens, oud 40 jaren dagloner,
 kennisje van de overledene, beiden wonende binnen deze gemeente, die ons hebben verklaard dat gisteren 28 juni ten
 6 uren 's morgens **Berend Jacobs de Groot**, schipper oud 56 jaren, geboren op het Neijland Juist onder Pruisssen en
 wonende aan boord van zijn schip, zone van Jacob Jacobs de Groot en Stientje Janssen, beiden overleden, man van
 Renie Egberts Mos, schipperige, wonende aan boord van haar schip, is overleden aan boord van zijn schip, liggende in
 de rivier de Schelde, binnen de gemeentewijk **Schoonaarde**, en beiden de comparanten verklaren niet te kunnen
 schrijven, maar dat deze acte aan hun is voorgelezen.

Ged J.J. Beeckman van gelijkvormig Egeraat Wichelen van 26 Augustus 1829
 De Burgemeester get. J.J. Beeckman . Gezien voor legalisatie der handtekening van den Heer J.J. Beeckman,
 burgemeester en ambtenaar van den Burgerlijke Stand der gemeente Wichelen.

Schoonaarde, Wichelen, Dendermonde plaats van overlijden van Berend Jacobs de Groot (1829) en geboorteplaats van diens zoon Johannes de Groot (1826)

De deelgemeente Schoonaarde ligt 7,5 Km westwaarts van het centrum van Dendermonde, aan de rechter Scheldeoever. Schoonaarde was samen met Wichelen één gemeente tot 1844, nadien werden de twee gemeenten zelfstandig. In 1977 werd Schoonaarde toegevoegd aan Dendermonde. In 1829 behoorde België nog tot Nederland. In 1830 vond de 30-daagse veldtocht plaats en in 1839 werd België door Nederland erkend als onafhankelijke staat.

Belgische onafhankelijkheid (1830)

Na de Franse overheersing keerde de zoon van de stadhouder Willem V in 1813 terug naar Nederland om er het koningschap te aanvaarden. Dat was een duidelijke breuk met het verleden. Willem I werd niet, zoals zijn vader, stadhouder in alle gewesten, maar koning van een eenheidsstaat. En daarin speelde hij de politieke hoofdrol. In 1815 werden de voormalige Oostenrijkse Nederlanden (het huidige België) met het grondgebied van de Oude Republiek verenigd om te dienen als buffer tegen het verslagen Frankrijk. Zo ontstond het Verenigd Koninkrijk, voor Europese begrippen een middelgroot land met een groot koloniaal bezit. De energieke Willem (bijnaam 'koning-koopman') probeerde de oude economische bloei te herstellen door in de drie delen van zijn land (het noorden, zuiden en Indië) de sterke kanten van de economie te stimuleren. De koning liet tussen Noord en Zuid kanalen en wegen aanleggen om het vervoer van de goederen te vergemakkelijken. Ondanks zijn economische activiteiten, viel de koning bij de Belgen niet in de smaak. De Belgische liberalen zagen in hem een vorst die uit was op de absolute macht en niet bereid was om meer inspraak van de ontwikkelde elite te dulden. De Belgische katholieken maakten bezwaar tegen de inmenging van de protestantse koning in de opleiding van priesterstudenten. In 1830 lieten de Brusselaars zich door de aria 'Amour sacré de la patrie', die in hun schouwburg ten gehore werd gebracht, inspireren tot een opstand. Op 21 juli 1831 (sindsdien een Nationale Feestdag in België) legde koning Leopold I de eed af op de grondwet. Willem I stuurde er nog een leger op af (tiendaagse veldtocht 2-12 augustus 1831), maar dat trok hij terug na inmenging van Frankrijk en Engeland. Niettemin hield hij het leger nog negen jaar op de been, tegen hoge kosten, wat zijn reputatie in Nederland ernstig beschadigde. In 1839 erkende hij eindelijk de Belgische onafhankelijkheid. Het jaar erop deed Willem I gedesillustioneerd afstand van de troon.

Appingedam
de geboorteplaats van
Rena Mos
*1782

Appingedam

Woonplaatsen van Rena Mos

Appingedam: 1782-1799;
Juist: 1799-1815, meevarend 1815-1829;
Amsterdam: 1829-1856, Haarlemmerhouttuinen; 1856-1860: diaconie, overlijden 1860

Haarlemmer Houttuinen

Het echtpaar Berend de Groot en Rena Mos was een schippersfamilie en blijkbaar voer het gezin mee, gezien de dopen in diverse havenplaatsen. Rena vertrok na de dood van haar man (1829) in Dendermonde naar **Amsterdam** en woonde daar tot 1856 in de Haarlemmer Houttuinen. Hoewel ze vermeld stond als eigenaresse van een schippersbedrijf, was ze van 1845-1856 (63-74 j) behoeftig en kreeg ze 2 keer per jaar ('s zomers en 's winters) middelen van de bedeling ("huiszittenhuizen"). Op 74-jarige leeftijd kon ze blijkbaar niet langer in haar eigen huis "zitten" en is ze in 1857 naar de **diaconie** gegaan, waar ze in 1860 overleed (het bejaardentehuis van toen). Mogelijk is dit de Nederlands Hervormde Diaconie geweest →

Huiszittenhuisvermelding 1845-1856

's zomers:

's winters:

<p>Lijc. <i>1845</i> 323 Mos / Ryna Egberts / v. Appingedam 63 jr. <i>1845</i> Wid. Berend Jacobus de Groot.</p>	<p><i>Diaconie</i></p>	1845	1845
		- 46	- 50
		- 47	- 47
		- 48	- 49
		- 49	- 50
		- 50	- 51
		- 51	- 52
		- 52	- 53
		- 53	- 54
		- 54	- 55
		- 55	- 56
		- 56	- 57
		X	X

6. **Engel de Groot**, geboren 13 dec 1757 te Juist. Zij trouwde (1) **Johann Vollrath Onnen** (zoon van Onne Hilrichs en Antje Vulraths), getrouwd 8 jan 1779 te Juist, geboren 1750 te Juist?, verdrongen 1783 in de Oostzee. Zij trouwde (2) **Warner Peters Fisser** (zoon van Peter Warners en Albertje Claassen), getrouwd 25 juni 1786 te Juist, geboren 1758 te Juist (D), overleden 19 mrt 1812 te Maranz (D). *Woonden in Ostdorf op Juist.*

Kinderen van Johann Vollrath Onnen:

- i **Antje Dorothea Jansen**, geboren 9 okt 1779 te Juist, overleden 7 nov 1785 te Juist.
- ii **Haatje Jansen**, geboren 22 sept 1781 te Juist. *(vernoemd naar haar oma Haatje Onnen)*
- iii **Johann Vollrath Onnen Jansen**, geboren 23 mei 1784 te Juist *(vernoemd naar zijn in 1783 overleden vader).*

Kinderen van Warner Peters Fisser:

- 17. iv **Albertina Warners**, geboren 25 sept 1787 te Juist, overleden 21 juli 1863 in Norden (Dld). *(vernoemd naar haar in 1773 overleden grootmoeder Albertje Claassen).* Zij trouwde met kapitein Adolph Ihnen von Freeden. Hun kleinzoon Wilhelm Ihno Adolph von Freeden was wiskundige, navigatiespecialist en schooldirecteur (geb. 12 mei 1822 Norden, overl. 11 jan 1894 Bonn).
- v **Onne Arends Warners**, geboren 19 okt 1797 te Juist, gedoopt 22 okt 1797 te Juist, overleden 1825 in Suriname, matroos *(vernoemd naar zijn in 1785 overleden overgrootvader).*
- vi **Peter Warners**, geboren 20 nov 1800 te Juist. Getrouwd met **Maria Stürenburg** en vertrokken naar Norden (D) *(vernoemd naar zijn in 1798 overleden grootvader).*

7. **Berend Janssen de Groot**, geboren 28 okt en gedoopt 29 okt 1763, overleden 5 juli 1814 te Juist. Hij trouwde **Lücke Gerrelts**, getrouwd 4 dec 1803 te Juist, geboren sept 1769 te Juist, (dochter van Gerrelt Dirks en Leentje Janssen) overleden 22 okt 1822 te Juist.

Kinderen:

- i **Hatje Helena de Groot**, geboren 16 aug 1804 te Juist, gedoopt 19 aug 1804 te Juist.
- ii **Gerrietje Johanna de Groot**, geboren 22 nov 1806 te Juist.

Schoollijst

Uit een lijst (gemaakt in 1817/1818 door eilandonderwijzer Willems Dirk Hinrichs) staat de weduwe van Berend Jacobs Janssen de Groot (Lücke Gerrelts) vermeld. Deze lijst is afkomstig uit het boek "Juist - gestern und heute", van oud-rector Willy Troltenier (blz 96).

Weduwe van Berend Janssen de Groot →

Het kind betreft de tweede dochter, Gerrietje Johanna, 11 jaar oud, en nog leerplichtig.

Name der Eltern:	Die schulpflichtigen Kinder:
Hermann A. Schiffer	3 Kinder, nur eins kommt im Sommer
Folkert Eilts	3 Kinder, kommen eins um andere
Omme G. Breeden	2 Kinder, gehen eins ums andere
Luitjen Jobs	1 Kind, geht gar nicht
Friederike W. Ubben	2 Kinder, gehen gar nicht
Jacob H. van Goens	2 Kinder, gehen gar nicht
Jan H. Onnen Witwe	3 Kinder, gehen gar nicht
Jürgen W. Schoon Witwe	1 Kind, geht gar nicht
Ulrich On. Fisher	1 Kind, geht ebenfalls nicht
Onne H. Arens	3 Kinder, 2 gehen eins ums andere
Fokke Eilders	2 gehen gar nicht
Arjen Janshen	2 Kinder, gehen eins ums andere
Onne Jakobs	3 Kinder, wovon eins ums andere geht
Fokke Jürgens	1 Kind, geht gar nicht
Onne A. Altmanns	2 Kinder, ebenfalls nicht
Jan A. Woltmann Witwe	2 Kinder, gehen gar nicht
Dirk Janssen Witwe	1 Kind, geht gar nicht
Berend J. de Groot Witwe	1 Kind, geht gar nicht.

Unterschrift: W. D. Hinrichs, der wegen Mangel an Schulgeld nichts zu leben hat und am Ende aus Noth davonlaufen muß.

Pastor Ansmink erklärt sich bereit, für drei Kinder das Schulgeld zu bezahlen, und Hinrichs will fünf Kinder umsonst unterrichten. Die Folge war, daß nun statt elf siebenunddreißig zur Schule kommen. Das „amtliche“ Urteil über Hinrichs lautet: „Er besitzt eine ziemlich gute Erkenntnis, führet einen untadeligen Lebenswandel, ist recht accurat in seinen Verrichtungen und informiert sehr gut.“

8. **Jacob Jacobs Jansen de Groot**, geboren 7 okt 1781, beroep schipper.
Hij trouwde (1) **Harmina Janssen**, getrouwd 28 okt 1809 te Juist, geboren 8 nov 1785, (dochter van Jan Janssen Fisser en Geelke Luitjens) overleden 30 nov 1810 te Juist.
Hij trouwde (2) **Harmina Johanna Jobs**, getrouwd 27 april 1811 te Juist, geboren 11 okt 1786 te Juist, (dochter van Job Luitjens en Harmcke Janssen) overleden 31 jan 1819 te Juist.

Kinderen van Harmina Janssen:

- i **Harmina de Groot**, geboren 12 nov 1810 te Juist.

Kinderen van Harmina Johanna Jobs:

- ii **Johanna Jacomina de Groot**, geboren 16 feb 1812 te Juist (Dld), gedoopt 30 jun 1812 te Norden (Dld). Overleden 18 sept 1814 aan darmkoliek.
(vernoemd naar haar grootvader Johan Jacobs de Groot)
- iii **“Job Luitjens” de Groot**, geboren 14 aug 1813 te Juist, overleden 8 sep 1814 te Juist t.g.v. buikloop *(opm: vernoemd naar zijn grootvader; een doopnaam bestaande uit een voornaam en een patroniem komt op Juist vaak voor)*
- iv **Haatje Johanna de Groot**, geboren 24 juli 1815 te Juist.
(vernoemd naar haar grootmoeder Haatje Onnen)
- v **NN de Groot**, geboren 4 okt 1818 te Juist, overleden 2 feb 1819 te Juist (buikloop).

Het gezin woonde in Ostdorf op het eiland Juist. Weduwnaar Jacob Jansen de Groot is in 1825 met zijn kinderen (2 dochters) naar Holland vertrokken (in 1817 woonden zijn dochters Harmina en Haatje in Norden, vader op zee).

Koningen en koninginnen der Nederlanden

Koning Willem I	1815-1840
Koning Willem II	1840-1849
Koning Willem III	1849-1890
Koningin Emma	1890-1898
Koningin Wilhelmina	1898-1948
Koningin Juliana	1948-1980
Koningin Beatrix	1980-heden

11. De vierde generatie

9. **Egbert Johannes de Groot**, geboren 8 mei 1803 te Juist (Dld), gedoopt (Luthers) op 17 mei 1803 te Juist, overleden 12 juni 1877 te Amsterdam (74j), beroep schippersknecht, zeeman/schipper, en later winkelier te Amsterdam.

Hij trouwde (1) **Aaltje Adriaans Schonewagen**, getrouwd 2 febr 1834 te Hoorn, geboren 16 mrt 1800 te Hoorn, (dochter van Pieter Adriaansz. Schonewagen en Etje Pieters Blaauw) gedoopt (Hervormd) op 18 mrt 1800 te Hoorn, beroep winkelierster, overleden (65j) op 22 juli 1865 te Amsterdam.

Egbert (63j) trouwde (2) **Isabella Voskuil** (47j), getrouwd 9 mei 1866 te Amsterdam, geboren 19 juli 1818 te De Rijp (arrondissement Hoorn), (dochter van Anthonie Voskuil en Neeltje Maasdijk).

Hoorn

Op 30-jarige leeftijd trouwde Egbert Johannes met de 33-jarige Aaltje Schonewagen uit Hoorn, de dochter van een sloopstimmerman. Aaltje was weduwe van Pieter Kool en had een zoon, Hessel Kool. Ten tijde van zijn huwelijk was Egbert in dienst bij het schippersbedrijf van zijn moeder Rena. Zijn vader was 5 jaar daarvoor overleden. Uit de geboorte en doop op Terschelling van hun eerste kind (Egberdina Alida) blijkt dat Aaltje met haar man meevoer.

Haven van Hoorn met de Hoofdstoren (links) en de Oosterpoort (rechts)

<http://oudhoorn.geschiedenisbank-nh.nl/>

Kinderen van Egbert en Aaltje:

18. i **Egberdina Alida de Groot**, geboren 8 apr 1835 op Terschelling.
19. ii **Berend de Groot** geboren 6 jan 1840 te Amsterdam.

In het bevolkingsregister (1851-1855) staat dat in 1854 in de Dirk van Hasseltsteeg te Amsterdam 3 kinderen bij hen inwonen: Egberdina, Berend en Hessel Kool (de laatste is zeevaarend).

Dirk van Hasseltsteeg →

Op heden den Tweedentwintigsten des jaars achttien honderd vier en dertig des middags ten twaalf uren zijn voor ons Burgemeester Ambtenaar van den burgerlijken stand der stad Hoorn v. schenen ten einde een huwelijk aan te gaan

Geert Johannes de Groot oud dertig jaren, van beroep schijpportmeester, geboren op het eiland, nu in Vest ^{de} Nieuwland wonnende te Amsterdam, meerderjarige zoon van Hendrik van Groot, oud vader in van Rhona, thans met schijpsbedrijf uitgeoefende, wonnende in de Linnen Amsterdam bij de volbrekking vanden Ruiseligh tegenwoordig in d'antwek hantwist ^{de} guesde.

Salpe Schonevager oud drie en dertig jaren, oud vader geboren en wonnende binnen dese stad, wien wij Peter Heel meederange de luteran Pater Adriaan v. Schonevager tot bediening in de Linnen ^{de} vander ^{de} wylde hantwek Schonevager vacht, mede in de volbrekking vanden Ruiseligh tegenwoordig in d'antwek hantwist ^{de} guesde.

De voorafgaande Acten, welke nevens het zesde hoofdstuk van het Burgerlijk Wetboek volgens de Wet voorgelezen zijn, bestaande in de afkondigingen althier alsmede binnen de stad Amsterdam vorder, guesde ^{de} vander ^{de} wylde hantwek Schonevager vacht, mede in de volbrekking vanden Ruiseligh tegenwoordig in d'antwek hantwist ^{de} guesde.

waarna wij hun ieder afzonderlijk hebben afgevraagd of zij elkander aannamen als man en vrouw hetwelk door hun ieder in het bijzonder met Ja beantwoord zijnde hebben wij in naam der Wet uitspraak gedaan, dat zij door het huwelijk zijn vereenigd, alles ingevolge de Wet en in tegenwoordigheid van

Willem de Jong oud veertien en veertig jaren, timmerman, Diek Jan Dieck oud zestig jaren, vloersmeid, Pieter Schonevager oud vijf en veertig jaren, kleedernaker en Jan Schonevager oud drie en veertig jaren, sboemnhaker, allen wonnende binnen dese stad en zynde de beide eerstgenoemden goede bekende van den bruidegom en de twee laatstgemelde getuigen buesers der inwend

Huwelijksakte van Egbert Johannes de Groot en Aaltje Schonewagen

Transcriptie

Op heden den 2de februari des jaars 1832 des middags ten 12 ure zijn voor ons Burgemeester Ambtenaar van den burgerlijken der stad Hoorn verschenen ten einde een huwelijk aan te gaan

Egbert Johannes de Groot, oud 30 jaren, van beroep schippersknecht, geboren op het eiland Juist in Oost-Vriesland, wonende te Amsterdam, meerderjarige zoon van Berend Jacobs de Groot, overleden, en van Rhena Mos, het schippersbedrijf uitoefenende, wonende mede te Amsterdam, bij de voltrekking van dit huwelijk tegenwoordig en daartoe hare toestemming gevende. En

Aaltje Schonewagen, oud 33 jaren, winkelierster, geboren en wonende binnen deze stad, weduwe van Pieter Kool, meerderjarige dochter van Pieter Adriaans Schoonewagen, overleden, moeder Etje Blaauw, zonder beroep, en gelijks te Hoorn woonachtig, mede bij de voltrekking van dit huwelijk tegenwoordig en daartoe toestemming gevende.

De voaafgaande Acten, welke nevens het zesde hoofdstuk van het Burgerlijk Wetboek volgens de Wet voorgelezen zijn, bestaande in de afkondigingen alhier alsmede binnen de stad Amsterdam zonder oppositie gedaan en de geboortextracten van den bruidegom en van de bruid en de doodenactes van Pieter Kool, Berend Jacobs de Groot en Pieter Schoonewagen en extracten van het register van aangenomen familienamen, binnen de stad Hoorn waaruit blijkt dat Pieter Adriaansz op den 29ste oktober 1813 heeft verklaard tot familienaam aan te nemen Schonewagen. Woordelijk in een certificaat van den Heer Gouverneur van de Provincie Groningen daaruit geconstateerd dat de comparant ter ene aan de wet op de nationale militie behoorlijk heeft voldaan.

waarna wij hun ieder afzonderlijk hebben afgevraagd of zij elkander aannamen als man en vrouw hetwelk door hun ieder in het bijzonder met Ja beantwoord zijnde hebben wij in naam der Wet uitspraak gedaan, dat zij door het huwelijk zijn vereenigd, alles ingevolge de wet en in tegenwoordigheid van

Willem de Jong oud 44 jaren, tuinman, Dirk Jan Reck oud 60 jaren, silversmid, Pieter Schonewagen, oud 45 jaren kleedermaker en Jan Schonewagen oud 43 jaren, schoenmaker, allen wonende binnen deze stad en zijnde de beide eerstgenoemde goede bekenden van den bruidegom en de twee laatstgenoemde getuigen broeders der bruid.

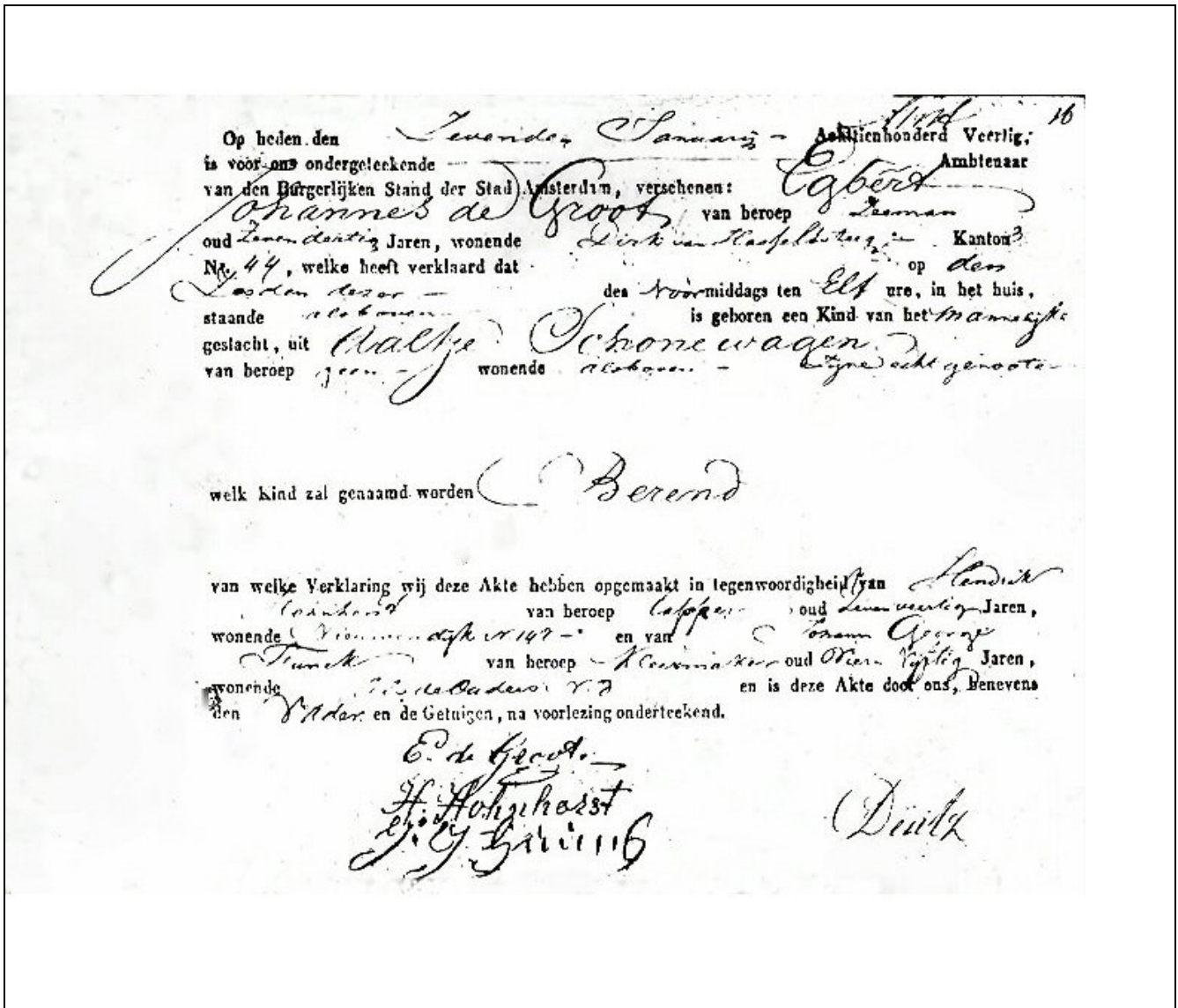

Skyline van Hoorn met de Grote Kerk en Koepelkerk (RK)

Op de plaats van de Grote Kerk stond vroeger een nog grotere kerk. Deze is na het huwelijk van Egbert (1834) in 1838 afgebrand.

Geboorteakte van hun zoon Berend:

Op heden den *Zevenden Januari* Achtienhonderd Veertig is voor ons ondergeteekende Ambtenaar van de Burgerlijken Stand der Stad Amsterdam verschenen *Egbert Johannes de Groot* van beroep *Zeeman* oud *Zevendertig* Jaren, wonende *Dirk van Hasselsteeg* ... Kanton 3 Nr 44, welke heeft verklaard dat op den *Zevende dezer* des *voor* middags ten *Elf* ure, in het huis, staande *als boven* is geboren een Kind van het *mannelijke* geslacht, uit *Aaltje Schonewagen*, van beroep *geen*, wonende *als boven, zijnde echtgenoot*

Welk kind zal genaamd worden *Berend*

Van welke Verklaring wij deze Akte hebben opgemaakt in tegenwoordigheid van *Hendrik Hohnhorst* van beroep *tapper*, oud *Zevenveertig* Jaren, wonende *Nieuwendijk 147* en van *Johann George Funck*, van beroep *kleermaker*, oud *Vierenvijftig* Jaren, wonende *als de ouders* en is deze Akte door ons, benevens den *vader* en Getuigen, na voorlezing onderteeekend.

E. de Groot (vader)

H. Hohnhorst (zwager van de vader)

J. G. Funck

Deutz (ambtenaar)

10. **Stientje Friderica Elisabet de Groot**, geboren 20 aug 1806 te Juist (Dld), gedoopt 25 aug 1806 te Juist, overleden (34j) 14 dec 1840 te Amsterdam. Zij trouwde **Hinrick Hohnhorst**, getrouwd 26 sep 1832 te Amsterdam, geboren 1793 te Oldenburg (Dld), (zoon van Gerd Henrick Hohnhorst en Helen Luursen) overleden 23 mrt 1853 te Amsterdam (60j), beroep tapper. Woonadres: Nieuwendijk 147 Amsterdam. Op de akte van zijn overlijden: adres Brouwersgracht, beroep: sjouwer, hertrouwd met Evertje van Es.

Kinderen:

20. i **Helena Frederika Hohnhorst**, geboren 7 juli 1833 te Amsterdam, trouwde met Johan Edward Stein, varensgezel. .
21. ii **Christina Hendrika Hohnhorst**, geboren 17 mrt 1835 te Amsterdam, overleden 20 mei 1912 te Amsterdam.
- iii **Anna Maria Hohnhorst**, geboren 24 nov 1836 te Amsterdam.
- iv **Dina Elisa Hohnhorst**, geboren 28 dec 1838 te Amsterdam.

11. **Petronella Augustina Berends de Groot**, geboren 19 april 1808 te Juist (Dld), (dochter van Berend Jacobs de Groot en Rena (/Rhena/Ryna) Egberts (Moos/Mosch/) Mos) overleden 3 juli 1864 (56j) te Schouwerzijl gem. Leens, beroep daglonerse, schipperse. Zij trouwde **Jan Jans van Dijk**, getrouwd 24 juni 1830 te Eenrum (Groningen), geboren 1803, (zoon van Jan Lefferts van Dijk en Boltje (/Noltje) Jans Ketteema) overleden 4 juli 1855 (52j) te Schouwerzijl gem. Leens, beroep: dagloner, schippersknecht.

Kinderen:

- i **Rena van Dijk**, geboren 1832 te Schouwerzijl gem. Leens, overleden 28-11-1890 te Groningen.
22. ii **Jan van Dijk** geboren 1833, te Schouwerzijl gem. Leens.
- iii **Elizabet Jans van Dijk**, geboren 1836 te Schouwerzijl gem. Leens, overleden 28 sep 1837 te Schouwerzijl gem. Leens.
- iv **Noltje Jans van Dijk**, geboren 1836 te Schouwerzijl gem. Leens, overleden 11 juli 1838 te Schouwerzijl gem. Leens.
- v **Berend van Dijk**, geboren 1838 te Schouwerzijl gem. Leens, overleden 27 feb 1856 te Schouwerzijl gem. Leens.
- vi **Egbert van Dijk**, geboren 1842 te Schouwerzijl gem. Leens, overleden 05 jan 1897 te Schouwerzijl gem. Leens, beroep dagloner.
23. vii **Roelf van Dijk** geboren 1844, te Schouwerzijl gem. Leens.
- viii **Jacob van Dijk**, geboren 1846 te Schouwerzijl, gem. Leens, beroep dagloner. Hij trouwde **Elizabeth Drenth**, getrouwd 28 apr 1883 te Bedum, geboren 1861 te Bedum, (dochter van Berend Drenth en Jantje Huzeling).
- ix **Arnoldus van Dijk**, geboren 1848 te Schouwerzijl gem. Leens, overleden 18 juni 1853 te Schouwerzijl gem. Leens.
- x **levenloos geboren kind**, geboren en overleden 27 mrt 1850 te Schouwerzijl gem. Leens.

12. **Barend de Groot**, geboren 9 dec 1815 te Zaandam, beroep schipper, zandschipper. Hij trouwde **Pietertje Zaaghoorn**, getrouwd 20 apr 1842 te Amsterdam, geboren 24 sep 1816 te Muntendam (arrondissement Winschoten), (dochter van schipper Roelf Harms Zaaghoorn en Anna Pieters).

Kinderen:

24. i **Barendina de Groot** geboren 14 mrt 1844 te Amsterdam.
25. ii **Barend de Groot**, geboren 27 sep 1845 te Amsterdam
- iii **Anna de Groot**, geboren 25 okt 1849 te Amsterdam.
26. iv **Roelof de Groot**, geboren 7 okt 1850 te Amsterdam. Woont later in Holysloot
- 27 v **Johanna de Groot** geboren 26 nov 1852.
- vi **Harmen de Groot**, geboren 19 aug 1855 te Haarlem in een schip liggende in het Spaarne aan de Turfmarkt
- vii **Aaltje de Groot**, geboren 22 aug 1860 te Amsterdam.

viii. **Egbert Johannes de Groot**, geboren 24 mei 1863 te Amsterdam, beroep bootwerker. Hij trouwde **Hendrikje Peters**, getrouwd 29 sep 1899 te Amsterdam, geboren 11 mei 1877 te Sneek, (dochter van Jouke Peters en Sjtjtte de Jager). Zij hebben behalve in Amsterdam ook in Buiksloot gewoond.

13. **Mattheus de Groot**, geboren 3 mrt 1819 te Groningen, beroep: schipper. Hij trouwde **Johanna Smit**, getrouwd 20 apr 1842 te Amsterdam, geboren op 2 feb 1818 te Amsterdam, (dochter van Pieter Smit en Hendrina Veldkamp).

Kinderen:

- i. **Johanna de Groot**, geboren 27 aug 1840 te Amsterdam.
28. ii. **Pieter Mattheus de Groot**, geboren 1 dec 1842 te Amsterdam.
- iii. **Elisabeth de Groot**, geboren 29 aug 1844 te Amsterdam.
- iv. **Rena de Groot**, geboren 22 apr 1846 te Amsterdam.
- v. **Louisa de Groot**, geboren 15 feb 1848 te Sloten.
- vi. **Aaltje de Groot**, geboren 18 apr 1850 te Amsterdam.
- vii. **Barend de Groot**, geboren 30 sept 1852 te Heemstede.

Mattheus trouwde op dezelfde dag als zijn broer Barend. Hun broer Egbert was bij beide huwelijken getuige. Uit het bevolkingsregister blijkt dat Mattheus in 1854 een buurman was van zijn broer Egbert en dat ze woonden in de Dirk van Hasselsteeg te Amsterdam. De andere broer, Barend, woonde toen met zijn gezin op zijn schip aan de Bickersgracht.

14. **Elisabeth de Groot**, geboren 21 mrt 1820 te Doniawerstal (bij Langweer in Friesland), overleden 1847 te Amsterdam. Zij trouwde **Pieter Puster**, getrouwd 10 juli 1844 te Amsterdam, geboren 9 dec 1819 te Amsterdam, (zoon van schipper Jurjen Jurjens Puister en Jantje Jacobs Puister, en broer van Laurens Pustert), beroep: zandschipper. Pieter is hertrouwd.

Kind:

Levenloos geboren dochter, 15 sep 1847 te Amsterdam

15. **Jacomina de Groot**, geboren 1 dec 1822 te Rotterdam, overleden <1899 te Amsterdam. Zij trouwde **Laurens Pustert**, getrouwd 25 aug 1847 te Amsterdam, geboren 29 apr 1822 te Amsterdam, (zoon van schipper Jurjen Jurjens Puister en Jantje Jacobs Puister, en broer van Pieter Puster) overleden 24 jan 1899 te Amsterdam.

Kinderen:

- i. **Adriana Gesina Pustert**, geboren 25 jan 1849 te Amsterdam. Zij trouwde **Barend van Munster**, getrouwd 11 juli 1866 te Amsterdam, geboren 1819 te Naarden, (zoon van Pieter van Munster en Jantje de Groot).
- ii. **Rena Johanna Pustert**, geboren 15 okt 1851 te Amsterdam, overleden 15 juni 1943 te Amsterdam. Zij trouwde **Simon Schaap**, getrouwd 5 mei 1875 te Amsterdam, geboren te Blokzijl, (zoon van Klaas Schaap en Annigje Vaartjes) beroep schipper.
- iii. **Paulus Jurgen Pustert**, geboren 1854 te Leimuider, overleden 7 mrt 1875 te Amsterdam.
- iv. **Jurrie Jacob Pustert**, geboren 22 feb 1858 te Amsterdam, overleden 18 okt 1871 te Amsterdam.

16. **Johannes de Groot**, geboren 26 jan 1826, 8u30 te Dendermonde (B) *op 't schip De Hoop van zijn ouders, getuigen bij de geboorteaangifte: Cornelis Jongbloed, 52 jaar schipper en Jacob de Groot, 28j (zijn oudste broer) beiden wonende op het schip.* Overleden 30 apr 1863, 10u00 te Amsterdam op 37-jarige leeftijd. Beroep: schippersknecht, schipper. *Hij vervult zijn dienstplicht bij de Nationale Militie gedurende 5 jaar bij het 2de Regiment Infanterie.* Hij trouwde op 27 jarige leeftijd met de 23 jarige **Gesina de Jong**, beroep dienstbode, getrouwd 11 mei 1853 te Amsterdam, geboren 3 sep 1829 te Amsterdam, (dochter van Harm Klaassens (/Klazens de Jonge/) de Jong, schipper, en Ebeltje (/Ebeltien) Jacobs Puister) overleden >1882. *Zij kon niet schrijven*

volgens de huwelijksakte van haar zoon Barend; getuigen o.a. een broer van de bruidegom Egbert Johannes de Groot (50j, schipper).

Gesina is op 2 mrt 1864 te Amsterdam hertrouwd met weduwnaar **Christoffel Kok**. Zij woonden op een schip met ook de kinderen (4) uit hun vorige huwelijk.

Kind van Johannes de Groot en Gesina de Jong:

29. i **Barend de Groot** geboren 18 sep 1859, 2u00 te Amsterdam.

Familie Puister/Pustert – familie De Groot

Uit de vele huwelijken tussen de schippersfamilies Puister en De Groot blijkt dat beide families elkaar goed kenden:

Twee zusters (Elisabeth en Jacomina* de Groot) trouwen met de broers Pieter en Laurens, zonen van schippersfamilie Jurjen Jurjens Puister en Jantje Jacobs Puister. Vader Jurjen stierf 14 feb 1877 op zijn schip gelegen aan de Bickersgracht in Amsterdam.*

Barendina de Groot (dochter van Barend de Groot) trouwt in 1869 met Jurriaan Puister, een kleinzoon van Jurjen Jurjens Puister.*

De schoonmoeder van Johannes de Groot (broer van Barend) is ook een Puister (Ebeltje Jacobs), een dochter van Jacob Jans Puister (Jacob is overleden 10 december 1825 in zijn schip aan de Bickersgracht in Amsterdam. De schoonmoeder van Johannes, Ebeltje Jacobs Puister en de schoonmoeder van Elizabeth en Jacomina, Jantje Jacobs Puister zijn zusters. Echtgenoten Jurjen Puister en Jantje Puister zijn verre neef en nicht van elkaar. Een dochter van hun jongste zoon Jacob, Adriana Gesina trouwt met Martinus de Groot, een kleinzoon van Mattheus de Groot.*

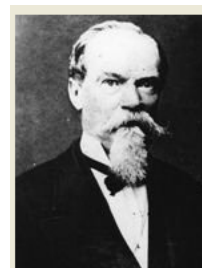
*De stamboom van de familie Puister (Veendam) staat op internet:
http://www.xs4all.nl/~renemaj/stamboom_puister.htm*

) Elisabeth, Jacomina, Barend en Johannes zijn kinderen van het echtpaar Rena Mos en Berend Jacobs de Groot.*

17. **Albertina Warners Peters**, geb. 25 sept 1787 te Juist, overl. 21 juli 1863 te Norden. Zij trouwde **Adolph Ihnen von Freedten**, beroep kapitein.

Kinderen uit dit huwelijk:

30. i **Wilhelm Ihno Adolph von Freedten** geb. 12 mei 1822.

Op den den *Wintertien* April Achtteehonderd Twee-en-Vertig, *Ambtenaar*
 van den Burgerlijken Staat der Stad Amsterdam, in het jaar der Gracien, verscheen, ten
 einde ons Havelijk aan te gaan *Matthens de Groot, Schipper*

geboren te Groningen woonende alhier, oud vier-en-twintig
 jaren, meerjarige Zoon van *Petrus de Groot, overleden*
 in Reina's Glas, Schippersche wonende alhier, ten Leven van
Jhanna Smit, Londerkerck, geboren en wonende alhier
 oud tuffen twintig jaren, meerjarige dochter van *Matthens*
Peter Smit Schipper, woonende alhier, in den Orna,
Veldekamp, overleden ten andere zijde. En condeken den
*de Moeder des *Petrus de Groot, in de Casse der *Petru, jense***
nicht en tegen Echt.

En zijn tot dat einde aan ons overgelegd, vooreerst: de Akten waartuit blijkt, dat
 de *afkondiging* onverhinderd is geschied, alhier ten Leven van *Matthens*
*den Orna, ten Leven van *Petrus de Groot, ten Leven van *Petrus de Groot,***
*en de Moeder des *Petrus, welke laatste onverhinderd is geweest**
*te erkennen een kind genaamt *Jhanna de Groot, alhier**
*geboren den *Leven twintigsten Augustus Achtteehonderd**
Vertig.

Waarna wij hun hebben afgevraagd of zij elkander aannemen tot Echtgenooten, en getrouwelijk
 alle de pligten zullen vervullen, welke door de Wet aan den Havelijken Staat verboden zijn:
 hetwelk door hen, uitdrukkelijk met JA, beantwoord zijnde, hebben wij in naam der Wet
 uitspraak gedaan, dat zij door het Havelijk aan elkander zijn verboden. In tegenwoordigheid van:

Egbert Johannes de Groot, broeder des Echtgenoots, Schipper
oud Wagon in Vertica Petrus Priester, Schipper oud Wagon in Vertica
alhier hi Smit Bomper Echtgenoot, alstaren, oud Wagon in Vertica
in Frans Hendrik Keantme, alstaren, oud Wagon in Vertica
 wonende alle, alhier.

En is hiervan door ons opgemaakt deze Akte, welke na voorlezing, door de Komparanten,
 de Getuigen en ons is onderteekend. *Verklaren sef Echtgenooten, in de maeder met*
tekenen Schryver

M. P. Smit
P. de Groot
J. Priester
A. Smit
J. J. Kramme

Deuts

Huwelijksakte van Mattheus de Groot en Johanna Smit

Op heden den *Twintigsten April* Achttienhonderd Twee-en-Veertig
zijn voor ons ondergeteekende ----- Ambtenaar
van den Burgerlijken Stand der Stad Amsterdam, in het huis der Gemeente, verschenen,
ten einde een Huwelijk aan te gaan

Mattheus de Groot, Schipper,
geboren te Groningen, wonende Alhier, oud Vierentwintig
jaren, meerderjarige Zoon van Berend de Groot, overleden,
en Reina Mos, Schippersche, wonende Alhier ter Eenen,
Johanna Smit, zonder beroep, geboren en wonende Alhier,
oud Vijfentwintig jaren, meerderjarige dochter van Mattheus
Pieter Smit, Schipper, wonende Alhier en Hendrina
Veldkamp, overleden, ter andere Zijde. En consenteerden
de Moeder des Bruidegoms en de vader der Bruid, perso-
neel in dezen Echt---

En zijn tot dat einde aan ons overlegd, vooreerst: de Akten waaruit blijkt, dat
de *beide afkondiging-en* onverhinderd zijn geschied, alhier *den tienden en Zeventien-*
den dezer ten tweeden de Geboortecedullen der Verloofden,
ten derden de doodcedullen van den Vader des Bruidegoms,
en de Moeder der Bruid, welke laatste ons verklaarde bij deze
te erkennen een kind, genaamd Johanna de Groot, Alhier
geboren den Zevenentwintigsten Augustus Achttienhonderd
veertig.

Waarna wij hun hebben afgevraagd of zij elkander tot Echtgenooten, en getrouwelijk
alle de pligten zullen vervullen, welke door de Wet aan den Huwlijken Staat verbonden zijn:
hetwelk door hen, uitdrukkelijk met JA, beantwoord zijnde, hebben wij in naam der Wet
uitspraak gedaan, dat zij door het Huwelijk aan elkander zijn verbonden. In tegenwoordigheid van:

Egbert Johannes de Groot, broeder des Echtgenoots, Schipper,
oud Negen en Dertig, Jurrie Puister, Schipper, oud TweeenVijftig,
Albertus Smit, Oom der Echtgenootte, alsvoren, oud VijfenVeertig
en Frans Hendrik Kromme, alsvoren, oud VijfenDertig Jaren,
wonende allen Alhier ---.

En is hiervan door ons opgemaakt deze Akte, welke na voorlezing , door de Komparanten,
de Getuigen en ons is onderteekend

Verklaren de Echtgenooten en de moeder
niet te kunnen schrijven.
(bruid, bruidegom en moeder van de bruid)

M.P. Smit (vader bruid)

E.de Groot (broer van de bruidegom)

J.Puister (oom bruid)

A. Smit (oom bruid)

F.H.Kromme

Deutz

(ambtenaar burgerlijke stand)

Op leden des *Trintigsten April* Achtienhonderd Twee- en -veertig, *1824*
zijn voor ons ondergeteekende *Ambtenaar*
van den Burgerlijken Stand der Sted Amsterdam, in het huis der Gemeente, verschenen, ten
einde een Huwelijk aan te gaan

Barend de Groot Schipper, geboren
te Zaandam, Arrondissement Vlaardingen, wonende alhier, oud
zesentwintig jaren, meerderjarige zoon van Barend Jacobs
de Groot, overleden, en Anna Catharina Moes, Schippenwerf,
wonnende alhier, ter Conynck.

Pieter J. Zaaghoorn, zonder beroep, geboren te Alkmaar,
dams Arrondissement Minneboer, wonende alhier, oud
vijfentwintig jaren, meerderjarige zoon van Doct. Hans
Zaaghoorn, Schipper, wonende alhier, en Anna Pieter, overleden,
tegenwoordig woonende te Alkmaar, dochter van Pieter, zoon van
de Vader der Zwaagmoeder, in den Echt.

En zijn tot dat einde aan ons overgelegd, vooreerst: de Akten waaruit blijkt, dat
de beide afkondiging, of overtuiging, alhier geschied, alhier den tien en twaalfden
van Maart, te weten van de Akten van de Burgerlijke Stand, en
den vierden de Overledenen, van den Vader der Zwaagmoeder,
ten verbeul, alhier, te weten, van de Akten van de Burgerlijke Stand,
overleden, alhier, te weten, van de Akten van de Burgerlijke Stand,
den vierden.

Waarna wij hun hebben afgevraagd of zij elkander aannemen tot Echtgenooten, en getrouwelijk
alle de pligten zullen vervullen, welke door de Wet aan den Huwelijken Staat verbonden zijn:
hetwelk door hen, uitdrukkelijk met JA, beantwoord zijnde, hebben wij in naam der Wet
uitspraak gedaan, dat zij door het Huwelijk aan elkander zijn verbonden. In tegenwoordigheid van:

Egbert Schammes de Groot, Schipper, en *Anna Pieter*, dochter
van *Brederode Echtgenooten* *Jacob Pieter*, alhier, en *Anna*
alhier, *Alberdus Smit*, alhier, en *Kopje Overbige*, en
Hendrik Kramme, alhier, en *Kopje Overbige*, en
alle, alhier.

En is hiervan door ons opgemaakt deze Akte, welke na vestiging, door de Komparanten
de Getuigen en ons is onderteekend.

J. H. Zaaghoorn *Wille Kramme* *Schippenwerf*
E. de Groot
J. Pieter
A. Smit
T. H. Kramme

**Op heden den Twintigsten April Achtthienhonderd Twee-en-Veertig
zijn voor ons ondergeteekende ----- Ambtenaar
van den Burgerlijken Stand der Stad Amsterdam, in het huis der Gemeente, verschenen,
ten einde een Huwelijk aan te gaan**

*Barend de Groot, Schipper, geboren
te Zaandam, Arrondissement Haarlem, wonende Alhier, oud
Zesentwintig jaren, meerderjarige Zoon van Barend Jacobs
de Groot, overleden, en Rina Egbers Mos, Schippersche,
wonend Alhier ter Eenen en
Pieterij Zaaghoorn, zonder beroep, geboren te Munten-
dam, Arrondissement Winschoten, wonende Alhier, oud
vijfentwintig jaren, meerderjarige dochter van Roelf Harms
Zaaghoorn, Schipper, wonende Alhier en Anna Pieters, overleden,
ter andere zijde. En consenteerden de Moeder des Bruidegoms en
de vader der Bruid, personeel in dezen Echt*

**En zijn tot dat einde aan ons overlegd, vooreerst: de Akten waaruit blijkt, dat
de beide afkondiging-en onverhinderd zijn geschied, alhier**

*den Tienden en Zeventien-
den dezer, ter tweeden de geboortecedullen der verloofden,
ten derden de doodcedul van den vader des Bruidegoms,
ten vierden Acte van identiteit wegens naamsverschil zijn
overgelegd stukken, ten vierden (vijfde) doodcedul van de moeder
der Bruid.*

**Waarna wij hun hebben afgevraagd of zij elkander tot Echtgenooten, en
getrouwelijk alle de pligten zullen vervullen, welke door de Wet aan den Huwlijken
Staat verbonden zijn:
hetwelk door hen, uitdrukkelijk met JA, beantwoord zijnde, hebben wij in naam der
Wet uitspraak gedaan, dat zij door het Huwelijk aan elkander zijn verbonden. In
tegenwoordigheid van:**

*Egbert Johannes de Groot, Schipper, oud Negen en Dertig,
broeder des Echtgenoots, Jurres Puister, Schipper, oud Twee
en Vijftig, Albertus Smit alsvoren, oud VijfenVeertig, en Frans
Hendrik Kromme, alsvoren, oud VijfenDertig Jaren, wonende
allen Alhier.---*

**En is hiervan door ons opgemaakt deze Akte, welke na voorlezing , door de
Komparanten, de Getuigen en ons is onderteekend**

Verklaren de Echtgenooten en de Moeder niet te kunnen schrijven.

(bruid, bruidegom en moeder van de bruid)

R.H. Zaaghoorn (vader bruid)

E. de Groot (broer van de bruidegom)

J. Puister (oom bruid)

A. Smit

F.H. Kromme

Deutz

(ambtenaar burgerlijke stand)

Nieuwendijk D3 (fam Hohnhorst-de Groot)
 Dirk van Hasseltsteeg D3 (fam. De Groot-Schonewagen en fam.De Groot-Smit), tussen de
 Nieuwezijds Voorburgwal en de Nieuwendijk .
 St Jansstraat D 4, (fam De Groot-Grondman) tussen de Warmoesstraat en de Oudezijds Voorburgwal.

Bis. Gij 47

Op heden *Dinsdag den 22 April* Achtienhonderd Zes-en-Veertig.
 is voor ons ondergeteekende Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Stad Amsterdam, verschenen:
Mattheus de Groot
 van beroep *Schipper* oud *Deftestwiny* Jaren, wonende *alhier*
 N^o. *1147*, welke heeft verklaard dat *op zinsdag den twintigsten*
 des *na* middags ten *een* ure, in het *schip* liggende *aan de Eilandskade*
 is geboren een Kind van het *vrouwelyk* geslacht, uit *Johanna Smit*
 van beroep *...* wonende *al boven* *...*

welk Kind zal genaamd worden *Rena*

van welke Verklaring wij deze Akte hebben opgemaakt in tegenwoordigheid van *Hendrik*
Hofker van beroep *becker* oud *Deftestwiny* Jaren,
 wonende *Misarensteeg 1147* en van *Gybert Otten*
 van beroep *Schipper* oud *Deftestwiny* Jaren,
 wonende *aan boord* en is deze Akte door ons, benevens
 de Getuigen *na voorlezing* onderteekend. *Verklaring door ons met be-*
voegde *H. Hofker*
G. Otten

Geboorteakte van Rena de Groot, dochter van Mattheus de Groot en Johanna Smit
 Geboren 22 apr 1846 op het schip liggende aan de Eilandskade te Amsterdam

In 1854 woonden ze in de Dirk van Hasseltsteeg; Rena is vernoemd naar de moeder van Mattheus, Rena de Groot-Mos.

Op heden *de Elfden Mei* Achtthonderd
 Drie-en-Vijftig, zijn voor ons ondergeteekende Ambtenaar van den Burgerlijken Staat der Stad
 Amsterdam, in het huis der Gemeente, verschenen, ten einde een Huwelijk aan te gaan

Johannes de Groot schepper geboren
 te Dendermonde (Belgie) woonende
 alhier, oud Leven, twofuby jaren, meer
 derjarige woon van *Barend de Groot*
 overleden. *René Moss* van den krasp
 woonende alhier te Deure
Gesina de Jong dienstbode geboren
 te woonende alhier oud drie twofuby jaren
 meer derjarige dochter van *Jaakman Elais*
 den de Jong overleden, *Ebeltje Jacobs*
 Priester magis overleden te anderde zyde.
 En verklaarde de moeden des Bruidgoms
 hun onwillenwoordig toe te stemmen, in dres
 De *kerkafkondiging* tot dit Huwelijk *zijn* onverhinderd geschied, alhier
 der eerste acht toke deren. Voorts *zijn* aan
 ons overreikt te eerste de geposste acten
 der verlossingen, ten tweede de doodacten
 van den vader des Bruidgoms, de
 ouders des Bruid

Waarna wij hun hebben afgevraagd of zij elkander aannemen tot Echtgenooten, en
 getrouwelijk alle de pligten zullen vervullen, welke door de Wet aan den Huwelijken Staat
 verbonden zijn: hetwelk door hen, uitdrukkelijk met JA, beantwoord zijnde, hebben
 wij in naam der Wet uitspraak gedaan, dat zij door het Huwelijk aan elkander zijn
 verbonden. In tegenwoordigheid van: *De kerk Johannes de Groot*
broeder de echtgenoot, schepman oud vijftien
Pieter Priester twee van den vader *de kerk*
de echtgenoot a la voren oud twee, de kerk Barend
Priester a la voren oud twee de kerk Barend
broeder de echtgenoot oud twee en twenfy jaren
woonende alhier te Deure

En is hiervan door ons opgemaakt deze akte, welke na voorlezing, door de Kom-
 paranten, de Getuigen en ons is onderteekend. *metgerondert de echtgenoot*
ten de moeden en verklaarde met te kerk schrij
ven.

De kerk
S. Ruyter
P. Priester
B. Keyser

Mey

Huwelijksakte van Johannes de Groot en Gesina de Jong

Op heden den Elfden Mei Achttienhonderd Drie-en-Vijftig,
zijn voor ons ondergeteekende Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Stad Amsterdam,
in het huis der Gemeente, verschenen, ten einde een Huwelijk aan te gaan

*Johannes de Groot, schipper, geboren te Dendermonde (België) wonende alhier,
oud zevenentwintig jaren, meerderjarige zoon van Berend de Groot, overleden,
en Reina Mos, zonder beroep, wonende alhier ter Eenen,
Gesina de Jongt, diensbode, geboren en wonende alhier,
oud drieentwintig jaren, meerderjarige dochter van Harm Claassen de Jong, overleden,
en Ebeltje Jacobs Pieters, mede overleden, ter andere zijde.
En verklaarde de moeder des Bruidegoms hier tegenwoordig,
toe te willen stemmen in dezen echt.*

**De beide afkondigingen tot dit Huwelijk zijn onverhinderd geschied, alhier
den eersten en achtsten dezer. Voorts zijn aan ons overlegd ten eerste de geboorteactes
der verloofden, ten tweeden de doodacten van den vader des bruidegoms,
en de ouders der Bruid.**

**Waarna wij hun hebben afgevraagd of zij elkander tot Echtgenooten, en getrouwelijk
alle de pligten zullen vervullen, welke door de Wet aan den Huwelijken Staat verbonden zijn:
hetwelk door hen, uitdrukkelijk met JA, beantwoord zijnde, hebben wij in naam der Wet
uitspraak gedaan, dat zij door het Huwelijk aan elkander zijn verbonden. In tegenwoordigheid van:**

*Egbert Johannes de Groot, broeder des echtgenoots, schipper, oud vijftig,
Pieter Puister, zwager van denzelfden en neef van echtgenoot alsvoren, oud zevenendertig,
Barend Pieters alsvoren, oud tweendertig, Barend Kuijsten, schoenmaker, oud
zevenentwintig jaren, wonende allen alhier.*

**En is hiervan door ons opgemaakt deze Akte, welke na voorlezing, door de Komparanten,
de Getuigen en ons is ondertekend uitgezonderd de echtgenooten en de moeder die verklaarden
niet te kunnen schrijven** (bruid, bruidegom en moeder van de bruidegom)

E. de Groot (broer van de bruidegom)

P. Puister (zwager van Johannes en neef van de bruid)

B. Pieters (zwager van Johannes en neef van de bruid; niet gevonden)

B. Kuijsten

XXX

(ambtenaar burgerlijke stand)

Uit de huwelijks bijlagen

Gegevens Nationale Militie:

gedateerd 20 april 1853

diensttijd van 5 jaar (1848-1853), 2de regiment van de infanterie

Lichamelijke kenmerken: Lengte: 1 el 66 pm 0 dm (1m66); aangezicht: rond; ogen: bruin; mond: klein; kin: rond;
haar: bruin; wenkbrauwen: bruin; bijzondere kenmerken: geen.

Woonplaats: Amsterdam, Haarlemmerhouttuinen 197, 21 21-2 (adres van zijn moeder)

Bickersgracht

Eilandsgracht met de spoorbrug van 1872

Brouwersgracht

Eilandsgracht met links de Haarlemmer Houttuinen en rechts de Bickersgracht

Bickersgracht
Ligplaats schip van Jurjen Puister, en schip van Barend de Groot & Pietertje Zaaghoorn

Eilandsgracht
Ligplaats schip "Vrouwe Gesina" van Barend de Groot & Gesina de Jong.

Haarlemmer Houttuinen
woonadres van schipperse Rena de Groot-Mos

Brouwersgracht
Ligplaats schip "De Dankbaarheid" waarop Gesina Kok is geboren.

12. De vijfde generatie

12.1 Kleinkinderen van Egbert Johannes de Groot en Aaltje Schonewagen

18. **Egberdina Alida de Groot**, geboren 8 april 1835 te Terschelling, overleden (63j) op 23 dec 1898 te Amsterdam. Zij trouwde **Franciscus Antonius Sijmons**, getrouwd 23-01-1861 te Amsterdam, geboren 09-10-1839 te Amsterdam, (zoon van Antonius Sijmons en Anna Maria Schrijer) overleden 24-07-1911 te Amsterdam, beroep winkelknecht, werkman, kok, schuitenvoerder.

Kinderen:

- i. **Anna Maria Sijmons**, geboren 22-12-1860 te Amsterdam, overleden 05-04-1935 te Amsterdam.
- ii. **Alida Sijmons**, geboren 11-02-1863 te Amsterdam, overleden 18-04-1927 te Amsterdam.
- iii. **Franciscus Antonius Sijmons**, geboren 14-06-1865 te Amsterdam, overleden 13-06-1937 te Amsterdam, beroep pakhuisknecht, werkman, schuitenvoerder.
- iv. **Egbert Johannes Sijmons**, geboren 20-03-1868 te Amsterdam, overleden 07-05-1945 te Amsterdam, beroep wijnkopersknecht, bediende, bierbrouwer, bierslijter, bierhuishouder.
- v. **Barend Sijmons**, geboren 31-07-1870 te Amsterdam, overleden 29-10-1871 te Amsterdam.
- vi. **Barend Sijmons**, geboren 26-07-1872 te Amsterdam, overleden 21-10-1928 te Amsterdam, beroep werkman, bediende, glaskooper, pakhuisknecht, caféhouder

Fam Sijmons: http://www.geocities.com/isiemons/sijmons/si_00003.htm#BM13880

19. **Berend de Groot**, geboren 6 jan 1840 te Amsterdam, beroep: meesterknecht letterzetter bij drukkerij Clausen, overleden met 77j op 30 apr 1917 te Amsterdam Hij trouwde **Carolina Johanna Wilhelmina Grondman**, getrouwd 15 apr 1863 te Amsterdam, geboren 3 mrt 1840 te Amsterdam, overleden 8 nov. 1920 te Zutphen (dochter van Carel Willem Grondman en Cornelia van Eck), beroep: eigenaresse porseleinwinkel.

Drukkerij

Berend klom op van zetter tot bedrijfsleider bij Boek- en Handelsdrukkerij J. Clausen drukkerij, Sint Jansstraat 38-40, Amsterdam, opgericht in 1864. Zie de lijncliché (datering: 1900 – 1925). Hij woonde met zijn gezin bij de drukkerij. In 1890 woont hij (50j) in de Nieuwe Looiersdwarsstraat 11 volgens een doopakte van een kleindochter, met als beroep letterzetter.

Zondagschool

Berend gaf catechisatielessen voor lagereschoolkinderen op de zondagschool. Ook haalde hij geld op in de kerk. Later werd het dragen van geld om het uit te tellen te zwaar voor hem.

Porseleinwinkel

Carolina dreef een porseleinwinkel. Misschien een voortzetting van de winkel van Berends vader. Toen de kleinkinderen van zoon Barend en schoondochter Ploon daar in de winkel kwamen, zei Lien tegen Berend dat de kinderen niet in de winkel mochten spelen, eraan toevoegend: “ze zijn hier vreemd”. Schoondochter Ploon was hierover beledigd, “dat zeg je niet over je kleinkinderen”, vond ze.

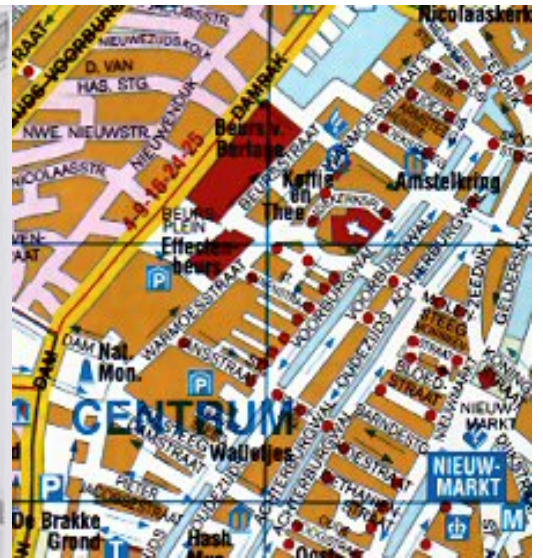
drukkerij Clausen in de St Jansstraat 38-40 te Amsterdam

St. Jansstraat 40 en 38

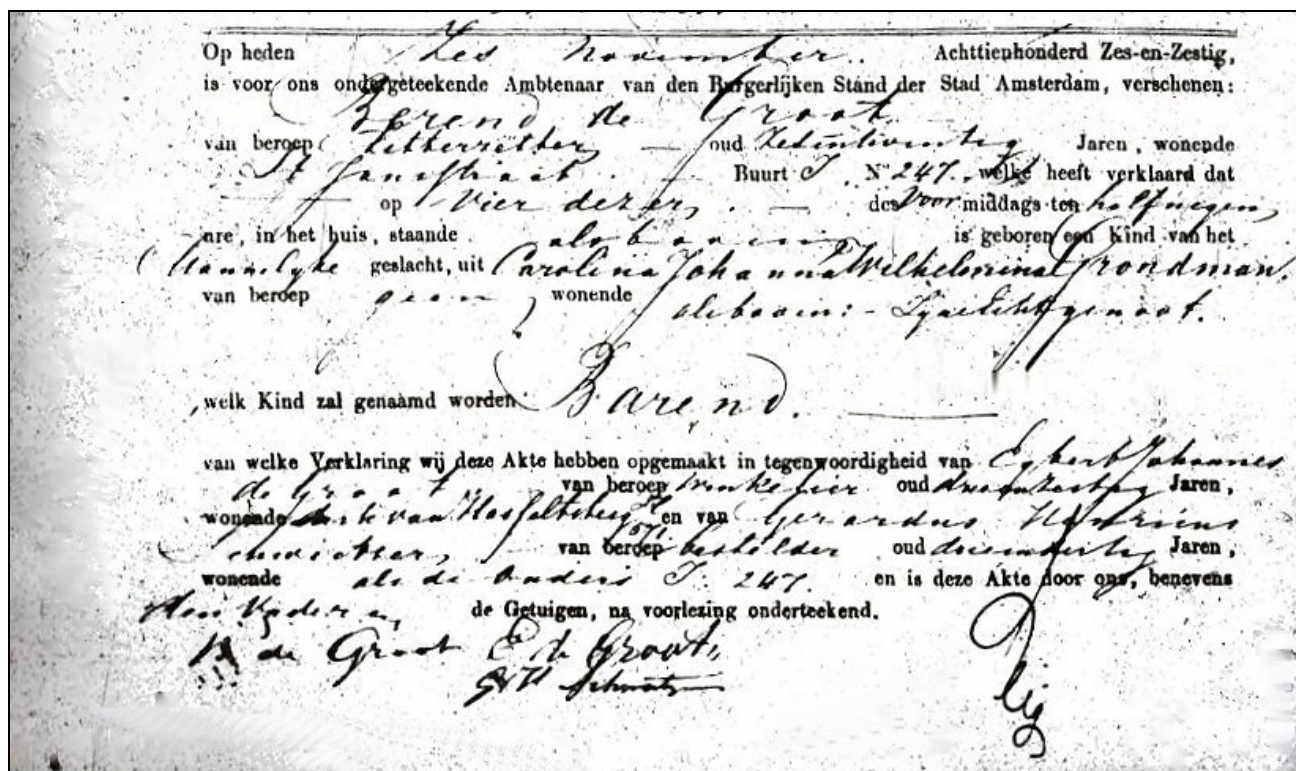

Sint Jansstraat 40 t/m 52 (rechts, v.r.n.l.)
gezien naar fiets- en voetbrug over
Oudezijds Voorburgwal en ingang Stoofsteeg.
2002

St Jansstraat tussen Warmoesstraat
en Oudezijds Voorburgwal

- Kinderen:*
31. i **Egbert Johannes de Groot** geboren 3 mrt 1864 te Amsterdam (*vernoemd naar zijn grootvader*).
 32. ii **Barend de Groot** geboren 4 nov 1866 *in de St Jansstraat, buurt J nr 247 te Asd.* (*zie de geboorteakte*), *vernoemd naar zijn vader Berend*.
 - 32b iii **Carolina Johanna Wilhelmina (Lien) de Groot**, geboren 12 jan 1869 te Amsterdam.
 33. iv **Franciscus Antonius (Frans) de Groot** geboren 7 feb 1872 te Amsterdam (*vernoemd naar zijn oom Franciscus Antonius Sijmons, de man van Alida Egberdina de Groot*).
 34. v **Carel Willem de Groot** geboren 18 okt 1874 te Amsterdam (*vernoemd naar de vader van zijn moeder*).
 - vi **Egberdina Alida de Groot**, geb. 3 dec 1876 te Amsterdam (*vernoemd naar de zus van haar vader, Alida Egberdina de Groot*) overl. 21 mei 1877 te Amsterdam.

Geboorteakte van Barend de Groot, vader: Berend de Groot, 26j, letterzetter, wonende in de St Janssteeg, Doopgetuige: grootvader Egbert Johannes de Groot, 63j, winkelier, wonende in de Dirk van Hasseltsteeg

12.2 Kleinkinderen van Stientje de Groot en Hendrik Hohnhorst

20. **Helena Frederika Hohnhorst**, geboren 7 juli 1833 te Amsterdam, trouwde met **Johan Edward Stein**, varensgezel.

Kinderen:

- i **Johanna Frederika Stein**, geboren 1865 te Amsterdam. Zij trouwde **Timon Lub** (zoon van Dirk Dirkszoon Lub en Trijntje Koopman) geboren 1865 te Enkhuizen, visser. Getrouwd 18 mrt 1886 te Enkhuizen.
21. **Christina Hendrika Hohnhorst**, geboren 17 mrt 1835 te Amsterdam, overleden 20 mei 1912 te Amsterdam. Zij trouwde **Sven Larsson Bergström**, getrouwd 15 aug 1866 te Amsterdam, geboren 9 nov 1832 te in Borgholms Kungsladugård, Råpplinge, Öland, Sweden, (zoon van Lars Svensson Bergström en Helena Lindgren) overleden 16 dec 1892 te Amsterdam, begraven 21 dec 1892 te Amsterdam, Oosterbegraafplaats.

Kinderen:

- i. **Hendrik Christiaan Bergström**, geboren 31 mrt 1867 te Amsterdam, overleden 31 jul 1943 te Amsterdam. Hij trouwde **Maria Elisabeth Coorengel**, getrouwd 24 mrt 1892 te Amsterdam.
- ii. **Pieter Laurentius Bergström**, geboren 26 okt 1869 te Amsterdam, overleden 2 okt 1934 te Amsterdam. Hij trouwde **Helena Christina Jutte**, getrouwd 16 jul 1890 te Amsterdam, geboren 3 okt 1868 te Amsterdam.
- iii. **Helena Maria Bergström**, geboren 17 jan 1872 te Amsterdam, overleden 27 jan 1875 te Amsterdam.
- iv. **Dina Elisa Bergström**, geboren 23 mrt 1875 te Amsterdam.
- v. **Johan Frederik Bergström**, geboren 28 jan 1878 te Amsterdam, overleden 10 feb 1919 te Amsterdam. Hij trouwde **Berndina Christina Weijzenborn**, getrouwd 6 juni 1900 te Amsterdam, geboren 7 feb 1877 te Amsterdam.
- vi. **Maria Christina Bergström**, geboren 30 nov 1880 te Amsterdam

12.3 Kleinkinderen van Petronella Augustina de Groot en Jan Jans van Dijk

12.3.1

22. **Jan van Dijk**, geboren 1833 te Warfhuizen, overleden met 50j op 15 apr 1884 te Schouwerzijl gem. Leens. Hij trouwde **Harmtje van Dijk**, getrouwd 20 sept 1859 te Leens (Groningen), geboren 1833 te Mensingeweer, (dochter van Jakob Jans van Dijk en Geertruda Jans van Dijk).

Kinderen:

- i. **Geertruid van Dijk**, geboren 1863 te Schouwerzijl gem. Leens. Zij trouwde **Geert Boerema**, getrouwd 1 mrt 1894 te Leens, geboren 1867 te Noordhorn gem. Zuidhorn, (zoon van Anne Boerema en Jantje Cazemier).

12.3.2

23. **Roelf van Dijk**, geboren 1844 te Schouwerzijl. Hij trouwde **Rika Bos**, getrouwd 17 mrt 1877 te Nieuweschans, geboren 1853 te Oldenzijl (gem Nwe Schans), (dochter van Gerrit Bos en Trijntje Gras).

Kinderen:

- i. **Petronella van Dijk**, geboren 3 nov 1877 te Oudezijl. Zij trouwde **Jan Schuiring**, getrouwd 18 mei 1902 te Groningen, geboren 27 mrt 1879 te Groningen, (zoon van Derk Schuiring en Hillegien Kremer).
- ii. **Gerrit van Dijk**, geboren 1881 te Groningen. Hij trouwde **Margaretha Niemeijer**, getrouwd 4 juni 1911 te Groningen, geboren 1884 te Staphorst, (dochter van Derk Niemeijer en Aaltje van der Laan).

12.4 Kleinkinderen van Barend de Groot en Pietertje Zaaghoorn

24. **Barendina de Groot**, geboren 14 mrt 1844 te Amsterdam. Zij trouwde **Jurriaan Puister**, getrouwd 1 sep 1869 te Amsterdam, geboren 26 jan 1848 te Amsterdam, (zoon van Jurrien Puister en Catharina Elisabeth Snijder), beroepen: schipper, werkman.

Kinderen:

- i. **Jurriaan Puister**, geboren 15 mei 1870 te Amsterdam, beroepen: zeevarende, koopman, overleden 8 nov 1924 te Amsterdam. Hij trouwde (1) met **Antje Takes** (dochter van Sijbrand Takes en Berendina van den Berg), getrouwd 29-06-1893 te Amsterdam, geboren 1868 in Amsterdam. Hij trouwde (2) met **Antje de Boer** (dochter van Cornelis Klaaszoon de Boer en Lijsbet Kalf), getrouwd 29-03-1906 in Amsterdam, geboren 1877 in Landsmeer.

- ii. **Barend Puister**, geboren 4 apr 1872 te Amsterdam, beroep varensgezel. Hij trouwde met **Arigje Grietje Jurriens** (dochter van Karel Jurriens en Niesje Boterbloem), getrouwd 09-10-1903 te Haarlemmermeer, geboren 1883 in Haarlemmermeer.
- iii. **Harmen Puister**, geboren 8 sep 1874 te Amsterdam.
- iv. **Roelof Puister**, geboren 26 mrt 1877 te Amsterdam, overleden 7 juni 1953 te Amsterdam. Hij trouwde met **Margaretha Harmanna Henrica Oosterwijk** (dochter van Johannes Hinderikus Oosterwijk en Maria Theresia Josephina Pieters), getrouwd 06-03-1902 te Amsterdam, geboren 1880 in Groningen.
- v. **Catharina Elisabeth Puister**, geboren 11 dec 1879 te Haarlem. Zij trouwde **Willem Verstrate** (zoon van Pieter Verstrate en Johanna Verwijs), getrouwd 24-04-1912 te Amsterdam, geboren 1878 in Sint-Philipsland, beroep schipper.
- vi. **Pieter Puister**, geboren 24 mei 1881 te Amsterdam, beroep winkelbediende, getrouwd met **Alida Johanna Frederika Stijger** (dochter van Willem Frederik Cornelis Stijger en Johanna Elisabeth Goossens), getrouwd 20-05-1908 te Amsterdam, geboren 1889 te Amsterdam.
- vii. **Barendina Puister**, geboren 22 nov 1884 te Amsterdam, overleden 24 feb 1887 te Amsterdam.
- viii. **Evert Puister**, geboren 13 dec 1887 te Amsterdam, beroep: tekenaar; trouwde met **Wilhelmina Louisa Hendrica Hiltemann** (dochter van Johann Heinrich Hiltemann en Wilhelmina Louisa de Leur), geboren 1891 te Amsterdam, getrouwd 09-07-1919 te Amsterdam.
- ix. **Melis Puister**, geboren 12 dec 1891 te Amsterdam.

25. **Barend de Groot**, geb. 27 sep 1845 te Amsterdam, beroep varensgezel, voerman, werkman. Hij trouwde (1) **Johanna Geertruij Siemdaden**, getrouwd 10 feb 1875 te Amsterdam, (zie getuige 47) geb. 31 mei 1840 te Amsterdam (dochter van Jan Frederik (Semdade/Simdade/) Siemdaden en Geertruij Crabbendam), overl. <1892 te Amsterdam. Hij trouwde (2) **Aaltje Broekstra**, getrouwd 21 dec 1892 te Amsterdam, geb. 1849 (dochter van Johannes Sjoerds Broekstra en Geeske Panhuis), beroep werkster.

Kinderen van Johanna Geertruij Siemdaden:

- i. **Johanna Geertrui de Groot**, geb. 13 okt 1876 te Amsterdam.
- ii. **Petronella Johanna de Groot**, geb. 1822 te Amsterdam. Zij trouwde **Harmen van der Meulen**, getrouwd 28 aug 1901 te Amsterdam, geb. 1882 te Menaldumadeel (zoon van Jentje van der Meulen en Aaltje Edelijn), beroep werkman

26. **Roelof de Groot**, geboren 7 okt 1849 te Amsterdam, beroep: schippersknecht. Hij trouwde **Cornelia Jacoba Plugger**.

Kind:

- i. **Barend de Groot**, geboren 21 juni 1874 te Den Helder. Hij trouwde **Anna Maria Velthuis**, getrouwd 23 apr 1900 te Monnickendam, geboren 1878 te Hasselt (Overijssel), (dochter van Willem Fredrik Velthuis, zeilenmaker, en Hermina Blanket).

27. **Johanna de Groot**, geboren 26 nov 1852 te Amsterdam, beroep 1876 dienstbode. Zij trouwde **Evert Verschuur**, getrouwd 06-05-1876 te 's Graveland, geboren 1854 te Weesperkarspel, (zoon van Evert Verschuur en Jannetje Limmers) beroep schipper.

Kinderen:

- i. **Barend Verschuur**, geboren 1878 te Amsterdam. Hij trouwde **Gerritdiena Johanna Schrijver**, getrouwd 15-08-1907 te Zwolle, geboren 1880 te Zwolle, (dochter van Gerrit Schrijver en Gerritdiena ten Broeke).

12.5 Kleinkinderen van Mattheus de Groot en Johanna Smit

28. **Pieter Mattheus de Groot**, geboren 1 sept 1842 te Amsterdam, beroep schippersknecht, schipper. Hij trouwde **Johanna Pompe**, getrouwd 31 jan 1872 te Amsterdam, geboren 1840 te IJsselstein (arr. Utrecht), (dochter van Martinus (Maarten) Pompe en Agatha (Aagje) van der Linden).

Kinderen:

35. i. **Mattheus de Groot**, geb. 1872 te Amsterdam, overl. 07 juni 1872 te Amsterdam.
ii. **Pieter Mattheus de Groot** geb. 22 dec 1873.
iii. **Agatha Johanna de Groot**, geb. 20 mei 1876 te Amsterdam. Zij trouwde **Jan Pieter Pieters**, getrouwd 22-02-1899 te Amsterdam, geb. 1872 te Amsterdam (zoon van Klaas Pieters en Johanna Timmer), beroep schipper.
iv. **Martinus de Groot**, geb. 24 apr 1879 te Amsterdam, beroep werkmán. Hij trouwde (1) **Adriana Gesina Puister**, getrouwd 23-04-1908 te Dordrecht, geb. 13 mei 1862 te Amsterdam (dochter van Jacob Puister en Johanna Moerenhout). Hij trouwde (2) **Wilhelmina Clasina Kriele**, getrouwd 26-07-1911 te Amsterdam, geb. 1884 te Amsterdam (dochter van Nicolaas Kriele en Wilhelmina Wessels), overl. <1916. Hij trouwde (3) **Maria Martijn** (dochter van Arie Martijn en Hendrina Louisa de Groot).
36. v. **Mattheus de Groot** geb. 24 apr 1879.
37. vi. **Barend de Groot** geb. 1882.

12.6 Kleinkinderen van Johannes de Groot en Gesina de Jong

29. **Barend de Groot**, geboren 18 sep 1859, 2u00 te Amsterdam, op het schip van zijn ouders, de **Vrouwe Gesina**, liggende aan de **Eilandsgracht**, *getuige Egbert Johannes de Groot, broer des echtgenoots, 56 j, winkelier wonende Dirk van Hasseltsteeg 27 (regio 571) te Amsterdam, de vader verklaart niet te kunnen schrijven*; beroep: sleepbootkapitein; overleden 28 mei 1927 te Haarlem op 67 jarige leeftijd. Hij trouwde op 23 jarige leeftijd met de 19-jarige **Margaretha Alida Kok**, getrouwd 20 sep 1882 te Amsterdam, geboren 29 juni 1863, 19u00 te Amsterdam op het schip De Dankbaarheid liggende aan de Brouwersgracht, (dochter van Jan Kok en Grietje van der Sluis). *Moeder van de bruidegom verklaart niet te kunnen schrijven*.

Kinderen:

- i. **Jan de Groot**, geboren 1883 te Amsterdam, beroep schipper. Hij trouwde **Geertje Klanderman**, getrouwd 30-10-1907 te Haarlem, geboren 1886 te Haarlem, (dochter van Jacob Klanderman en Catharina Wilhelmina Schipper).
ii. **Johannes (Han) de Groot**, geboren 1885 te Amsterdam, beroep rijwielhandelaar. Hij trouwde **Cornelia de Mink**, getrouwd 20-07-1910 te Haarlem, geboren 1889 te Gouda, (dochter van Mijndert de Mink en Cornelia Peute).
iii. **Eef de Groot**, beroep rijwielhandelaar.
iv. **Pieter Jelles (Piet) de Groot**, geboren 1889 te Haarlem, beroep schipper. Hij trouwde **Jantje van Rijswijk**, getrouwd 25-08-1915 te Schoten, geboren 1890 te Rotterdam, (dochter van Theodorus Johannes van Rijswijk en Johanna Antonia van de Giessen).
38. v. **Barend de Groot** geboren 5 mei 1891 te Haarlem, overleden 1 aug 1957 te Haarlem.
vi. **Margaretha Hendrica (Gré) de Groot**, geboren 1894 te Haarlem. Zij trouwde **Frederik Willem Wakker**, getrouwd 18-10-1917 te Haarlem, geboren 1891 te Haarlem, (zoon van Gijsbert Wakker en Elisabeth Appel) beroep winkelier.
vii. **Sien de Groot**.
viii. **Riek de Groot**.

12.7 Kleinkinderen van Albertina Warners Peters

30. **Wilhelm Ihno Adolph von Freeden**, geb. 12 mei 1822 te Norden, overl. 11 jan 1894 te Bonn, beroep wiskundige, navigatiespecialist en schooldirecteur, oprichter Noordduitse zeeobservatorium. Hij trouwde (1) **Amalie Sophia Dorothea Misch**, getrouwd 19 mei 1847, geb. 26 juni 1823, overl. 4 mrt 1859.

Hij trouwde (2) **Wilhelmine Johanna Agnes Ehrentraut**, getrouwd 1859, geb. 15.5.1831, overl. 21.5.1897.

Kinderen van Amalie Sophia Dorothea Misch:

- i. **Ihno von Freeden**, geb. 3.9.1849, overl. 18.7.1941.
- ii. **Hermann Wilhelm Ludwig von Freeden**, geb. 26.8.1851, overl. 24.2.1926.
- iii. **Richard von Freeden**, geb. 26.7.1853, overl. 13.10.1911.

13. De zesde generatie

13.1 Kleinkinderen van Berend de Groot en Carolina Grondman

13.1.1

31. **Egbert Johannes de Groot**, geboren 3 mrt 1864 te Amsterdam, overleden met 65j op 4 mei 1929 te Utrecht, beroep 1889: letterzetter; directeur stadsdrukkerij van 1901 tot en met 1929. Hij trouwde **Sjoerderika Clasina Rademann**, getrouwd 21 feb 1889 te Amsterdam, geboren 23 jun 1862 te Amsterdam, (dochter van Nicolaas Wilhelm Rademann en Klaaske Bolman).

Kinderen van Egbert en Sjoerderika:

- i. Levenloos geboren dochter, geboren 4 nov 1889 te Amsterdam
- ii **Carolina Johanna Wilhelmina (Lien) de Groot**, geboren 27 sep 1890, overleden met 28 jaar op 9 nov 1918 te Amsterdam. Trouwde 4 juli 1912 te Amsterdam met **Antonius Hubertus Johannes Thonus** (zoon van Martinus Johannes Thonus en Maria Petronella Hubertina Thewissen), geboren 1887 te Amsterdam, beroep handelsvertegenwoordiger.
- iii **Sjoerderika Clasina (Suus) de Groot**, geboren 26 sep 1891 te Amsterdam. Zij trouwde (1) **Louis Hoogkamer**, getrouwd 27 sep 1914 te Amsterdam. Zij trouwde (2) **Johan August Knetemann**, getrouwd 23-08-1922 te Amsterdam, geboren 01-04-1889 te Bolsward, (zoon van Gerhard Diedrich Knetemann en Antje Posthuma). Zij hadden in 1928 drie kinderen.
- iv Levenloos geboren kind, geboren 6 juli 1893 te Amsterdam
- v **Johanna Egberdina de Groot**, geboren 11 apr 1895 te Amsterdam. Overleden 2 juli 1918 (23 jaar) te Utrecht. Zij was ongehuwd.
- vi **Berendina (Dien) de Groot**, geboren 6 mei 1897 te Amsterdam. Zij trouwde **François Joseph Reijnders**, getrouwd 26 apr 1921 te De Bilt, geboren 1898 te Haarlem, (zoon van Abraham Johannes Hendricus Reijnders en Maria Francina Josephina Carolina Kolberg) beroep koopman. Ze hadden in 1928 twee zoons.
- vii **Egbert Johannes (Broer) de Groot**, geboren 24 apr 1899 te Amsterdam. In 1920 naar Sumatra vertrokken en daar getrouwd, had in 1928 één dochter.
- viii **Wilhelmina Johanna Clasina (Willie) de Groot**, geboren 8 apr 1907. Willie leed aan tuberculose en was voor haar gezondheid in de Sahara (zie de brief d.d. 1928 van E.J. de Groot). Op 27 jarige leeftijd is zij in 1933 te Leiden overleden

Egbert middenonder, 1921

Boeken

Egbert heeft de volgende boeken geschreven: "DE MODERNE BOEKDRUKKER" en "HANDLEIDING BIJ HET PRIJSBEREKENEN VAN DRUKWERK". Het eerste boek ligt in diverse antiquariaten te koop (€ 45,- prijspeil 2005). In het boek "Van leerling tot zetter" van L. Ronner staat een voorwoord van Egbert.

TYPOGRAFISCHE UITGAVEN
VAN DE
N.V. DRUKKERIJ „DE NIEUWE TIJD”
RAAMGRACHT 20 AMSTERDAM TELEFOON 7923 N.

VAN LEERLING TOT DRUKKER
door D. SCHUITMAKER en L. RONNER,
Lezaren aan de Vakschool voor de Typografie
Prijs ingenaaid f 5.—, in halfleeren prachtband f 6.—

VAN LEERLING TOT ZETTER
door L. RONNER, met een hoofdstuk over
het drukken door JAC. VAN DER KAMP
Prijs ingenaaid f 5.—, in halfleeren prachtband f 6.—

Practische Wenken voor den Drukker
Twee honderd Raadgevingen, Wenken en Hulpmiddelen
Alphabetisch gerangschikt en verzameld door A. BUYS
P P P Prijs in mooi linnen bandje 60 cents P P P

**Geïllustr. Technisch Woordenboekje
voor de Typographie**
bevattende de vertaling en verklaring van vreemde woorden op de
typographie betrekking hebbende, met opgave hunner afstamming;
korte levensbeschrijving van beroemde boekdrukkers en uitvinders op
typographisch terrein; beschrijving materialen, gereedschappen, enz.
Samengesteld door T. T. WINKLER Prijs ingenaaid f 0.40

**Handleiding bij het Prijsberekenen
van Drukwerk**
door E. J. DE GROOT, Directeur der Stadsdrukkerij te Amsterdam
Prijsgebonden f 0.90

TYPOGRAFISCH VADEMECUM
Beknopte handleiding voor den typograaf, door T. T. WINKLER
Prijs gecartonneerd f 1.—

DE MODERNE BOEKDRUKKER
door E. J. DE GROOT,
Directeur der Stadsdrukkerij te Amsterdam

DE MODERNE BOEKDRUKKER

DOOR E. J. DE GROOT

DIRECTEUR DER STADSDRUKKERIJ VAN DE GEMEENTE AMSTERDAM

MET EEN HOOFDSTUK – AANHANGSEL I –

DE KOSTPRIJSBOEKHOUDING VOOR BOEKDRUKKERIJEN

DOOR G. HOUTWIPPER

LEFRAAR M.O. BOEKHOUDEN

BOEKHOUDER DER STADSDRUKKERIJ TE AMSTERDAM

UITGAVE VAN
N.V. DRUKKERIJ „DE NIEUWE TIJD”, AMSTERDAM – 1917

VOORWOORD

L. S.

Eene uitnoodiging om een voorwoord te schrijven voor het boek, dat hierachter volgt, is er eene, hoewel vleiend, waaraan men angstvallig voldoet. Het verzoek is echter gedaan en het is moeielijk een vleiend verzoek af te wijzen. Vraagt men mij: „is het noodig, dit boek een woord te doen voorafgaan, niet door den schrijver zelven geschreven?” dan zeg ik neen, want wie het even doorbladerd, ziet alras dat het een nuttig en een boek van studie is. „Van leerling tot zetter” noemt de schrijver zijn boek, en, gelet op zijn bescheiden karakter, weet men al direct, dat men meer krijgt. Wie dit boek doorwerkt, mede aan de hand van de praktijk, wordt meer dan een gewoon zetter, wordt eigenlijk een leeraar, wel te verstaan: een *vakleeraar*, waarnaar in de naaste toekomst vraag zal zijn. Het doet mij genoegen mijn vriend Ronner geluk te kunnen wenschen met zijn geesteskind, waarbij vooral bij hem heeft voorgezeten van zijn gave anderen te laten profiteeren, om zodoende den strijd om het bestaan door vermeerdering van kennis bij zijn medemenschen, die zich aangetrokken gevoelen tot ons mooi vak, te vergemakkelijken.

Ik neem de vrijheid, naar ik hoop, mede namens vele collega's, den heer L. Ronner dank te zeggen, voor het vele goede, dat hij voor ons vak gedaan heeft, door het schrijven van dit boek, en wensch hem een blijvend succes. Het succes van den aandachtigen leerling kan niet uitblijven, als hij de nuttige lessen, in dit boek voorkomende, ter harte neemt. Ook hem reik ik de hand en zeg: „vent, doe je best, volg het goed gegeven voorbeeld en je zult ook voor ons vak van beteekenis worden.”

Met collegiale groeten,

E. J. DE GROOT,
Directeur Stadsdrukkerij

Amsterdam, 24 Dec. 1914

Stadsdrukkerij van Amsterdam

Uit het jaarboek van Amstelodamum van 1901: Vermeld in Het Algemeen Handelsblad: *Op 1 juni 1901 is E. J. de Groot benoemd tot directeur der Stadsdrukkerij.*

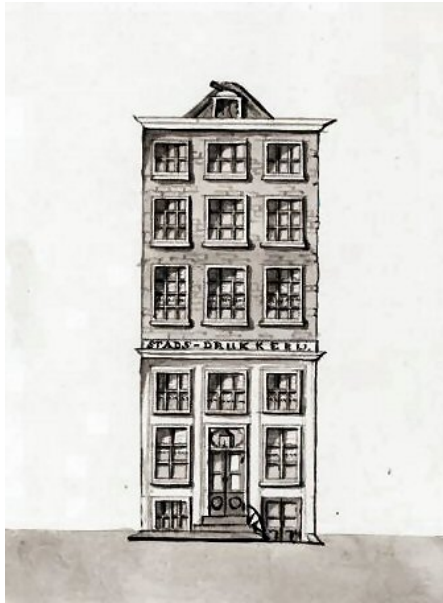
Egbert de Groot was directeur van de Stadsdrukkerij van Amsterdam van 1901 tot 1929

Tot 1917 was de Stadsdrukkerij gevestigd in de Sint-Pietershal, Nes 43. Afgebroken in 1930-31.

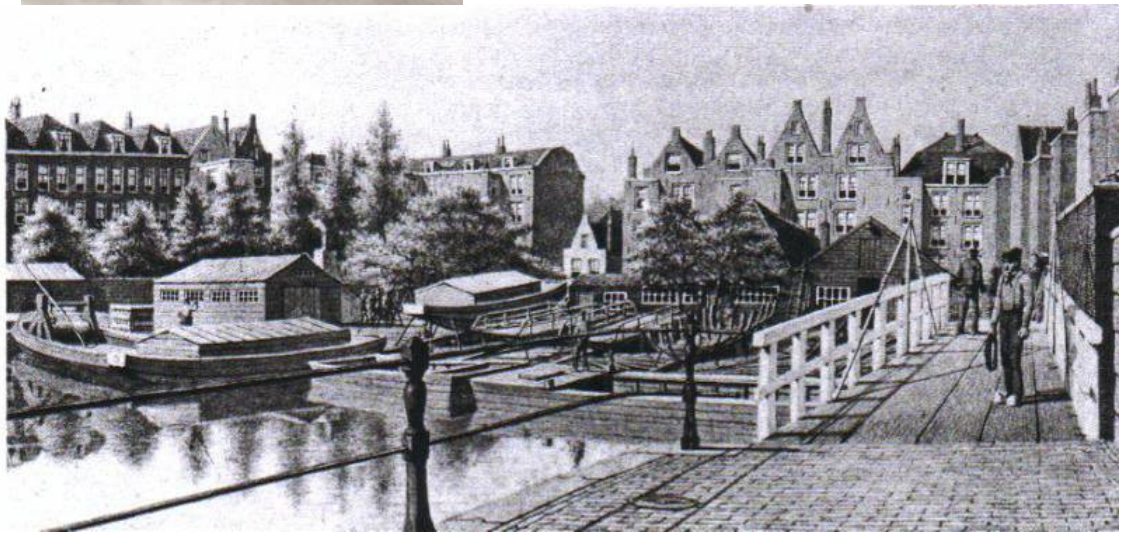

Wenskaart 1851 met de Nes 33-45, met de Stadsdrukkerij & de Amsterdamse Courant op nr 43. Links daarvan de St Pieterspoortsteeg

Van 1796 tot 1853 was de Stadsdrukkerij aan het Rokin 52 gevestigd

De Stadstimmertuin waar later de Stadsdrukkerij (1929) zal komen

Op 2 november 1922 bracht koningin Wilhelmina een bezoek aan de Stadsdrukkerij in het nieuwe gebouw aan de Voormalige Stadstimmertuin

Bezoek van gemeenteraadsleden aan het nieuwe gebouw, 13 april 1917. In de handzetterij poseren de bezoekers voor de fotograaf van 'Het Leven'. Iets rechts van het midden directeur E.J. de Groot, in gezelschap van onder meer burgemeester Tellegen, wethouder Vliegen en de raadsleden Fabius en Polak

1926

E.J. de Groot (03-03-1864 - 04-05-1929)

Directeur Stadsdrukkerij van 1901 tot 1929).

Uit: <http://gemeentearchief.amsterdam.nl/archieven/beeldbank/home.nl.html>

E.J. de Groot met rechts mejuffrouw J.P. Hofland (hoofdboekhoudster van de Stadsdrukkerij) en op de voorgrond rechts mejuffrouw G.J. Smits.

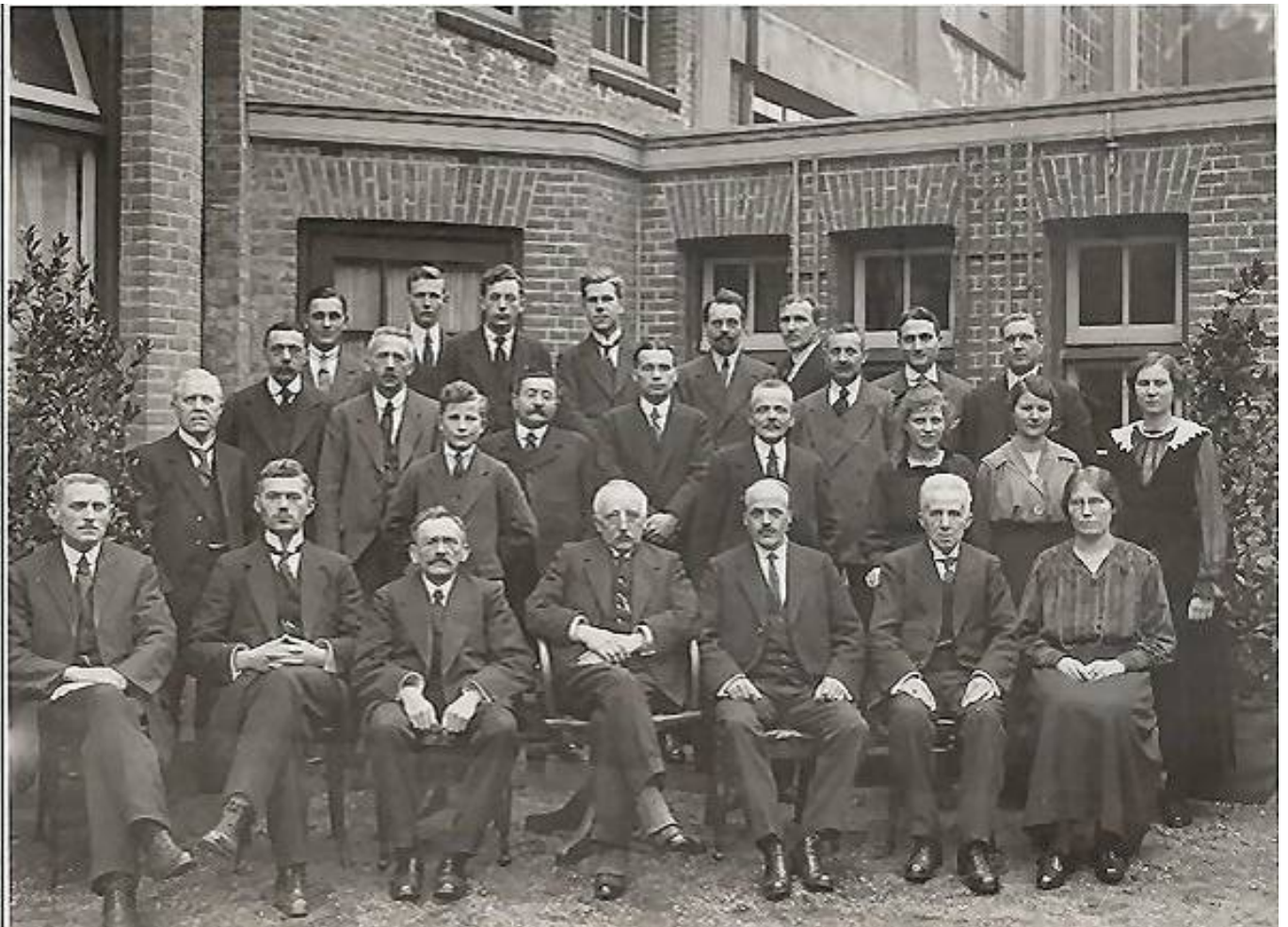
**1921
fotograaf:
Vereenigde Fotobureaux N.V**

Egbert vooraan 6de van links

Stadsdrukkerij, drukpersen en zetborden, Voormalige Stadstimmertuin 4-6, 1926

E.J. de Groot (midden) met het kantoorpersoneel

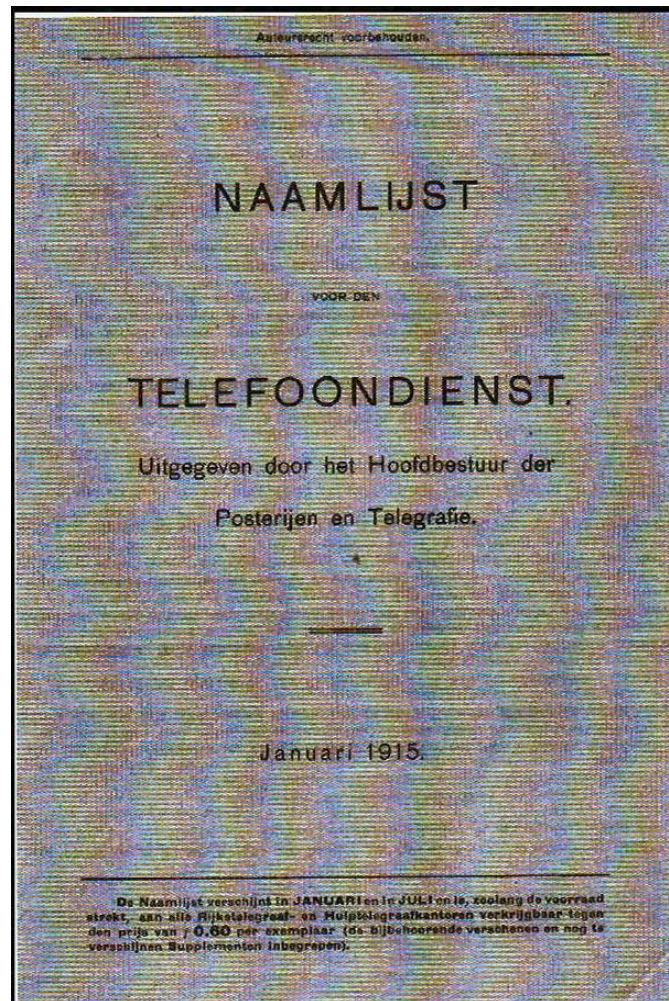

Amsterdam, 5 Maart '28.

Ploon en Parnoud,

Ik dank jullie hartelijk voor jullie felicitaties en de toet van Ploon. Ploon heeft er schik in en riet er uit of ze een goede klant van den winkel is. — Hoevel ik af en toe dooddoof als een muis met hem, mag ik me, behalve wat bronchitis, verheugen in een goede gezondheid. Wat zeg je Ploon, nog 26! Neen nog 46 want ik moet 110 worden, als ik maar eent dat gezond en die hartige druppels en vetters kwijt ben. Op'truie bij mijn Zwager (God betere 't) Arie Mol ga ik niet! Ik geloof, dat ik die Arie Mol een vaalke 40 jaar geleden ken en toe wilde ik absoluut niets met hem te doen hebben, omdat het zoo'n zwabber was. Ploon, je kunt morgen met het grootste genoegen komen, maar voor je daar is 't, steert tot mijn opijft, vergeefs; er is op heden geen kijft op, dat ik iemand kan plautsen. Mijchien voor ik weg ga en ik hoop er nog een jaar aan te knoojen, dus heb den nog 2 1/2 jaar den tijt

Brief van Egbert Johannes de Groot aan Ploon de Groot-Lampe (1/2)
Arie Mol was getrouwd met Carolina Johanna Wilhelmina (Lien) de Groot,
zuster van Egbert Johannes De Groot. Een jaar na deze brief is Egbert, net na
zijn 65ste verjaardag gestorven (1929).

Eerste telefoonboek van Nederland 1915

N5165 Groot, L.Th. de, Heerengr. 149 (8-9)
N5319 Groot, P.J. de, Café "de Nieuwe Beurs", Oudebrugsteeg 27
Z368 Groot, J., Accountant, Nic. Maasstr. 117
Z2525 Groot, A. de, Dir. v/d. Stadsreiniging, woning, Koninginneweg 136
N7399 Groot, A. de, in Tabak, Muiderstr. 12
N9371 Groot, André de, Pl. Middenlaan 88
N7052 Groot, C.H.F. de, Boekbinderij enz., 1e Weteringdwarsstr. 2
➔ Z2317 Groot, E.J. de, Hoofd der Stadsdrukkerij, Valeriusstr. 144
Z4769 Groot, G. de, Spiegel-, lijsten- en meubelfabr. "Hollandia", Ferd. Bolstr. 32
Z2159 Groot, G. de, Bouwkundige en aannemer, St. Willibrordusstr. 15
Z2980 Groot, H. de, Papierh., Swammerdamstr. 38
N1244 Groot, H.T. de, Apotheker, Binnen Bantammerstr. 13
Z2299 Groot, J.B.J. de, Café Rest. "Parkzicht", Sarphatipark 137
N6965 Groot, J.J. de, Arts, Nassaukade 37
N3804 Groot, Joh. J. de, Vleeschh., Runstr. 13
Z3491 Groot, L. de, Slagerij, 1e Sweelinckstr. 1
Z4347 Groot, S. de, Varkenssl., Middenweg 43, Watergraafsmeer
Z4248 Groot, W. de, "Unie-bar", Dapperstr. 26
Z5087 Groot, W. de, "Paleisbar", v. Woustr. 2
Z2022 Groot, W.J. de, Onderdir. der publieke werken, woning, Amsteldijk 87
N7399 Groot, W.S. de, Broodbakker, Muiderstr. 12
N9709 Groot & Zn., L.N. de, Aannemer, makelaar, O.Z. Voorburgwal 37
N703 Groot & Roos, Fa. de, P.H. kade 86
N5544 Groot & Tolhuijzen, Smeden en wagenmakers, Egelantiersstr.12
N1523 Grootboeken der Nat. Schuld, Bur. verific., K. Spinhuissteeg 3
Z284 Groote, A.W., Jac. Obrechtstr. 81
Z3066 Groote, B., partic., Metsustr. 26

13.1.2

32. **Barend de Groot**, geboren 4 nov 1866 te Amsterdam, overleden 1 feb 1951 te Amsterdam (84j), beroep smid-bankwerker. Hij trouwde **Apolonia Wilhelmina (Ploon) Lampe**, getrouwd 15 mei 1901 te Amsterdam, geboren 24 nov 1874 te Amsterdam, (dochter van Hermanus Lampe en Frederika Willemina van der Vliet) overleden 10 okt 1950 te Amsterdam (75j), beroep 12 mrt 1923 brooddepôt-houdster.

Ploon & Barend de Groot in de Kanaalstraat te Amsterdam

UITGEREIKT

AAN

Barend de Groot

EN

Polonia Wilhelmina Lampe.

bij de inzegening van hun huwelijk

op den 15 Mei 1901

namens den Kerkeraad der Ned. Hervormde

Gemeente te Amsterdam

W. J. van
preb.

Bijbel uitgereikt aan Barend de Groot (Ev.Luth) en Ploon Lampe (Ned.Herv)
ter ere van hun huwelijk op 5mei 1901 te Amsterdam

Aktiviteiten

Barend was smid. Hij smeedde hekwerken en gaf kachels en haarden een onderhoudsbeurt. In de oorlog maakte hij van vuilnisbakken kachels. Hij zei altijd tegen de jeugd dat ze een vak moesten leren. Verder was hij heel goed in biljarten. Toch zei hij tegen zijn zoons, dat ze dat beter niet konden leren, omdat hem dat heel wat geld had gekost.

Ploon had een brood-depôt waar ze brood en onder meer koek en chocola verkocht. Als het brood te oud werd werd het opgepiept in de oven en ging het goedkoper weg. Wel meteen opeten zei ze dan. Zoon Karel was erg bedreven in het oppoetsen van uitgeslagen bonbons. Toen er steeds chocolaatjes van de toonbank werden gestolen heeft zoon Herman er groene zeep in gedaan. "Wat zal die hebben geschuimbekt" zei hij genietend. Net als één van haar zusters leende Ploon geld uit tegen rente. Eén keer leende ze geld uit voor een bruiloft en werd daarbij ook uitgenodigd. Ze heeft haar geld echter nooit meer teruggezien. "Dure koffie met gebak geweest", zei ze. Verder hielden Ploon en Barend erg van kaartspelen.

Ploon de Groot-Lampe in haar winkel in de Kanaalstraat (Amsterdam)

15 Mei zijn onze Ouders
B. DE GROOT
 en
A. W. DE GROOT-LAMPE
 35 jaar getrouwd. Nog vele geluk-
 kige jaren worden hun toegewenst.
OOM WILLEM.
BAREND.
MARTHA
 en **FLONI.**
HERMAN.
ANS.
KAREL.
 Alkmaar, 13 Mei 1936. 3056-14

Kweerenpad 16 Alkmaar (2de huis van rechts)

Advertentie: In het Nationaal Archief van Den Haag is een advertentie gevonden ter ere van het 35 jarig huwelijk van Barend en Ploon. Oom Willem Berveling was een vriend des huizes en kostganger (typograaf geweest bij drukkerij van Mantgem in Amsterdam en weduwnaar)

Woonadressen van Barend & Ploon

1901: Prinsengracht 321, Amsterdam
 1901: Lijnbaansgracht 811, Amsterdam
 1901: Jacob van Lennepstraat 100¹, Amsterdam
 1901: 1ste Looierdwarssr 241, Amsterdam
 1901: Da Costakade 175², Amsterdam

1902: Runstraat 15^{onder}, Amsterdam
 1913: Da Costakade 200³, Amsterdam
 1923: Kanaalstraat 97^{hs}, Amsterdam
 1937: Kweerenpad 16, Alkmaar
 1946: Nickeriestraat 48^{hs}, Amsterdam

Kinderen van Ploon en Barend:

- 39. i **Barend de Groot** geboren 7 mei 1902.
- ii Hermanus de Groot, geboren 05 juni 1903 te Amsterdam, overleden 05 juni 1903 te Amsterdam.
- iii Egbert Johannes de Groot, geboren 05 juni 1903 te Amsterdam, overleden 05 juni 1903 te Amsterdam.
- 40. iv **Hermanus (Herman) de Groot** geboren 3 dec 1904.
- v Egbert Johannes de Groot, geboren 06 juni 1907 te Amsterdam, gedoopt 06 juni 1907 te Amsterdam, overleden 06 juni 1907 te Amsterdam.
- 41. vi **Karel Willem de Groot** geboren 17 mrt 1909.

Foto's periode 1916-1925:

Boven: Barend achterin
Rechts: Herman met fiets en als schipper
Onder: Barend met zijn "hifi" installatie

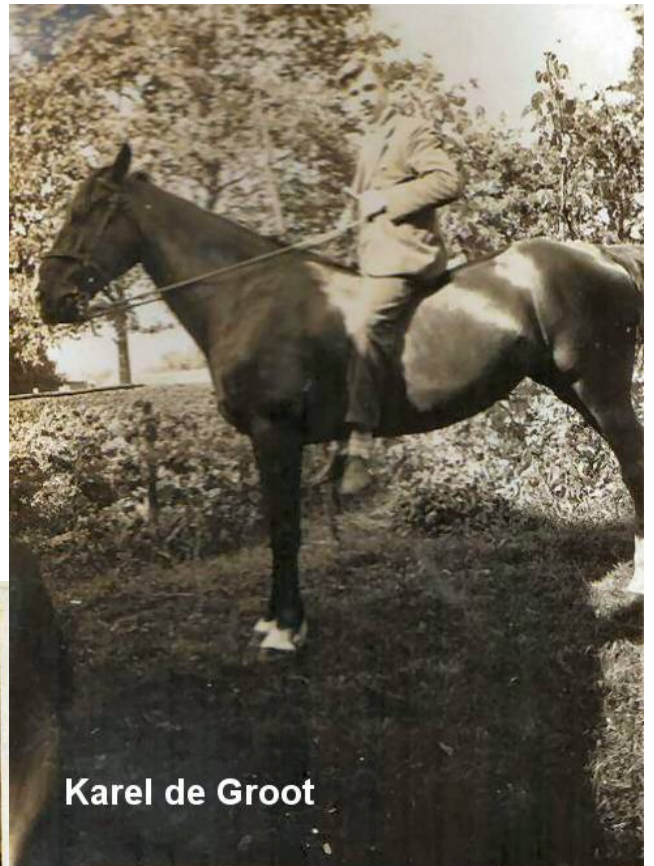
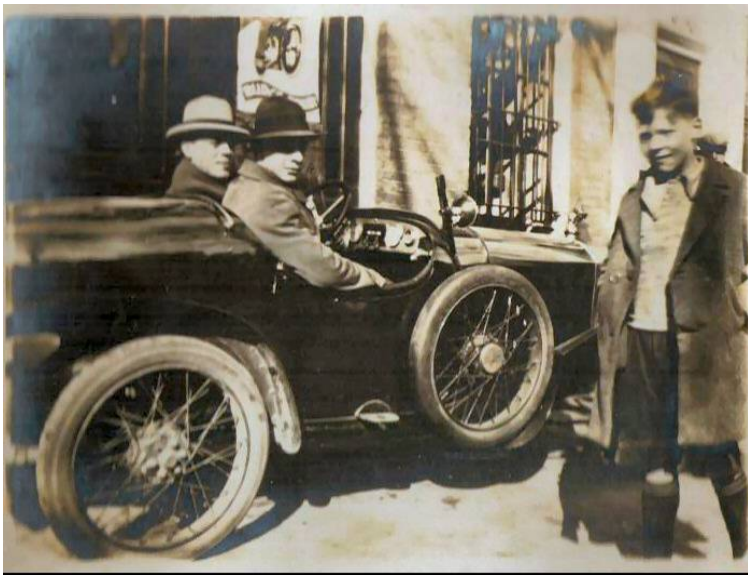
Karel (1909) bij nicht Sien Engels

Karel in het midden (ca 1919)

Karel links

Karel de Groot

Links: Karel op Sarolea motor met leren riem i.p.v. een ketting

**links:
Herman
met
Ed
op
Triumph**

**rechts:
Karel
met
Ron
op
Raleigh**

Werk voor Karel

Karel heeft zijn leertijd doorgebracht bij drukkerij **Plantijn**. Daarna moest hij elders werk zoeken. Zijn moeder heeft daarom een brief gestuurd naar haar zwager Egbert, directeur van de **Stadsdrukkerij Amsterdam**. Zij vraagt daarin of er voor haar zoon (19j) een plaats is als letterzetter op zijn drukkerij (zie het antwoord daarop in de **brief** van Egbert Johannes de Groot, 1928). Haar andere zoon Barend werkte daar al. Helaas was er geen plaats, wel vond Karel een baan als chef op de letterzetterij bij uitgeverij **Kluitman** in Alkmaar. Hij ging op kamers wonen bij een "**kostjuffrouw**". Bij haar heeft hij alles leren eten, omdat, als hij niet alles opat, hij de volgende dag minder kreeg. Bovendien ging tot zijn grote ergernis de broodtrommel op slot. Zijn ouders kregen medelijden en verhuisden ook naar Alkmaar en huurden daar een groot huis (Kweerenpad 16 in Alkmaar), waar ze kostgangers hielden.

In de oorlog werd Karel door Kluitman op een lijst gezet als "niet onmisbaar", waarna hij voor de Arbeitseinsatz naar **Berlijn** werd gestuurd.

Na de oorlog heeft Karel in 1946 toch een baan gevonden bij de Stadsdrukkerij. Hij is daar tot zijn pensioen gebleven.

Pensioen - AOW

Ondanks een spaarzaam leven was het opgespaarde geld van Ploon en Barend niet voldoende om ervan te kunnen leven. Toen zij na de oorlog in de Nickeriestraat in Amsterdam kwamen wonen (1946) hebben hun kinderen maandelijks bijgedragen aan hun onderhoud.

In de loop van 1947, onder minister Drees, kregen alle mensen ouder dan 65 jaar een uitkering, ongeacht of ze een pensioen hadden opgebouwd of niet.

Willem Drees (5 juli 1886 – 14 mei 1988) was een Nederlandse minister-president voor de PvdA. Drees was heel populair en was bekend als *Vadertje Drees*. Hij was de initiator van diverse sociale wetten. Als minister van Sociale Zaken legde hij al in 1947 met de Noodwet Ouderdomsvoorziening de grondslag van sociale wetgevingen. Iedereen kent de uitdrukking: *Hij trekt van Drees*. Drees was de invoerder van de Algemene Ouderdomswet (AOW). Iedere Nederlander, die via de belasting premie heeft betaald, heeft vanaf zijn 65ste jaar recht op een AOW-uitkering.

13.1.3

- 32b. **Carolina Johanna Wilhelmina (Lien) de Groot**, geb. 12 jan 1869 te Amsterdam, overl. 31 dec 1945 (76j) te Amsterdam. Zij trouwde **Andries (Arie) Mol**, getrouwd 26 aug 1920 te Amsterdam, geb. 12 mei 1857 te Nieuwenhoorn (zoon van Abraham Mol en Arendje de Jong), overl. 30 mei 1930 te Amsterdam, beroep timmerman ; fietsenstallinghouder.

Kinderen: geen

13.1.4

33. **Franciscus Antonius (Frans) de Groot**, geboren 7 feb 1872 te Amsterdam, beroep diamantslijper. Hij trouwde **Antje Cornelia Marringje Zaal**, getrouwd 25 juni 1896 te Amsterdam, geboren 24 sep 1873 te Amsterdam, (dochter van Cornelis Zaal en Mina Wesselsz), overleden met 80j op 6 juni 1954 te Amsterdam. Frans overleed, 80 jaar oud, op 13 apr 1952 te Amsterdam.

Frans de Groot bij het huwelijk van Karel de Groot & Nel Dekker, Alkmaar, 1943

Kinderen:

- i **Carolina Johanna de Groot**, geboren 28 feb 1897 te Amsterdam. Zij trouwde **Johannes Modder** (zoon van Cornelis Modder en Ida Meijering), getrouwd 27-08-1919 te Amsterdam.
- 42. ii **Antje Cornelia Marringje (Marie) de Groot**, geboren 7 mrt 1899 te Amsterdam. Zij trouwde **Pieter Bouterse**, getrouwd 28 nov 1917 te Amsterdam.
- 43. iii **Sjoerderika Clasina de Groot**, geboren 7 sep 1901 te Amsterdam, sigarettenmaakster.
- 44. iv **Berend de Groot** geboren 23 jan 1904 te Amsterdam.
- v **Franciscus Antonius de Groot**, geboren 7 juni 1906 te Amsterdam, overleden 23 nov 1908 te Amsterdam.
- vi **Franciscus Antonius (Frans) de Groot**, geboren 6 dec 1908 te Amsterdam, beroep bankwerker; fabrieksarbeider Westersuikerfabriek.
- 45. vii **Hendrika Jacoba de Groot**, geboren 4 mei 1911 te Amsterdam, werkzaam bij een wasserij.
- viii **Antonius Franciscus de Groot**, geboren 11 feb 1914 te Amsterdam, beroep fabrieksarbeider Westersuikerfabriek.
- 46. ix **Elisabeth Anna Maria (Beppie) de Groot**, geboren 30 dec 1916 te Amsterdam,

13.1.5

- 34. **Carel Willem de Groot**, geboren 18 okt 1874 te Amsterdam, overleden 2 mrt 1942 te Amsterdam (68j). Beroep: letterzetter; bedrijfsleider drukkerij Plantijn, Spuistraat 281 (bij de Roskamsteeg) te Asd.; *hij woonde met zijn gezin boven de drukkerij.* Hij trouwde **Elisabeth van Kesteren**, getrouwd 7 juni 1901 te Barneveld, geboren 26 jan 1876 te Barneveld, (dochter van Aart van Kesteren en Gerritje Bouw) overleden in 1966 te Amsterdam.

Carel Willem de Groot & Elisabeth van Kesteren met Dirkje Blom
ca 1935

Drukkerij Plantijn, NZ Voorburgwal 324, hoek Roskamsteeg in Amsterdam

Carel Willem de Groot
woonde met zijn gezin
boven de drukkerij

links: de gevel aan de NZ Voorburgwal 324,
midden: zijgevel aan de Roskamsteeg,
rechts: gevel aan de Spuistraat 281.

beeldbank van <http://gemeentearchief.amsterdam.nl/>
Heden 2007:

Nieuwezijds Voorburgwal 324 AMSTERDAM Vraagprijs: € 1.195.000 k.k.

Mega appartement over 3 etages (ca. 345m²) met dakterras en torenkamertje !!
In het pand waar ooit de oude Drukkerij Pantijn was gevestigd is door het architectenburo Eckhardt & Leeuwenstein in 1998 een schitterende woning gecreëerd.

Indeling :

2e verdieping – Compleet appartement van ca.115m² met 2 slaapkamers, badkamer met ligbad, apart toilet, ruime woonkamer met open keuken voorzien van vaatwasser, koelkast, elektrische kookplaat en afzuigkap.

3e verdieping – Entree, toilet, voorraadkast, garderobe, ruime woonkamer met open keuken voorzien van diverse inbouwapparatuur, ruime eetkamer. Deze gehele verdieping is voorzien van een parketvloer. Aparte trap naar het "au-pair" verblijf.

De woning heeft 15 ramen per verdieping en is gelegen aan 3 straten te weten de Nieuwezijds Voorburgwal (entree), de Roskamsteeg en de Spuistraat.

1926, 25-jarig huwelijk echtpaar De Groot-van Kesteren,
met zoons Gerard, Aart, Bab en Carel (vlnr)
Spuistraat 281, Asd

Kinderen:

- 47. i **Aart de Groot**, geboren 23 feb 1903 te Amsterdam..
- 47b. ii **Barend (Bab) de Groot**, geboren 15 mrt 1906 te Amsterdam
- 48. iii **Carel Willem de Groot** geboren 6 mei 1909 te Amsterdam.
- 49. iv **Gerard Wilhelm de Groot**, geboren 30 aug 1913 te Amsterdam.

Vooran: Elisabeth Van Kesteren & Carel Willem de Groot met Gerard Wilhelm
Midden: Rie van der Heijden & Aart, verloofde Duijfe Kooij & Barend (Bab)
Boven: Carel Willem (Apenheul bij Apeldoorn), ca 1927

Carel Willem jr, ca 1922

Carel Willem & Elisabeth, 1935

Gerard de Groot & To Peppink (links) op visite bij zijn ouders (rechts),
Carel Willem de Groot Sr & Elisabeth van Kesteren

13.2 Kleinkinderen van Pieter Mattheus de Groot en Johanna Pompe

35. **Pieter Mattheus de Groot**, geb. 22 dec 1873 te Amsterdam, overl. 18-08-1947 te Zaandam, beroep schipper. Hij trouwde **Elisabeth de Jong**, getrouwd 21-07-1895 te Zaandam, geb. 1876 te Zaandam (dochter van Cornelis de Jong en Anna Maria Thesing).

Kinderen uit dit huwelijk:

- i. **Johanna Maria de Groot**, geb. 1895 te Amsterdam. Zij trouwde **Klaas Pieters**, getrouwd 05-12-1917 te Amsterdam, geb. 1882 te Amsterdam (zoon van Klaas Pieters en Johanna Timmer), beroep houtbewerker.
- ii. **Agatha Johanna de Groot**, geb. 1900 te Amsterdam. Zij trouwde **Jacobus Cornelis Suk**, getrouwd 27-06-1923 te Amsterdam, geb. 1896 te Amsterdam (zoon van Wijndelt Suk en Geessien Lugthart), beroep werkmán.
- iii. **Martha Hendrika de Groot**, geb. 1904 te Zaandam. Zij trouwde **Antonius Franciscus Koster**, getrouwd 18-08-1926 te Amsterdam, geb. 1905 te Bussum (zoon van Johannes Koster en Magdalena Carolina Rozestraten), beroep chauffeur.

36. **Mattheus de Groot**, geb. 24 apr 1879 te Amsterdam, beroep 1932 schipper. Hij trouwde **Annetje van Oosten**, geb. 1883 te Weesp (dochter van Albert van Oosten en Johanna Oldenbroek).

Kinderen uit dit huwelijk:

- i. **Pieter Mattheus de Groot**, geb. 1908 te Amsterdam, beroep stratenmaker. Hij trouwde zijn nichtje **Aaltje de Groot**, getrouwd 3 aug 1932 te Amsterdam, geb. 1909 te Amsterdam (dochter van Barend de Groot en Antje van der Meulen).

37. **Barend de Groot**, geb. 1882 te Amsterdam, beroep schipper. Hij trouwde **Antje van der Meulen**, getrouwd 18 mrt 1903 te Amsterdam, geb. 1885 te Wonseradeel (dochter van Jentje van der Meulen en Aaltje Edelijn).

Kinderen uit dit huwelijk:

- i. **Pieter Mattheus de Groot**, geb. 1903 te Amsterdam, beroep werkman, stratenmaker. Hij trouwde **Alberdina van den Berg**, getrouwd 18 sep 1929 te Amsterdam, geb. 1906 te Amsterdam (dochter van Albertus van den Berg en Anna Catharina van Beek).
- ii. **Aaltje de Groot**, geb. 1909 te Amsterdam. Zij trouwde haar neef **Pieter Mattheus de Groot**, getrouwd 3 aug 1932 te Amsterdam, geb. 1908 te Amsterdam (zoon van Mattheus de Groot en Annetje van Oosten), beroep stratenmaker.

13.3 Kleinkinderen van Barend de Groot en Margaretha Alida Kok

38. **Barend de Groot**, geboren 5 mei 1891 te Haarlem, overleden 1 aug 1957 te Haarlem, beroep rijwielhandelaar/hersteller. Hij trouwde **Anthonia Maria Jacoba (To) van Hamelsveld**, getrouwd 18-04-1918 te Haarlem, geboren 13 mei 1892 te Haarlem, (dochter van Anthonius Ferdinand Johannes van Hamelsveld en Helena Dollé) overleden 16 juni 1968 te Haarlem

Kinderen:

50. i **Barend (Bob) de Groot** geboren 12 feb 1919.
- ii **Anthonie Ferdinand Johannes (Ton) de Groot**, geboren 26 mei 1923 te Haarlem, overleden 26 dec 2004 te Haarlem, beroep rijwielhersteller. Hij trouwde **Minnie Krabbe**, getrouwd 19 jan 1955 te Haarlem.

Kwartierstaat Stientje Janssen

			Johan NN *	
			Geboren ~1625	#16
			Getrouwd ~1650	
		Hilrich Janssen		
		Geboren ~1651	#8	
		Juist?		
		Getrouwd ~1670		#17
		Overleden 17 dec 1734		
		Juist		
	Johan ((Jann) Hilrichs			
	Geboren ~1670	#4		
	Getrouwd ~1695			
	Overleden 26 feb 1734			
	Juist			
				#18
		Hauke (Alberts?) NN		
		Geboren ~1650	#9	
		Overleden 1713-1732		
		Juist		#19
Jan Janssen				
Geboren ~1700	#2			
Getrouwd 29 dec 1726				
Juist				
Overleden 26 juni 1754				
Juist				
		Jan NN		#20
		Geboren ~1650	#10	
				#21
		Stientje Janssen		
	Geboren ~1674	#5		
	Overleden 1715-1732			
			#11	
				#22
				#23
Stientje Janssen				
Geboren 9 sep 1733	#1			
Juist				
Overleden 22 feb 1811				
Juist				
		Johan NN *		#24
		Geboren ~1625	#12	
		Getrouwd ~1650		
				#25
		Arend Janssen		
	Geboren ~1661	#6		
	Getrouwd ~1690			
	Overleden 19 juli 1743			
	Juist			
		NN		#26
			#13	
				#27
Trientje Arends				
Geboren ~1705	#3			
Juist				
Overleden sept 1761				
Juist				
		Boje NN		#28
		Geboren ~1640	#14	
				#29
		Jantje Bojen		
	Geboren ~1665	#7		
	Overleden 10 jan 1738			
	Juist			
				#30
		Engel NN		
		Geboren ~1645	#15	
		Overleden >1709		
				#31

Kwartierstaat Egbert Johannes en Johannes de Groot

			Jacob NN Geboren ~1675 #16
		Berend Jacobs Geboren ~1700 #8 Overl: <jan 1753, Altona (D) Huw. ~1726 #17	
	Jacob Jacobs de Groot Ged.28 -4-1727 Altona (D)#4 Huw: 20-1-1753, Juist Overleden 15 nov 1775, op zee bij Schiermonnikoog		
		Engel Elhart Geboren ~1705 #9 Overl: <jan 1753, Altona (D)	
Berend Jacobs de Groot Geboren 12 mrt 1773 #2 Juist Getrouwd 19 feb 1799 Juist (Dld) Overleden 28 juni 1829 Wichelen, schip De Hoop			
	Stientje Janssen Geboren 9-9-1733 #5 Juist Overleden 22 feb 1811 Juist	Jan Janssen Geboren ~1700, Juist #10 Huw.29-12-1726, Juist Overl: 26 juni 1754	Hillrich Janssen Geb: ~1670, Juist Hauke NN Huw:~1695 Overl: 26-2-1734, Juist Stientje Janssen Jan NN Geb: ~1674, Juist Overl: 1715-1732, Juist
Egbert Johannes de Groot Geboren 8 mei 1803 te Juist (Dld) Overleden 12 juni 1877 te Amsterdam		Trientje (/Trintie) Arends Geb: ~1705, Juist #11 Overl: sep 1761, Juist	Arend Janssen Joh.NN Geb:~1661, Juist #22 Huw:~1690 Overl:19-2-1743, Juist Boje Jantje Bojen Geb:~1661, Juist #23 Engel Overl:10-1-1738, Juist
Johannes de Groot Geboren 26 jan 1826 te Dendermonde (B) Overleden 30 apr 1863 te Amsterdam			Harmen Jans Geboren ~1680 #24
	Egbert Janssen Mos Gedoopt: 01-09-1754 #6 Uithuizen Getrouwd 20 dec 1778 Appingedam Overl. 25 aug 1820 Eenrum	Jan Harms Ged. 10-02-1709 #12 Uithuizen (Gron.) Huw. 20-03-1751 Uithuizen	
		Reinje Hemmes Gedoopt: 24-01-1723 #13 Kantens (Gron.)	Hemme Tijmens geb: ~1685, Kantens #26 huw: 25-9-1709, Zeerijp
Rena Mos Geb. 29 apr 1782 #3 Appingedam Overl. 13 juni 1860 Amsterdam			Bie(u)ke Berents geb: ~1690, Oosterwijtwerd #27
	Pieterneella Pieters de Boer Gedoopt 12 apr 1761 #7 Appingedam Overl. 25 sep 1837 Eenrum	Pieter Jans de Boer Geboren ~1721 #14 Opende? Getrouwd 1 jan 1750 Appingedam Overleden 1785 te Amsterdam	Jan geb: ~1690 #28
		Elisabeth Claassen Drijfhamer Gedoopt 8 juli 1725 #15 Appingedam overl. nov.1763, Appingedam	Claas Jans Drijfhamer >> Ged. 28-8- 1700, App.dam #30 Huw. 17-06-1724, Appingedam Overl. <1747, Appingedam Petronella Riewers Nijenhuijs>> Gedoopt: 07-10-1703 #31 Appingedam

Auteur:

Ronald de Groot
Prins Bernhardlaan 321
2273 DP VOORBURG
Tel. 070-3.86.81.52,
agostina@planet.nl,
rkdegroot@gmail.com